

Studiu de fundamentare: *Resursele naturale și economia*

COORDONATOR PRINCIPAL

Conf. dr. geogr. urb. **Iuliu VESCAN**

COORDONATOR SECUNDAR

Arh. Urb. **Dan Florin FLORUȚ**

COLECTIV DE ELABORARE

Ec. **Adrian Mihai NECȘULESCU**

iunie 2022

Cuprins

1. Delimitarea obiectivului studiat.....	2
1.1. Metodologia utilizată (inclusiv tipuri și surse de date).....	2
2. Analiza critică a situației existente;	2
2.1. Evoluția economică în context județean/ regional.....	2
2.1.1. Produsul intern brut.....	3
2.1.2. Produsul intern brut/ locuitor.....	4
2.2. Resurse umane	14
2.2.1. Populația activă.....	15
2.2.2. Populația ocupată	16
2.3. Șomajul	20
2.4. Principale sectoare economice.....	26
2.4.1. Agricultură	26
2.4.2. Silvicultură	48
2.4.3. Piscicultură și acvacultura	51
2.4.5. Industria	56
2.4.6. Construcții	79
2.4.7. Comerț.....	82
2.4.8. Servicii.....	86
2.4.9. Turism	92
3. Evidențierea disfuncționalităților și priorități de intervenție;.....	121
4. Propuneri de eliminare sau diminuare a disfuncționalităților;	122
5 Prognoze, scenarii sau alternative de dezvoltare;.....	123
6. Sinteza	125
6.1. Agricultură, piscicultură, silvicultură	125
6.2. Industrie.....	126
6.3. Construcții.....	128
6.4. Comerț	128
6.5. Servicii.....	129
6.6. Turism	129
7. Bibliografie	131

1. Delimitarea obiectivului studiat

1.1. Metodologia utilizată (inclusiv tipuri și surse de date)

Obiectul prezentului studiu de fundamentare se refera la Studiul Resurselor naturale și a economiei județului Maramureș, în toate componentele sale: resurse naturale, agricultură, infrastructura industrială și activități existente, servicii, dotări publice, investiții existente și potențiale.

Lucrarea se elaborează cu scopul definirii principalelor avantaje de dezvoltare ale județului, economice și relaționate resursei de muncă, precum și a unui set de direcții de acțiune și principii de dezvoltare destinate creării premizelor de dezvoltare corespunzătoare vocației acestuia.

Obiectivul lucrării îl constituie elaborarea unui studiu privind potențialul economic care să orienteze dezvoltarea viitoare și să fundamenteze deciziile de dezvoltare/ propunerile/ reglementările/proiectelor ce vor fi luate pentru o creștere echilibrată și fundamentată a economiei județului.

2. Analiza critică a situației existente;

2.1. Evoluția economică în context județean/ regional

Județul Maramureș are o lungă tradiție în domeniul agricol, exploatarea și prelucrarea lemnului, precum și al industriei extractive și al industriei prelucrătoare. În ultimii ani, economia județului a cunoscut puternice modificări structurale, concretizate în dispariția aproape în totalitate a industriei extractive, restrângerea numărului de persoane ocupate în agricultură, restructurarea puternică a sectorului industriei prelucrătoare, concomitent cu o dezvoltare continuă a sectorului de servicii.

Economia județului Maramureș se bazează pe câteva domenii economice principale, dintre care amintim fabricarea mobilei precum și prelucrarea lemnului, fabricarea aparatelor de control a electricității, fabricarea de aeronave și nave spațiale, sectoarele fiind orientate în cea mai mare parte spre export. Alte industrii, precum cea extractivă, au cunoscut un declin sever în ultimele trei decade. Sectorul agricol a cunoscut de asemenea o contracție în perioada post-decembristă cauzată de restructurarea unor mari unități de procesare din zonă. În ultima perioadă se înregistrează o revenire, în special pe partea de rocesare și pe partea zootehnică, o dată cu dezvoltarea susținută a unor agenți economici din industria agro-alimentară. Cu toate acestea, sectorul primar rămâne un domeniu departe de a ajunge la întregul său potențial.

Per total, sectoarele economice cele mai dezvoltate sunt cele ce valorifică poziția în apropierea graniței de nord-vest dar și avantajele de forță de muncă ieftină. Drept dovadă, județul Maramureș se numără printre județele cu cele mai mici salarii. Acesta reprezintă principala vulnerabilitate a bazei economice locale, fiind sensibilă la decizii de relocalizare a investitorilor în funcție de criterii de cost și mai puțin pe baza unor avantaje competitive locale. Se impune astfel o prioritizare a măsurilor menite să crească valoarea adăugată a industriilor ce compun baza economică locală și să crească retenția acestora.

Structurile de sprijin pentru afaceri au fost dezvoltate în special în zona metropolitană Baia Mare (cu o serie de centre logistice, unități de comerț și servicii, reconversia fostelor zone industriale), cu rezultate pozitive, dar și la Baia Sprie, Groși, Fărcașa, Șomcuta Mare, unde investițiile private au atras o mare parte din forța de muncă din zonă. Consiliul județean prioritizează dezvoltarea de parcuri industriale la nivelul județului cu scopul

de a atrage investitori privați care să dezvolte afaceri la nivelul județului. La acestea se adaugă și o serie de incubatoare de afaceri dezvoltate cu fonduri europene însă cu o ofertă limitată de servicii și impact scăzut. Inițiative curente sau viitoare trebuie orientate spre a sprijini competitivitatea și reziliența întreprinzătorilor susținuți precum și a promova diversificarea bazei economice locale în zonele cu profil mono-industrial.

2.1.1. Produsul intern brut

Produsul Intern Brut reprezintă valoarea de piață a tuturor bunurilor și serviciilor din cadrul granițelor unei țări dintr-o anumită perioadă de timp, inclusiv producția companiilor straine care își desfășoară activitatea pe teritoriul țării, dar exclusiv producția companiilor autohtone în afara țării.

PIB indică puterea unei economii prin afișarea valorii de piață a bunurilor și serviciilor produse în cadrul unei economii într-un anumit an. Principalele componente ale PIB sunt consumul, investițiile, exporturile nete, cheltuielile și bunurile guvernamentale, din care consumul individual reprezintă circa două treimi din PIB. Indicele deflator PIB este folosit adesea în legătură cu PIB-ul pentru a măsura modificările în costul nominal al bunurilor și serviciilor dintr-o țară.

Analiza dinamicii PIB total în perioada 2000-2019, conform datelor furnizate de INS, evidențiază creșterea valorii PIB de aproximativ 14 ori la nivel județean (de la 1.299,7 mil RON în anul 2000 la valoarea de 18.008 mil RON în anul 2019), existând un trend crescător de la un an la altul pentru întreaga perioadă de timp.

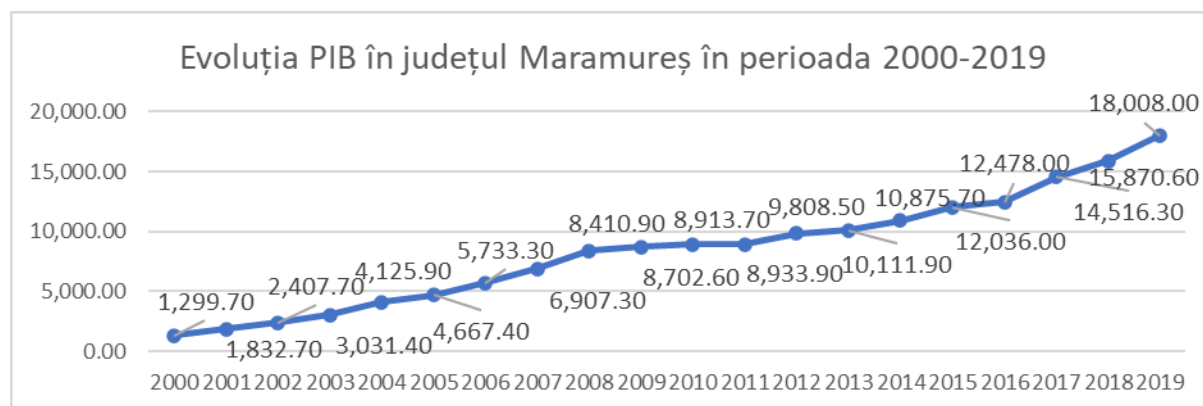

Figura 1 Evoluția PIB în județul Maramureș în perioada 2000- 2019.

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

PIB-ul total înregistrat la nivelul județului Maramureș în anul 2019 reprezintă aproximativ 14% din PIB-ul regional, ocupând locul 3 din punct de vedere a contribuției la PIB-ul Regiunii Nord-Vest. În vederea stimulării unei creșteri a PIB-ului județean, sunt necesare măsuri concertate vizând pe de o parte stimularea agriculturii și a industriei prelucrătoare, sectoarele competitive pe plan județean, corelate cu măsuri de creștere a productivității muncii în mediul rural, precum și dezvoltarea sectorului terțiar la nivel județean. De asemenea micii producători locali trebuie încurajați să-și dezvolte afacerile, creșterea sectorului IMM contribuind la dezvoltarea economică a județului.

Evoluția PIB/locuitor în județul Maramureș în perioada 2000-2019

An	PIB/locuitor
2000	2,388
2001	3,375
2002	4,443
2003	5,611
2004	7,649
2005	8,669
2006	10,657
2007	12,865
2008	15,699
2009	16,264
2010	16,681
2011	16,766
2012	18,439
2013	19,070
2014	20,568
2015	22,814
2016	23,704
2017	27,645
2018	30,297
2019	34,478

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

În anul 2019 PIB/locuitor raportat la nivelul județului Maramureș a fost de 34.478 lei, mai mic decât PIB/locuitor înregistrat la nivelul Regiunii Nord-Vest care a fost de 45.800 lei /locuitor. La nivelul regiunii PIB-ul/locuitor obținut de județul Maramureș îl situează pe locul 5 în regiune.

Situarea județului Maramureș pe locul 5 în regiunea Nord-Vest în privința indicatorului PIB/locuitor se datorează faptului că economia județeană este mai puțin performantă față de economiile județelor învecinate ca și rezultate.

Indicatoriul PIB a înregistrat a treia cea mai mare valoare din regiune, arătând faptul ca județul Maramureș are o valoare a economiei mai mare decât celalate județe surclasate din regiune, de asemenea consumul populației este mai mare în comparație cu majoritatea județelor din regiune. Consumul este influențat de puterea de cumpărare a populației deci implicit de veniturile populației. De asemenea o valoare mai mare a exporturilor față de importuri, poate duce la creșterea indicatorilor analizați mai puternică față de ceilalți jucători din regiune. Valoarea redusă a indicatorului PIB/locuitor (locul 5 în regiune) se datorează numărului mare de locuitori raportați în județul Maramureș față de județele învecinate care au un indicator PIB mai redus , dar un număr mai mici de locuitori.

Creșterea PIB și a PIB/locuitor reflectă o creștere a economiei județului. Creșterile PIB al unei regiuni față de o alta , o face pe prima mai atrăgătoare pentru investitori. PIB are rolul întăririi monedei naționale.

În cazul PIB-ului obținut de județul Maramureș indică o îmbunătățire a condițiilor economice din județ, valoarea în creștere, indicând condiții economice mai bune înregistrate la nivel județean. De asemenea trebuie menționat că o valoare mai redusă a indicatorului PIB/locuitor se poate datora unui număr mare de locuitori. De asemenea județele din regiune: Cluj, Bihor, Sălaj au o valoare mai mare a indicatorului PIB datorită faptului ca sunt mai dezvoltate economic, având sectoarele economice mai performante, atrăgând astfel resurse financiare, și investitori.

Productivitate

Productivitatea muncii este inseparabilă de activitatea economică , deoarece aceasta presupune, pe de o parte, cheltuiala de muncă, iar pe de alta parte, obținerea de rezultate. În orice societate, fără cheltuiala de muncă nu este posibilă obținerea de rezultate economice; **munca este întotdeauna cauza, iar produsul obținut, efectul ei.**

Eficiența cu care este cheltuită munca, redată de numărul de personal, activitatea economică și cheltuielile efectuate pentru remunerarea muncii, este exprimată de indicatorii: productivitatea medie și productivitatea marginală, fiecare caracterizând o relație particulară dintre factorul uman și volumul de activitate.

PRODUCTIVITATEA MEDIE LA NIVELUL REGIUNII NORD-EST

	Regiunea Nord-Vest	Bihor	Bistrița-Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
Cifra de afaceri	162,200,000	37,900,000	12,600,000	66,900,000	19,100,000	17,600,000	8,100,000
Număr	683,917	158,613	62,997	233,881	103,087	77,986	47,353

Figura 5 Productivitatea medie obținută la nivel județean în Regiunea Nord- Vest în anul 2020

SURSA: PRELUCRARE PROPRIE DATE WWW.TOPFIRME.COM

Productivitatea medie rezultată ca raport între valoarea totală a vânzărilor și numărul de salariați care au lucrat pentru obținerea produselor/serviciilor destinate vânzării reprezintă eficiența muncii prestate pentru obținerea unei valori ridicate ale veniturilor companiilor.

În cazul productivității medii obținute în Regiunea Nord-Vest, județul Maramureș se situează pe locul 5 în regiune, având productivitate mică comparativ cu celelalte județe din regiune. În anul 2020 valoarea productivității medii obținute în județul Maramureș a fost de 185.280 lei cu 34% mai redusă decât productivitatea județeană cea mai mare obținută de județul Cluj care a fost în 2020 de 286.043 lei.

Productivitatea medie pe activități ale economiei naționale în județul Maramureș în 2020

	Domenii	Cifra afaceri	Nr salariați	Productivitate medie
1	Fabricarea de mobilă	1,800,000,000	8,122	221,620
2	Fabricarea aparatelor de control si distributie a electricitatii	1,200,000,000	2,528	474,684
3	Transporturi rutiere de marfuri	1,100,000,000	3,850	285,714
4	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții	835,800,000	1,022	817,808
5	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	822,200,000	4,892	168,070
6	Comerț cu amănuntul al produselor alimentare	575,500,000	1,907	301,783
7	Fabricarea de aeronave și nave spațiale	471,500,000	1,964	240,071
8	Fabricarea de mobilă pentru bucătării	425,900,000	1,934	220,217
9	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice	365,600,000	620	589,677
10	Tăierea și rindeluirea lemnului	365,600,000	1,254	291,547

Tabelul 2 Productivitatea medie pe activități ale economiei naționale în județul Maramureș 2020.

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

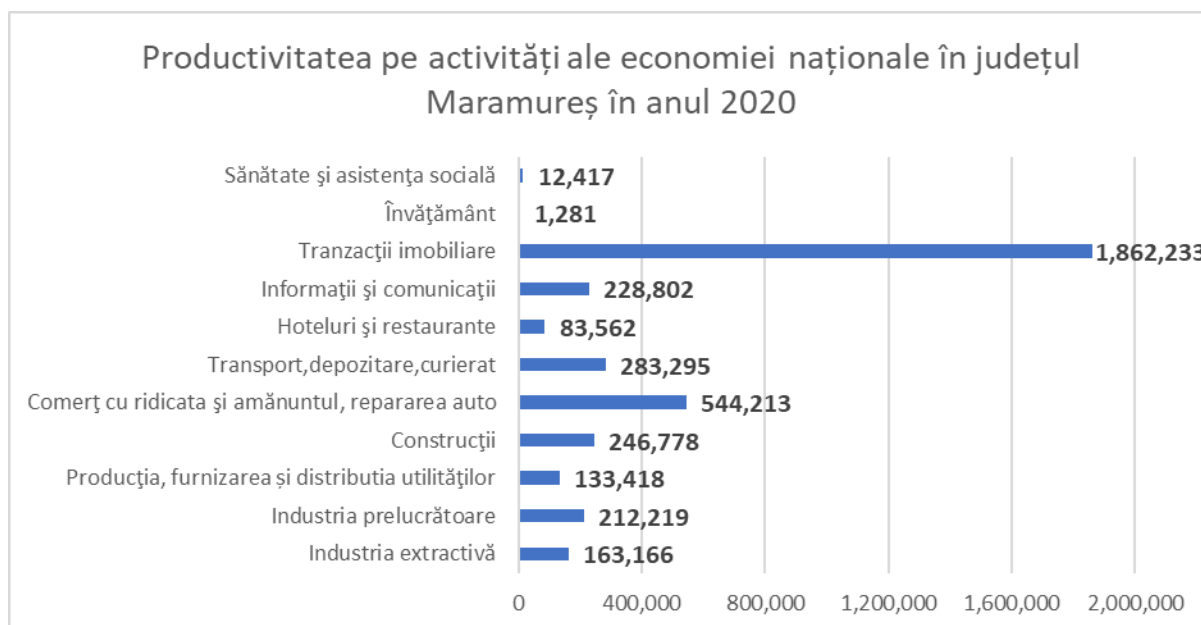

Figura 6 Productivitatea pe activități ale economiei naționale în județul Maramureș în anul 2020.

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

În cazul productivității medii obținute de ramurile economiei naționale se observă ca cele mai mari productivități se obțin la nivelul următoarelor ramuri ale economiei:

1. Tranzacții imobiliare – productivitate 1.862.233 lei acest sector realizează o cifră de afaceri mare comparativ cu celalalte sectoare analizate, dar având un număr redus al salariaților rezultă o productivitate ridicată. De asemenea datorită dezvoltării sectorului imobiliar din ultimii ani, volumul tranzacțiilor imobiliare a crescut, rezultând în mod direct și creșterea cifrei de afaceri a companiilor din sector.
2. Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea auto–sectorul obține cea mai mare cifră de afaceri din regiune, rezultând productivitate de 544.213 lei
3. Transporturi, depozitare și curierat, acest sector este bine reprezentat la nivel județean, cunoscând creșteri ale afacerilor în ultimii ani– productivitate 283.295 lei
4. Informații și comunicații 228.802 lei
5. Industria prelucrătoare obține a doua cea mai mare cifră de afaceri din Maramureș (8,4 mld lei), dar datorită faptului ca a raportat cel mai mare număr al angajaților (39.610), indicatorul profitabilității obținut - 212.219 lei a plasat sectorul pe locul 5 într-un clasamanet la profitabilității sectoarelor

Productivitatea medie obținută de primele 10 domenii de activitate după cifra de afaceri din județul Maramureș în 2020

Tabelul 3 Productivitatea medie obținută de primele 10 domenii de activitate după cifra de afaceri din județul Maramureș în 2020

SURSA: PRELUCRARE PROPRIE DATE WWW.TOPFIRME.COM

La nivel sectorial cele mai mari cifre de afaceri raportate în județul Maramureș au fost obținute în domeniile:

1. Fabricarea de mobile – cifră afaceri 1.800.000.000 lei
2. Fabricarea aparatelor de control și distribuție a electricității – cifră afaceri 1.200.000.000 lei
3. Transporturi rutiere de mărfuri – cifră afaceri 1.100.000.000 lei
4. Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții – cifră afaceri 835.800.000.00 lei
5. Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale – cifră de afaceri 822.200.000 lei

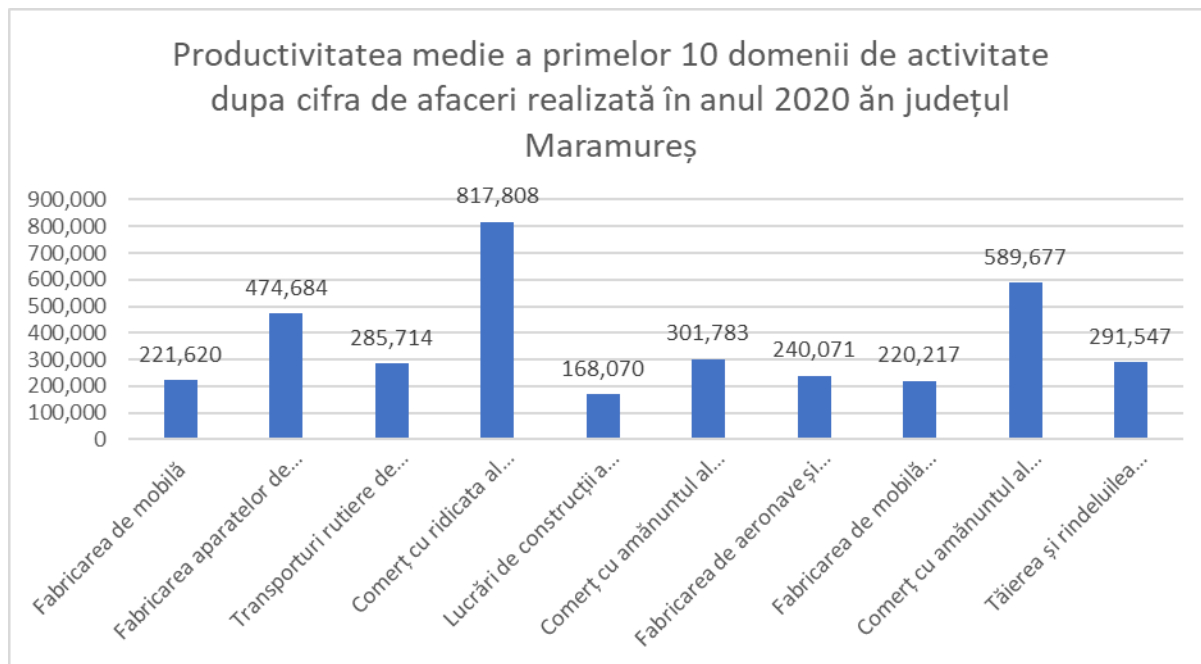

Figura 7 Productivitatea medie obținută de primele 10 domenii de activitate după cifra de afaceri din județul Maramureș în 2020

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Observând graficul productivității medii a primelor 10 domenii de activitate din județul Maramureș grupate după cifra de afaceri se observă ca cele mai mari productivități se obțin în sectoarele:

1. Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții– productivitate 817.808 lei
2. Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice – productivitate 589.677 lei
3. Fabricarea aparatelor de control și a distribuției a electricității - productivitate 474.684 lei
4. Comerț cu amănuntul al produselor alimentare - productivitate 301.783 lei
5. Tăierea și rindeluirea lemnului – productivitate 291.547 lei

Specializarea economică

Indicele de specializare este utilizat pentru a arăta domeniile de activitate în care județul este mai dezvoltat față de nivelul național. Calculul indicatorului se face pe baza numărului de salariați din domeniul respectiv. Modalitatea de calcul presupune raportarea ponderii numărului de salariați din total salariați ai domeniului respectiv la nivel județean la ponderea numărului de salariați pe domeniul analizat din total salariați la nivel național.

Domeniile de specializare relevante se consideră a fi cele care au indicele de specializare mai mare decât 1.

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Maramureș Anul 2020	ROMÂNIA Anul 2019	Pondere jud Maramureș	Pondere Național	Indice specialiare economica 2020
TOTAL	103,087	5,031,767	1	1	0.00
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	2,258	123,570	2.19	0.25	1.94
01 Agricultura, vanatoare si servicii anexe	804	87,900	0.78	0.17	0.61
02-03 Silvicultura si exploatare forestiera; Pescuit si acvacultura	1,454	35,670	1.41	0.07	1.34
INDUSTRIE	39,497	1,316,883	38.31	2.62	35.70
B INDUSTRIA EXTRACTIVA	567	46,934	0.55	0.09	0.46
07 Extractia minereurilor metalifere	248	1,974	0.24	0.00	0.24
08 Alte activitati extractive	319	13,267	0.31	0.03	0.28
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	36,684	6,145	35.59	0.01	35.57
10 Industria alimentara	3,813	150,164	3.70	0.30	3.40

11 Fabricarea bauturilor	82	20,774	0.08	0.04	0.04
13 Fabricarea produselor textile	1,005	36,915	0.97	0.07	0.90
14 Fabricarea articolelor de imbracaminte	2,661	101,784	2.58	0.20	2.38
15 Tabacirea si finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj si marochinarie, harnasamentelor si incaltamintei; prepararea si vopsirea blanurilor	1,187	47,897	1.15	0.10	1.06
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn si pluta, cu exceptia mobilei; fabricarea articolelor din paie si din alte materiale vegetale impletite	5,431	52,093	5.27	0.10	5.16
17 Fabricarea hartiei si a produselor din hartie	335	13,889	0.32	0.03	0.30
18 Tiparire si reproducerea pe suporti a inregistrarilor	444	16,944	0.43	0.03	0.40
20 Fabricarea substantelor si a produselor chimice	1,156	22,722	1.12	0.05	1.08
21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza si a preparatelor farmaceutice	201	10,523	0.19	0.02	0.17
22 Fabricarea produselor din cauciuc si mase plastice	1,218	65,547	1.18	0.13	1.05
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	794	43,641	0.77	0.09	0.68
24 Industria metalurgica	2,018	28,624	1.96	0.06	1.90
25 Industria constructiilor metalice si a produselor din metal, exclusiv masini, utilaje si instalatii	2,496	78,494	2.42	0.16	2.27
26 Fabricarea calculatoarelor si a produselor electronice si optice	52	33,280	0.05	0.07	-0.02
27 Fabricarea echipamentelor electrice	4,102	49,716	3.98	0.10	3.88
28 Fabricarea de masini, utilaje si echipamente n.c.a.	616	50,517	0.60	0.10	0.50
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor si semiremorcilor	307	158,558	0.30	0.32	-0.02
31 Fabricarea de mobila	8,375	58,384	8.12	0.12	8.01
32 Alte activitati industriale n.c.a.	212	17,108	0.21	0.03	0.17

33 Repararea, intretinerea si instalarea masinilor si echipamentelor	179	23,409	0.17	0.05	0.13
D PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT	602	52,217	0.58	0.10	0.48
E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	1,644	101,591	1.59	0.20	1.39
36 Captarea, tratarea si distributia apei	599	38,045	0.58	0.08	0.51
37 Colectarea si epurarea apelor uzate	233	8,477	0.23	0.02	0.21
38-39 Colectarea, tratarea si eliminarea deseurilor; activitati de recuperare a materialelor reciclabile; Activitati si servicii de decontaminare	812	55,069	0.79	0.11	0.68
F CONSTRUCTII	7,757	407,209	7.52	0.81	6.72
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	14,607	871,296	14.17	1.73	12.44
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	4,603	276,200	4.47	0.55	3.92
49 Transporturi terestre si transporturi prin conducte	3,076	164,884	2.98	0.33	2.66
52 Depozitare si activitati auxiliare pentru transporturi	806	63,639	0.78	0.13	0.66
53 Activitati de posta si de curier	721	40,627	0.70	0.08	0.62
I HOTELURI SI RESTAURANTE	3,272	169,655	3.17	0.34	2.84
J INFORMATII SI COMUNICATII	1,293	200,052	1.25	0.40	0.86
58 Activitati de editare	351	28,299	0.34	0.06	0.28
59-60 Activitati de productie cinematografica, video si de programe de televiziune; inregistrari audio si activitati de editare muzicala; Activitati de difuzare si transmitere de programe	50	15,935	0.05	0.03	0.02
61 Telecomunicatii	288	41,482	0.28	0.08	0.20
62-63 Activitati de servicii in tehnologia informatiei; Activitati de servicii informatice	604	114,336	0.59	0.23	0.36

K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	1,104	87,164	1.07	0.17	0.90
64 Intermedieri financiare, cu exceptia activitatilor de asigurari si ale fondurilor de pensii	869	66,004	0.84	0.13	0.71
65 Activitati de asigurari, reasigurari si ale fondurilor de pensii (cu exceptia celor din sistemul public de asigurari sociale)	76	8,790	0.07	0.02	0.06
66 Activitati auxiliare intermedierilor financiare, activitati de asigurare si fonduri de pensii	159	12,370	0.15	0.02	0.13
L TRANZACTII IMOBILIARE	381	28,542	0.37	0.06	0.31
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	1,831	175,040	1.78	0.35	1.43
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	3,002	297,689	2.91	0.59	2.32
O ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	3,489	204,593	3.38	0.41	2.98
P INVATAMANT	8,179	347,295	7.93	0.69	7.24
Q SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	9,171	404,256	8.90	0.80	8.09
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	904	70,258	0.88	0.14	0.74
S ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	1,739	52,065	1.69	0.10	1.58

Tabelul 4 Domenii de specializare

Analizând indicele de specializare economică pentru județul Maramureș, cu date din anul 2020, se observă că sub-sectoarele economice în care județul este mai dezvoltat, față de nivelul național, sunt: silvicultura, activități ale industriei prelucrătoare, construcții, comerț, hoteluri și restaurante, servicii de transport.

Silvicultura și exploatarea forestieră are un indice al specializării de 1,34

Se remarcă industria de prelucrare, în special prin: Fabricarea de mobilă (8,01), Prelucrarea lemnului (5,16), fabricarea produselor din lemn, Industria alimentară (3,40), Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (2,38), industria construcțiilor metalice (2,27) fabricarea echipamentelor electrice(3,88), industria metalurgică(1,90), tăbăcirea și finisarea pieilor(1,06);

Construcțiile au un indice de specializare ridicat raportat pentru anul 2020 – 6,72

Sectorul comercial obține cel mai mare indice al specializării din Maramureș, în valoare de 12,44

Serviciile înregistrează o valoare ridicată a indicelui de specializare economică în activitățile de: transporturi terestre (2,66), hoteluri și restaurante (2,84), activități profesionale, științifice și tehnice (1,43), servicii administrative (2,32), administrație publice (2,98), învățământ (7,24), sănătate (8,09);

Intreprinderi pe clase de mărime	2008	2010	2017	2018	2019	2020	Pondere 2020
Total jud Maramureș	11,486	9,592	10,978	11,304	11,657	12,492	100.00%
0-9 persoane	10,176	8,362	9,661	9,995	10,340	11,230	89.90%
10-49 persoane	1,102	1,074	1,130	1,135	1,137	1,087	8.70%
50-249 persoane	182	130	158	151	156	155	1.24%
Peste 250 persoane	26	26	29	23	24	20	0.16%
Total IMM uri	11460	9566	10949	11281	11633	12472	99.84%
Pondere din total	99.77%	99.73%	99.74%	99.80%	99.79%	99.84%	-
Total întreprinderi mari	26	26	29	23	24	20	0.16%
Pondere din total	0.23%	0.27%	0.26%	0.20%	0.21%	0.16%	-

Tabelul 5 Întreprinderi pe clae de mărime

Sursa: INS baza de date TEMPO

Prin distribuția unităților locale active pe clase de mărime, în anul 2020, observăm că 99.84% sunt IMM-uri, structuri care au un număr mai mic de 250 salariați pe unitate. Structura se menține aprox. constantă în toată perioada de analiză. Întreprinderile mari, cu peste 251 salariați pe unitate sunt în număr de 20 unități în anul 2020, în scădere cu 6 unități față de anul 2008, respectiv 4 unități față de anul precedent. Întreprinderile mari, cu peste 250 sal. pe unitate reprezintă o pondere de 0.16% din totalul unităților active din județ, însă numărul de salariați, performanța și productivitatea acestora generează valoare adăugată mare în economia județului Maramureș.

Microîntreprinderile, sunt structuri cu mai puțin de 10 salariați pe unitate, care reprezintă cea mai mare parte a mediului de afaceri din județ (11.230 unități), adică 89,9%.

Totodată, în anul 2020, microîntreprinderile reprezintă 90% din numărului de IMM-uri din județ.

Întreprinderile mici cu 10 până la 49 salariați reprezintă 9% din unitățile active din județ, respective 9,7% din total IMM-uri.

Intreprinderile mijlocii cu 50 până la 249 salariați reprezintă 1.2% din unitățile active din județ, respective 1,4% din total IMM-uri.

2.2. Resurse umane

Piața muncii din România a suferit transformări majore în contextul procesului de restructurare economică început după anii 90, constând în reducerea populației active și a populației ocupate, menținerea șomajului la valori relativ ridicate dar și creșterea șomajului de lungă durată și, aspect cu conotații puternic negative, creșterea populației inactive.

Impactul fenomenelor demografice asupra evoluției resurselor de munca (scăderea natalității, menținerea mortalității ridicate, creșterea migrației externe) a fost însoțit de efecte economice cum ar fi restructurarea economică, accentuând migrația urban-rural și ocuparea în agricultura de subzistentă, dezvoltarea pieței muncii informale sau constituirea unui segment important de populație inactivă.

2.2.1. Populația activă

Populația activă	1990	2000	2010	2020
Regiunea Nord-Vest	1,411.0	1,278.9	1,226.7	1,219.5
Bihor	329	294.8	282.7	265
Bistrița-Năsăud	144.6	136	133.7	129.5
Cluj	369.5	334.9	341.9	374.9
Maramureș	259.7	232.4	207.6	199.9
Satu Mare	185.1	164.4	154.6	146.1
Sălaj	123.1	116.4	106.2	104.1

Tabelul 6 Populația activă

Sursa: INS baza de date TEMPO

Privind populația activă raportată în județul Maramureș în anii 1990, în 2000 se constată o reducere cu 10% a populației active. În anul 2010 populația activă din județul Maramureș a continuat să scadă, tendință menținută și în anul 2020.

Dacă în anul 1990 populația activă număra 259,7 mii persoane, peste 10 ani populația activă a județului Maramureș a scăzut cu 10 % până la valoarea de 232,4 mii persoane. În 2010 populația activă din Maramureș a scăzut cu 10% față de raportarea din 2000. Iar în 2020 populația activă a continuat să scadă până la valoarea de 199,9 mii persoane, valoare cu 4% mai mică decât cea înregistrată în 2010.

Comparând populația activă din anul 2020 cu populația activă din 1990 se constată o scădere de 23%. Această tendință de scădere a numărului populației active se datorează atractivității reduse a județului Maramureș în privința locurilor de muncă și a condițiilor de viață, comparativ cu alte regiuni ale țării sau cu Europa, populația migrând spre localități atractive economic, unde se poate găsi un loc de muncă mai bine remunerat și condiții de viață mai bune.

Se constată o scădere continuă a populației active din Regiunea Nord-Vest, cât și la nivelul celorlalte județe, fapt ce indică migrarea forței de muncă din regiune, și tendințe de depopulare.

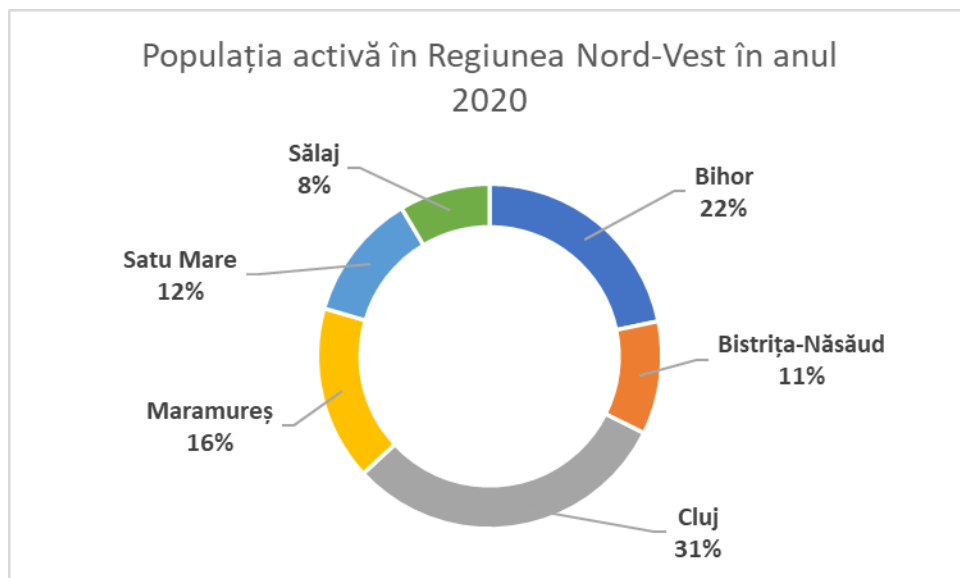

Figura 8 Populația activă în Regiunea Nord- Vest în anul 2020

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Din punct de vedere al **resurselor de muncă**, la nivelul anului 220 județul Maramureș deținea a treia poziție din Regiunea Nord-Vest, cu o pondere de 16% din totalul populației active din regiunea Nord-Vest, pondere proporțională cu numărul de persoane înregistrate la nivelul județului. Această pondere mare se datorează faptului că populația județului Maramureș este mai mare decât cea a județelor învecinate, totuși migrația fiind ridicată. Resursa de muncă raportată la nivel județean poate fi mai mica sau mai mare decât valoarea reală, multe persoane stabilite în județ nedeclarându-și domiciliul aici, precum și persoanele care au părăsit localitatea și au rămas cu domiciliul în județul Maramureș.

2.2.2. Populația ocupată

Populatia ocupata	1992	2000	2010	2020
Regiunea Nord-Vest	1,376.8	1,170.0	1,153.7	1,187.4
Bihor	317.4	281.2	266	259
Bistrița-Năsăud	138.6	118.8	125.1	125.1
Cluj	378.4	297.1	325	368.8
Maramureș	245.6	211.1	195.1	195.2
Satu Mare	182.5	157	145.2	140.6
Sălaj	114.3	104.8	97.3	98.7

Tabelul 7 Populația ocupată

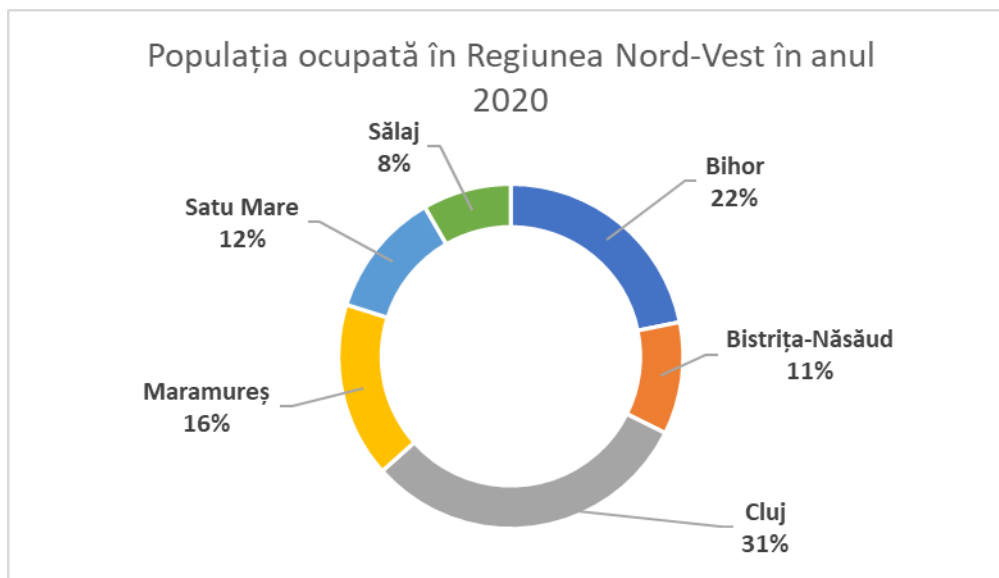

Figura 9 Populația ocupată în Regiunea Nord- Vest în anul 2020

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Populația ocupată a județului Maramureș deține o pondere de 16% în totalul populației ocupate din Regiunea Nord-Vest ocupând locul 3 în regiune. Comparând datele furnizate de INSSE, constatăm că la nivelul anului 2020, populația activă a județului Maramureș este mai mare decât populația ocupată cu 4.700 de persoane, putând concluziona că există șomeri la nivelul județului, și o rată în scădere de ocupare a forței de muncă.

Se remarcă o scădere însemnată a populației ocupate în perioada 1992-2000, numărul persoanelor angajate scăzând cu 14%. În anul 2010 piața muncii din județul Maramureș a continuat să scadă, numărul persoanelor ocupate fiind de 195.1 mii, reprezentând o scădere de 8% față de anul 2000. În 2020 numărul persoanelor ocupate din Maramureș a prezentat tendințe de creștere, până la valoarea de 195,2 mii angajați.

Creșterea populației ocupate înregistrată în anul 2020 poate indica o creștere a ofertei de locuri de munca la nivel județean, deci o îmbunătățire a mediului economic.

Scăderea numărului persoanelor ocupate în perioada 1990-2010, în condițiile economiei de piață (nu economiei socialiste) indică o scădere a economiei județului, pe piață, agenții economici reducând oferta de locuri de muncă, datorită eficientizării sau închiderii afacerilor. Acest fapt poate indica o înrăutățire pe piața muncii, un șomaj ridicat și migrația forței de muncă din județ.

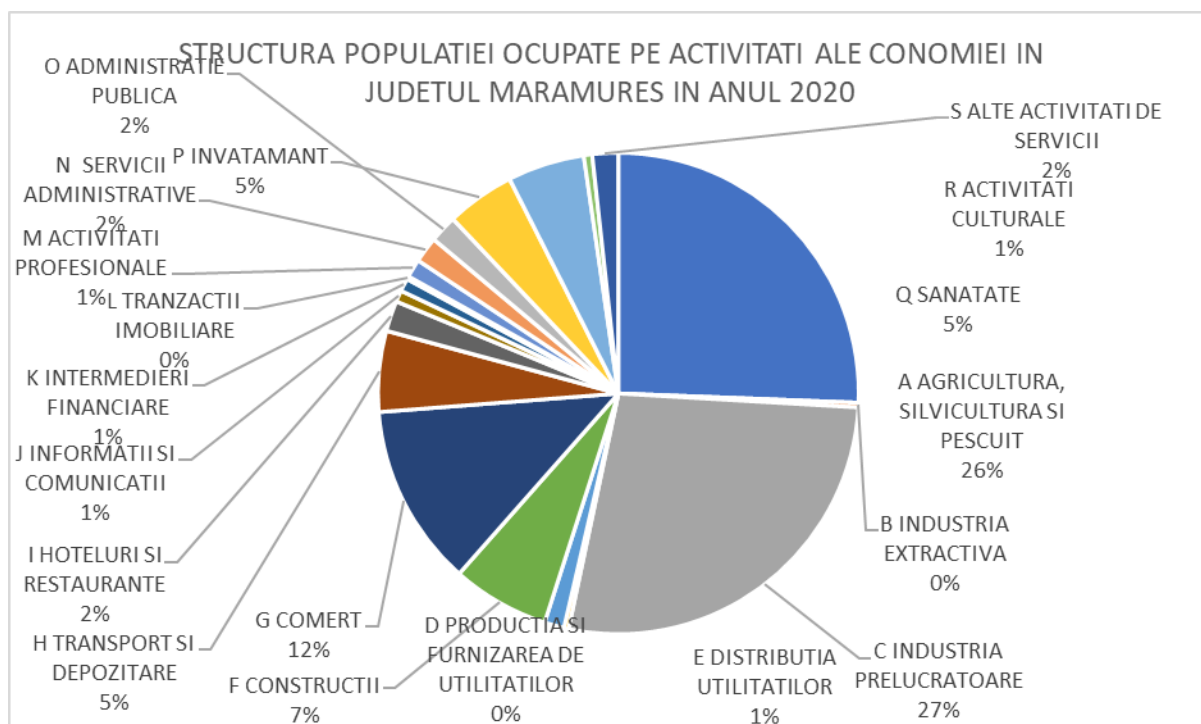

Figura 10 Structura populației ocupate pe activități ale economiei în județul Maramureș în anul 2020

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Cea mai mare pondere a populației ocupate din județul Maramureș lucrează în sectorul industrial – 27% urmată de populația ocupată în sectorul agricol 26%, sectorul comercial – 12%, construcții – 7%, transporturi și depozitare 5%, învățământ -5%.

Aceste aspecte indică următoarele modificari socio-economice:

- O ușoară creștere a numărului locurilor de muncă și îmbunătățirea condițiilor de munca existente la nivelul județului (creșterea economiei) la nivelul anului 2020
- Reducerea numărului șomerilor
- Scăderea populației active pe baza migrației dacă se constată înrăutățiri pe piața muncii, dar și datorită îmbătrânirii populației
- Amenințarea tendinței de depopulare datorită scăderii continue a populației active

Sectorul secundar, reprezintă un sector dinamic, în continuă dezvoltare, care grupează activități ale industriei alături de cele de construcții. Repartiția înregistrează o valoare procentuală mai mare a sectorului, față de anul 2010, industria prelucrătoare, dar și cea de producere și distribuție a energiei electrice, precum și sectorul construcțiilor înregistrează performanțe majore la nivel județean.

Numărul șomerilor la nivelul localităților din județul Maramureș

Localitati	Perioade		
	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
	UM: Numar persoane		
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
TOTAL	5185	4697	3711
106318 MUNICIPIUL BAIA MARE	1207	1291	664
106559 MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	269	269	183
106684 ORAS BAIA SPRIE	99	133	57
106746 ORAS BORSA	240	292	277
106782 ORAS CAVNIC	27	30	24
108017 ORAS DRAGOMIRESTI	28	38	17
108892 ORAS SALISTEA DE SUS	69	46	36
108963 ORAS SEINI	62	68	39
109176 ORAS SOMCUTA MARE	95	62	74
106817 ORAS TARGU LAPUS	113	126	79
106461 ORAS TAUTII-MAGHERAUS	58	32	24
109265 ORAS ULMENI	140	37	441
106979 ORAS VISEU DE SUS	124	200	116
107001 ARDUSAT	19	18	7
107047 ARINIS	6	11	9

107083 ASUAJU DE SUS	21	4	16
107118 BAITA DE SUB CODRU	10	12	4
107154 BAIUT	7	28	14
107314 BARSANA	32	32	33
107190 BASESTI	25	7	3
107234 BICAZ	8	5	9
107270 BISTRA	18	26	14
107350 BOCICOIU MARE	38	34	17
107403 BOGDAN VODA	25	41	13
107430 BOIU MARE	20	10	7
107485 BOTIZA	33	13	10
107519 BUDESTI	16	17	17
107546 CALINESTI	16	17	13
107715 CAMPULUNG LA TISA	27	22	11
107582 CERNESTI	20	47	13
107662 CICARLAU	25	32	14
179837 COAS	14	17	1
179846 COLTAU	95	91	16
107733 COPALNIC-MANASTUR	98	53	16
107868 COROIENI	77	41	29
107920 CUPSENI	33	25	24

107975 DESESTI	36	18	12
108035 DUMBRAVITA	25	47	22
108106 FARCASA	33	22	14
179855 GARDANI	19	6	0
108151 GIULESTI	19	14	16
106363 GROSU	20	26	10
179622 GROSII TIBLESULUI	33	17	0
108204 IEUD	45	25	45
108222 LAPUS	27	52	21
108240 LEORDINA	49	46	57
108268 MIRESU MARE	54	20	22
108348 MOISEI	96	129	87
108366 OARTA DE JOS	31	10	5
108400 OCNA SUGATAG	62	38	13
179864 ONCESTI	21	7	0
108455 PETROVA	23	20	12
108473 POIENILE DE SUB MUNTE	138	183	157
179604 POIENILE IZEI	30	7	0
106407 RECEA	48	48	19
108491 REMETEA CHIOARULUI	57	19	13
108552 REMETI	69	60	58
108598 REPEDEA	115	134	140

108614 RONA DE JOS	24	18	16
108632 RONA DE SUS	43	30	27
108669 ROZAVLEA	39	20	58
108696 RUSCOVA	74	58	38
108794 SACALASENI	19	23	105
108874 SACEL	65	38	24
108918 SALSIG	32	10	3
108945 SAPANTA	15	26	12
106620 SARASAU	27	26	19
108712 SATULUNG	186	74	143
179613 SIEU	17	9	0
109096 SISESTI	71	47	21
109005 STRAMTURA	56	20	53
109041 SUCIU DE SUS	36	29	36
106648 VADU IZEI	26	23	9
109354 VALEA CHIOARULUI	79	22	33
109425 VIMA MICA	16	11	9
109504 VISEU DE JOS	96	38	41

Tabelul 10 Numărul șomerilor la nivelul localităților din județul Maramureș

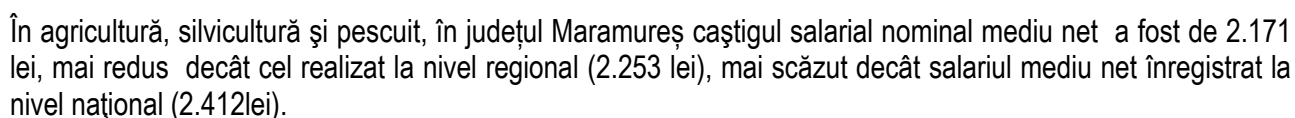
Sursa: INS baza de date TEMPO

Se remarcă un număr mai ridicat al șomerilor în localitățile: Baia Mare (664 șomeri), Ulmeni (441 șomeri), Borșa (277 șomeri), Sighetul Marmăției (183 șomeri). Poienile de sub Munte (157 șomeri).

Cele mai mari creșteri ale numărului șomerilor înregistrate în anul 2021 față de anul 2020 se înregistrează în localitățile: Sacalaseeni (+452%), Ulmeni (+215%), Băiuț (+100%), Ariniș (+50%).

Săderi importante ale numărului persoanelor șomere în anul 2021 față de anul 2019 s-au înregistrat în localitățile: Gardani (-100%), Groșii Tiblesului (-100%), Oncești (-100%). Sieu (-100%), Coas (-92,86%), Salsig (-90,63%), Basești (-88%), Oarta de jos (-83,87%), Copalnic Manastur (-83,67%), Colțau (-83,16%)

Nivelul salarial pe ramuri ale economiei privit comparativ România-Regiunea Nord-Vest –jud Maramures

În sectorul industrial caștigurile medii nete au fost de 2.340 lei, valoare mai mică decât cea raportată la nivel național (2.894 lei), valoare mai mică decât cea a salariului din industrie raportat la nivel regional (2.626 lei).

Salariul mediu net din sectorul producției și furnizării utilităților a fost în Maramureș de 4.545 lei, valoare mai redusă decât valoarea raportată la nivel național (4.832 lei), mai redusă decât salariul mediu net obținut la nivel regional (4.438 lei).

Salariul mediu net înregistrat în județul Maramureș în sectorul construcțiilor a fost în anul 2020 de 2.778 lei, mai mic decât salariile din construcții raportate la nivel național – 3.065 lei, mai mic decât salariul de ramură raportat la nivel regional – 2.968 lei.

În sectorul hotelier la nivelul județului Maramureș salariul mediu net a fost în anul 2020 de 1.420 lei, valoare mai mică decât a salariilor nete raportate la nivel național – 1.762 lei și la nivel regional – 1.652 lei.

În sectorul intermediarilor financiare salariul mediu net în 2020 a fost de 3.659 lei, mai redus decât media națională (5.315 lei), și mai mic decât salariul mediu raportat pentru acest sector la nivel regional care a fost de 4.651 lei.

Salariul mediu net obținut în învățământ în județul Maramureș a fost în 2020 de 3.379 lei, valoare care a fost mai redusă decât salariul mediu național (3.574 lei) și salariul mediu regional (3.678 lei) pentru această ramură.

Salariul mediu net obținut în sectorul sănătății în județul Maramureș a fost în anul 2020 în valoare de 3.618 lei, mai redus decât media regională (3.995 lei) și decât media națională (4.003 lei).

Privind per ansamblu în județul Maramureș s-au înregistrat salarii pe sectoarele economiei mai mici decât media națională, salariul mediu pe ramură din Maramureș depășind rar media salariului raportat la nivelul regiunii nord-vest.

Efectele salariilor reduse din Maramureș sunt deja prezente - migrația în masă a forței de muncă (scăderea populației active și ocupate la nivelul județului). Acest fenomen va avea efecte negative pe termen scurt și mediu, dintre aceste efecte negative putem aminti: lipsa forței de muncă atât calificată cât și necalificată, îmbătrânirea populației, spor natural negativ - ce va duce pe termen mediu și lung la fenomenul depopulării, venituri reduse la bugetele locale – rezultând o slabă capacitate de finanțare a proiectelor de investiții publice atât de necesare dezvoltării economice, și indirect creșterea cheltuielilor cu protecția socială.

2.4. Principale sectoare economice

2.4.1. Agricultură

La fel ca și în celelalte județe din România, fondul funciar al județului Maramureș a cunoscut schimbări profunde în perioada post-comunistă, marcată de Legea din 1991, schimbarea proprietarilor, fragmentarea terenurilor agricole, lipsa strategiei pe termen lung și neadaptarea practicilor la condițiile fizico-geografice existente.

După industrie și servicii, agricultura alături de silvicultură și piscicultură reprezintă al treilea sector economic ca importanță al județului Maramureș din punct de vedere al populației ocupate (25,61% din totalul populației ocupate lucrează în agricultură, în anul 2020).

Populația ocupată în sectorul agricultură în jud. Maramureș	2008	2010	2017	2018	2019	2020	2020/2008
Total populație ocupată	198	195.1	192.7	194.3	196.6	195.2	98.59%
Agricultură, silvicultură, pescuit	72.6	72.5	51.9	52.3	51.9	50	68.87%

Pondere populație ocupată în agricultura/populație ocupată total	36.67%	37.16%	26.93%	26.92%	26.40%	25.61%	
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--

Tabelul 11 Populația ocupată în sectorul agricultură în județul Maramureș.

Sursa: INS baza de date TEMPO

Populația ocupată civilă în activități agricole, silvice și de pescuit este de 50 mii persoane ocupate în anul 2020, reprezentând 25,61% din populația ocupată în județului Maramureș

Prin evoluția populației ocupate în activități de agricultură, silvicultură și pescuit, se constată o tendință de scădere accentuată în toată perioada analizată, scăderea reprezentând 32% (2008-2020). Astfel, sunt înregistrate scăderi de la 72,6mii pers. ocupate în anul 2008 la 50 mii pers. în anul 2020.

Județul Maramureș este amplasat în partea de nord a țării, în care relieful montan este predominant (aproximativ 2/3 din teritoriu), terenuri agricole ocupând suprafețe mici. O parte importantă din suprafața județului este ocupată de păduri și terenuri forestiere. Agricultură este reprezentată, dar nu are o importanță mare la nivel județean, suprafețele agricole fiind de mici dimensiuni. Suprafețele ocupate de pășuni și fânețe au condus la dezvoltarea sectorului zootehnic.

Un alt factor care ar putea conduce la dezvoltarea sectorului agricol ar fi asocierea micilor producători agricoli în asociații pentru crearea de exploatații agricole profitabile în vederea exploatații intensive a terenurilor agricole și realizării de produse de calitate conform standardelor Uniunii Europene. Asocierea producătorilor agricoli poate fi un avantaj în privința unor mai bune valorificări a produselor obținute.

Numărul mediu de salariați în sector agricol	2008	2010	2016	2017	2018	2019	2020	Dinamică 2020/2008
Salarii jud. Maramureș	94,097	86,256	95,829	101,131	102,377	106,403	103,087	109.55%
Agricultură, silvicultură și pescuit	1327	1339	1657	1832	1956	2043	2258	170.16%
Pondere salariați agricultură/total salariați	1.41%	1.55%	1.73%	1.81%	1.91%	1.92%	2.19%	-
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	154	307	598	671	638	755	804	522.08%
Silvicultură și exploatare forestieră, pescuit și acvacultură	1,173	1,032	1,059	1,161	1,318	1,288	1,454	123.96%

Tabelul 12 Numărul mediu de salariați în sectorul agricol

Sursa: INS baza de date TEMPO

Agricultura, alături de activități de vânătoare și silvicultură și exploatare forestieră reprezintă o activitate de importanță redusă a județului Maramureș, în sector activând un număr de 2.258 salariați în anul 2020, reprezentând 2,19 % din totalul salariaților din județ. Numărul mediu al salariaților din agricultură a fost în anul 2020 de 2.258 salariați, valoare cu 70% mai mare decât cea raportată în 2008. În sectorul silvicultură, numărul salariaților din anul 2020 (1.454) a fost mai mare cu 24% decât valoarea raportată în anul 2008, rezultând o activitate crescută a sectorului.

Structura terenurilor – fond funciar

La fel ca și în celelalte județe din România, fondul funciar al județului Maramureș a cunoscut schimbări profunde în perioada post-comunistă, marcată de Legea din 1991, schimbarea proprietarilor, fragmentarea terenurilor agricole, lipsa strategiei pe termen lung și neadaptarea practicilor la condițiile fizico-geografice existente.

În anul 2014 suprafața agricolă a județului Maramureș reprezenta 48,46 % din suprafața totală, ponderea cea mai mare parte fiind reprezentată de suprafața ocupată de fânețe, urmată de suprafața ocupată de pășuni, suprafața arabilă, livezi și vii. Suprafața agricolă a județului Maramureș a scăzut față de anul 1990 cu 5,607 hectare. Suprafața ocupată de fânețe a crescut în 2014 la 121.019 ha, reprezentând o creștere de 3% față de suprafața ocupată de fânețe în anul 1990. Suprafața ocupată de păduri reprezintă 47 % din suprafața totală a județului, în creștere față de anii analizați 1990, 2000, 2010.

	1990	2000	2010	2014
Total	630,436	630,436	630,436	630,436
Sup agricolă	311,135	311,225	306,192	305,528
Arabilă	85,220	83,827	82,855	81,072
Pășuni	99,402	101,084	96,495	96,888
Fânețe	117,739	120,030	120,260	121,019
Vii și pepiniere viticole	246	246	243	243
Livezi și pepiniere pomicele	8,528	6,038	6,339	6,306
Neagricole	0	319,211	324,244	324,908
Păduri și altă vegetație forestieră	289,309	289,185	290,236	290,041
Ape, bălți	5,650	5,650	5,380	5,387
Construcții	0	11,304	12,401	12,827
Căi comunicații	0	6,287	6,430	6,389
Degradate	24,342	0	0	0

Tabelul 13 Structura terenurilor la nivel județean 1990- 2014

Sursa: INS baza de date TEMPO

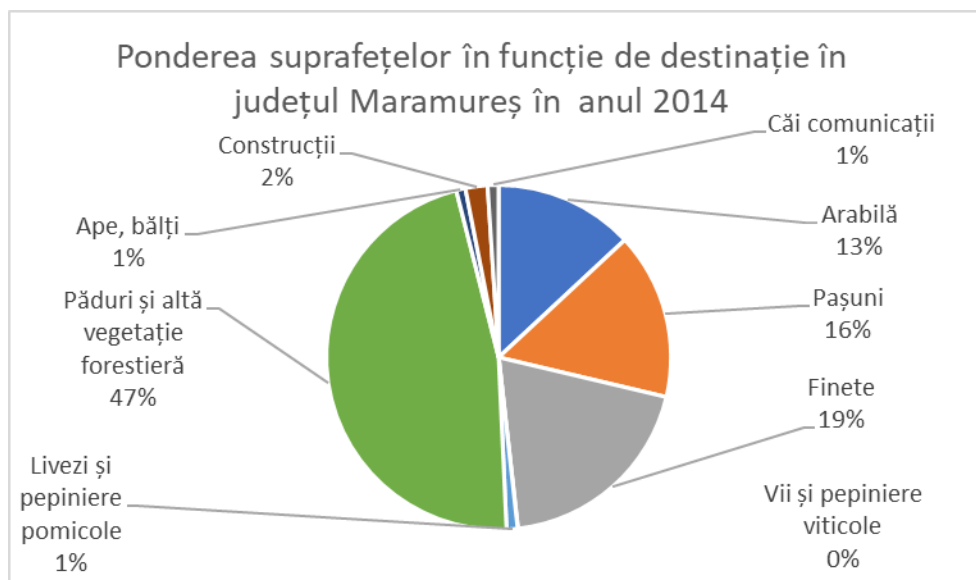

Figura 14 Ponderea suprafețelor în funcție de destinație în județul Maramureș în anul 2014.

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Analizând graficul structurii fondului funciar al județului Maramureș se observă ponderea mare a suprafeței ocupate de păduri și altă vegetație forestieră – 47%. Datorită reliefului preponderant montan suprafețele agricole dețin ponderi modeste: suprafețele ocupate de fânețe -19%, pășuni – 16%, suprafață arabilă – 13%, livezi 1%

Suprafața fondului funciar, la nivel de UATB - județul MARAMUREȘ

Localitati	Ani					
	Anul 1990	Anul 2000	Anul 2010	Anul 2014	Pondere 2014/1990	Pondere din total județ
	UM: Ha					
	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare	%	%
TOTAL	630,436	630,436	630,436	630,436	100.00%	-
106318 MUNICIPIUL BAIA MARE	23,347	23,347	23,347	23,347	100.00%	3.70%
106559 MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	13,536	13,536	13,536	13,536	100.00%	2.15%
106684 ORAS BAIA SPRIE	9,602	9,602	9,602	9,602	100.00%	1.52%
106746 ORAS BORSA	42,412	42,412	42,412	42,412	100.00%	6.73%
106782 ORAS CAVNIC	2,359	2,359	2,359	2,359	100.00%	0.37%
108017 ORAS DRAGOMIRESTI	10,109	10,109	10,109	10,109	100.00%	1.60%
108892 ORAS SALISTEA DE SUS	6,477	6,477	6,477	6,477	100.00%	1.03%
108963 ORAS SEINI	5,891	5,891	5,891	5,891	100.00%	0.93%
109176 ORAS SOMCUTA MARE	12,040	12,040	12,040	12,043	100.02%	1.91%
106817 ORAS TARGU LAPUS	24,735	24,735	24,735	24,735	100.00%	3.92%
106461 ORAS TAUTII-MAGHERAUS	12,065	12,065	12,065	12,065	100.00%	1.91%
109265 ORAS ULMENI	8,149	8,149	8,149	8,149	100.00%	1.29%
106979 ORAS VISEU DE SUS	44,306	44,306	44,306	44,306	100.00%	7.03%
107001 ARDUSAT	3,109	3,109	3,109	3,109	100.00%	0.49%
107047 ARINIS	2,713	2,713	2,713	2,713	100.00%	0.43%
107083 ASUAJU DE SUS	5,804	5,804	5,804	5,804	100.00%	0.92%
107118 BAITA DE SUB CODRU	4,941	6,681	5,129	5,129	103.80%	0.81%
107154 BAIUT	11,350	11,350	11,350	11,350	100.00%	1.80%

107314 BARSANA	9,379	9,379	7,314	7,314	77.98%	1.16%
107190 BASESTI	5,580	3,840	5,296	5,296	94.91%	0.84%
107234 BICAZ	3,901	3,901	3,901	3,901	100.00%	0.62%
107270 BISTRA	13,229	13,229	13,229	13,229	100.00%	2.10%
107350 BOCICOIU MARE	2,402	2,402	2,402	2,402	100.00%	0.38%
107403 BOGDAN VODA	3,385	3,385	3,385	3,385	100.00%	0.54%
107430 BOIU MARE	5,954	5,954	5,954	5,954	100.00%	0.94%
107485 BOTIZA	9,087	7,480	7,480	7,480	82.32%	1.19%
107519 BUDESTI	8,526	8,526	8,526	8,526	100.00%	1.35%
107546 CALINESTI	6,612	6,612	6,612	6,612	100.00%	1.05%
107715 CAMPULUNG LA TISA	3,348	3,348	3,348	3,348	100.00%	0.53%
107582 CERNESTI	9,604	9,604	9,604	9,604	100.00%	1.52%
107662 CICARLAU	7,500	7,500	7,500	7,500	100.00%	1.19%
179837 COAS	0	0	2,656	2,656	#DIV/0!	0.42%
179846 COLTAU	0	0	1,295	1,295	#DIV/0!	0.21%
107733 COPALNIC- MANASTUR	11,745	11,745	11,745	11,745	100.00%	1.86%
107868 COROIENI	6,693	6,693	6,693	6,693	100.00%	1.06%
107920 CUPSENI	8,956	8,956	8,956	8,956	100.00%	1.42%
107975 DESESTI	14,409	14,409	14,409	14,416	100.05%	2.29%
108035 DUMBRAVITA	5,167	5,167	5,167	5,167	100.00%	0.82%
108106 FARCASA	4,841	4,841	4,841	4,841	100.00%	0.77%
179855 GARDANI	0	0	1,861	1,861	#DIV/0!	0.30%
108151 GIULESTI	8,280	8,280	8,280	8,280	100.00%	1.31%
106363 GROSI	2,353	2,353	2,353	2,353	100.00%	0.37%
179622 GROSII TIBLESULUI	0	0	12,340	12,340	#DIV/0!	1.96%
108204 IEUD	7,580	7,580	7,580	7,580	100.00%	1.20%
108222 LAPUS	8,655	8,655	8,655	8,655	100.00%	1.37%
108240 LEORDINA	2,994	2,994	2,994	2,994	100.00%	0.47%
108268 MIRESU MARE	7,366	7,366	7,366	7,366	100.00%	1.17%
108348 MOISEI	11,263	11,263	11,263	11,263	100.00%	1.79%
108366 OARTA DE JOS	3,132	3,132	3,228	3,228	-	0.51%
108400 OCNA SUGATAG	8,520	8,520	8,520	8,520	100.00%	1.35%
179864 ONCESTI	0	0	2,065	2,065	#DIV/0!	0.33%
108455 PETROVA	4,205	4,205	4,205	4,205	100.00%	0.67%
108473 POIENILE DE SUB MUNTE	29,336	29,336	29,336	29,336	100.00%	4.65%
179604 POIENILE IZEI	0	1,607	1,607	1,607	#DIV/0!	0.25%
106407 RECEA	4,388	4,388	4,388	4,388	100.00%	0.70%
108491 REMETEA CHIOARULUI	5,096	5,096	5,096	5,096	100.00%	0.81%

108552 REMETI	6,831	6,831	6,831	6,832	100.01%	1.08%
108598 REPEDEA	11,370	11,370	11,370	11,370	100.00%	1.80%
108614 RONA DE JOS	2,273	2,273	2,273	2,273	100.00%	0.36%
108632 RONA DE SUS	6,830	6,830	6,830	6,830	100.00%	1.08%
108669 ROZAVLEA	6,441	6,441	4,323	4,323	67.12%	0.69%
108696 RUSCOVA	4,099	4,099	4,099	4,099	100.00%	0.65%
108794 SACALASENI	6,830	6,830	2,879	2,882	42.20%	0.46%
108874 SACEL	7,989	7,989	7,989	7,989	100.00%	1.27%
108918 SALSIG	3,807	3,807	1,946	1,946	51.12%	0.31%
108945 SAPANTA	13,917	13,917	13,917	13,917	100.00%	2.21%
106620 SARASAU	1,952	1,952	1,952	1,952	100.00%	0.31%
108712 SATULUNG	6,850	6,850	6,850	6,850	100.00%	1.09%
179613 SIEU	0	0	2,118	2,118	#DIV/0!	0.34%
109096 SISESTI	9,002	9,002	9,002	9,002	100.00%	1.43%
109005 STRAMTURA	9,157	9,157	9,157	9,157	100.00%	1.45%
109041 SUCIU DE SUS	23,809	23,809	11,469	11,469	48.17%	1.82%
106648 VADU IZEI	1,685	1,685	1,685	1,685	100.00%	0.27%
109354 VALEA CHIOARULUI	7,908	7,908	7,908	7,908	100.00%	1.25%
109425 VIMA MICA	7,655	7,655	7,655	7,655	100.00%	1.21%
109504 VISEU DE JOS	5,600	5,600	5,600	5,586	99.75%	0.89%

Tabelul 14 Suprafața fondului funciar, la nivel de UATB - județul MARAMUREȘ

Sursa: INS baza de date TEMPO

După fondul funciar total deținut la nivel de UATB se constată că cele mai mari suprafețe de terenuri sunt înregistrate în următoarele localități : Viseu de Sus (44.306 ha), Borsa (42.412 ha), Poienile de sub Munte (29.336 ha) Târgu Lăpuș (24.735 ha), Baia Mare (23.347 ha), Dăsești (14.416 ha), Bistra (13.229 ha).

Repartiția terenurilor agricole în totalul suprafeței de teren din UATB –județul Maramureș

Localitati	Total	Agricola	Arabila	Pășuni	Finețe	% suprafata arabila din total	%pășuni din total	%finețe din total
TOTAL	630436	305528	81072	96888	121019	12.86%	15.37%	19.20%
106318 MUNICIPIUL BAIA MARE	23,347	1,797	310	726	604	1.33%	3.11%	2.59%
106559 MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	13,536	7,780	1,428	2,013	3,918	10.55%	14.87%	28.95%
106684 ORAS BAIA SPRIE	9,602	3,521	525	1,474	1,464	5.47%	15.35%	15.25%
106746 ORAS	42,412	14,181	970	9,143	4,065	2.29%	21.56%	9.58%

BORSA								
106782 ORAS CAVNIC	2,359	791	23	637	130	0.97%	27.00%	5.51%
108017 ORAS DRAGOMIRESTI	10,109	3,774	640	512	2,608	6.33%	5.06%	25.80%
108892 ORAS SALISTEA DE SUS	6,477	3,400	955	404	2,031	14.74%	6.24%	31.36%
108963 ORAS SEINI	5,891	3,963	2,549	361	609	43.27%	6.13%	10.34%
109176 ORAS SOMCUTA MARE	12,043	7,949	2,801	1,855	2,580	23.26%	15.40%	21.42%
106817 ORAS TARGU LAPUS	24,735	15,895	3,703	6,752	5,437	14.97%	27.30%	21.98%
106461 ORAS TAUTII-MAGHERAUS	12,065	2,395	790	984	574	6.55%	8.16%	4.76%
109265 ORAS ULMENI	8,149	5,560	3,500	1,468	412	42.95%	18.01%	5.06%
106979 ORAS VISEU DE SUS	44,306	7,146	864	3,219	3,057	1.95%	7.27%	6.90%
107001 ARDUSAT	3,109	2,243	1,525	377	296	49.05%	12.13%	9.52%
107047 ARINIS	2,713	2,246	1,495	248	463	55.11%	9.14%	17.07%
107083 ASUAJU DE SUS	5,804	3,065	1,475	1,323	260	25.41%	22.79%	4.48%
107118 BAITA DE SUB CODRU	5,129	2,294	1,176	604	486	22.93%	11.78%	9.48%
107154 BAIUT	11,350	1,130	94	471	565	0.83%	4.15%	4.98%
107314 BARSANA	7,314	5,157	1,190	1,260	2,587	16.27%	17.23%	35.37%
107190 BASESTI	5,296	3,682	2,120	914	503	40.03%	17.26%	9.50%
107234 BICAZ	3,901	2,930	1,774	827	211	45.48%	21.20%	5.41%
107270 BISTRA	13,229	4,440	520	1,830	2,090	3.93%	13.83%	15.80%
107350 BOCICOIU MARE	2,402	1,730	530	417	775	22.06%	17.36%	32.26%
107403 BOGDAN VODA	3,385	2,593	1,346	229	1,013	39.76%	6.77%	29.93%
107430 BOIU MARE	5,954	4,130	1,035	2,002	1,058	17.38%	33.62%	17.77%
107485 BOTIZA	7,480	2,587	410	557	1,620	5.48%	7.45%	21.66%
107519 BUDESTI	8,526	5,341	420	1,160	3,657	4.93%	13.61%	42.89%
107546 CALINESTI	6,612	4,708	1,235	679	2,739	18.68%	10.27%	41.42%
107715 CAMPULUNG LA TISA	3,348	2,502	705	501	1,090	21.06%	14.96%	32.56%
107582 CERNESTI	9,604	6,225	1,107	2,505	2,305	11.53%	26.08%	24.00%

107662 CICARLAU	7,500	1,642	728	492	370	9.71%	6.56%	4.93%
179837 COAS	2,656	1,362	419	760	165	15.78%	28.61%	6.21%
179846 COLTAU	1,295	923	551	135	178	42.55%	10.42%	13.75%
107733 COPALNIC- MANASTUR	11,745	8,595	2,154	3,931	2,466	18.34%	33.47%	21.00%
107868 COROIENI	6,693	4,510	1,020	2,037	1,289	15.24%	30.43%	19.26%
107920 CUPSENI	8,956	6,156	1,615	1,811	2,730	18.03%	20.22%	30.48%
107975 DESESTI	14,416	4,721	635	1,560	2,451	4.40%	10.82%	17.00%
108035 DUMBRAVITA	5,167	4,293	1,620	570	1,790	31.35%	11.03%	34.64%
108106 FARCASA	4,841	2,844	1,835	569	379	37.91%	11.75%	7.83%
179855 GARDANI	1,861	863	504	217	138	27.08%	11.66%	7.42%
108151 GIULESTI	8,280	6,995	1,080	1,904	3,971	13.04%	23.00%	47.96%
106363 GROSII	2,353	2,113	563	448	947	23.93%	19.04%	40.25%
179622 GROSII TIBLESULUI	12,340	3,431	345	862	2,224	2.80%	6.99%	18.02%
108204 IEUD	7,580	4,956	1,070	1,088	2,548	14.12%	14.35%	33.61%
108222 LAPUS	8,655	4,285	1,085	1,380	1,820	12.54%	15.94%	21.03%
108240 LEORDINA	2,994	1,739	345	96	1,298	11.52%	3.21%	43.35%
108268 MIRESU MARE	7,366	4,993	2,693	1,621	464	36.56%	22.01%	6.30%
108348 MOISEI	11,263	7,725	1,460	3,505	2,760	12.96%	31.12%	24.51%
108366 OARTA DE JOS	3,228	2,561	1,500	598	350	46.47%	18.53%	10.84%
108400 OCNA SUGATAG	8,520	5,757	1,020	949	3,717	11.97%	11.14%	43.63%
179864 ONCESTI	2,065	1,463	337	364	750	16.32%	17.63%	36.32%
108455 PETROVA	4,205	2,352	497	69	1,781	11.82%	1.64%	42.35%
108473 POIENILE DE SUB MUNTE	29,336	9,790	765	5,115	3,910	2.61%	17.44%	13.33%
179604 POIENILE IZEI	1,607	1,250	387	52	793	24.08%	3.24%	49.35%
106407 RECEA	4,388	3,331	1,773	652	777	40.41%	14.86%	17.71%
108491 REMETEA CHIOARULUI	5,096	3,166	1,185	847	794	23.25%	16.62%	15.58%
108552 REMETI	6,832	2,250	380	729	980	5.56%	10.67%	14.34%
108598 REPEDEA	11,370	4,020	274	1,465	2,281	2.41%	12.88%	20.06%
108614 RONA DE JOS	2,273	1,435	344	23	958	15.13%	1.01%	42.15%
108632 RONA DE SUS	6,830	2,398	605	292	1,292	8.86%	4.28%	18.92%

108669 ROZAVLEA	4,323	3,153	939	745	1,464	21.72%	17.23%	33.87%
108696 RUSCOVA	4,099	2,360	475	50	1,835	11.59%	1.22%	44.77%
108794 SACALASENI	2,882	2,331	1,165	566	585	40.42%	19.64%	20.30%
108874 SACEL	7,989	3,734	1,330	1,038	1,356	16.65%	12.99%	16.97%
108918 SALSIG	1,946	1,523	1,071	339	107	55.04%	17.42%	5.50%
108945 SAPANTA	13,917	6,430	430	2,817	2,980	3.09%	20.24%	21.41%
106620 SARASAU	1,952	1,536	425	462	470	21.77%	23.67%	24.08%
108712 SATULUNG	6,850	4,587	2,758	1,228	552	40.26%	17.93%	8.06%
179613 SIEU	2,118	1,795	811	260	722	38.29%	12.28%	34.09%
109096 SISESTI	9,002	4,267	870	1,509	1,814	9.66%	16.76%	20.15%
109005 STRAMTURA	9,157	6,022	970	682	4,340	10.59%	7.45%	47.40%
109041 SUCIU DE SUS	11,469	6,638	999	2,713	2,926	8.71%	23.66%	25.51%
106648 VADU IZEI	1,685	1,226	495	17	686	29.38%	1.01%	40.71%
109354 VALEA CHIOARULUI	7,908	4,715	965	2,309	1,426	12.20%	29.20%	18.03%
109425 VIMA MICA	7,655	4,945	975	2,314	1,649	12.74%	30.23%	21.54%
109504 VISEU DE JOS	5,586	3,192	390	246	2,529	6.98%	4.40%	45.27%

Tabelul 15 Repartiția terenurilor agricole în totalul suprafeței de teren din UATB –județul Maramureș

Sursa: INS baza de date TEMPO

Prin pondere suprafețelor de terenuri agricole, în totalul suprafețelor de teren din UATB, se constată că 6 localități au o pondere a terenurilor agricole de peste 80% de terenuri agricole în totalul suprafeței de terenuri. Dintre localitățile cu un pronunțat caracter agrar, identificăm localitățile: Grosi (89,8%), Giulesti (84,48%), Sieu (84,75%), Dumbrăvița (83,08%), Arinis 82,79%), Sacalaseeni (80,88%).

Ponderi mai reduse ale suprafețelor de terenuri agricole, sub 25% din totalul suprafețelor de teren la nivel de UATB, se înregistrează în localitățile : Baia Mare (7,70%), Baiut(9,96%), Viseu De Sus (16,13%), Tautii Magheraus (19,85%), Cicarlau (21,89%).

Cele mai extinse suprafețe de terenuri agricole – peste 7.000 de ha sunt în localitățile: Târgu Lăpuș (15.895 ha), Borsa(14.181 ha), Poienile de sub Munte (9.790 ha), Ccopalnic-Manastur (8.595 ha), Somcuta Mare (7.949 ha), Moisei (7.725ha), Vișeu de Sus (7.146 ha).

Cele mai mici suprafețe de terenuri agricole, sub 1500 ha sunt în localitățile: Gardani (863 ha), Coltau (923 ha), Baiut (1.130 ha), Vadu Izei (1.226 ha), Coas (1.362 ha), Rona de Jos (1.435 ha), Oncesti (1.463 ha)

Ponderile cele mai mari ale suprafețelor arabile din total suprafață administrativă (peste 45%) sunt înregistrate în localitățile: Arinis (55,11%), Ardasat(49,05%), Oarta de Jos (46,47%), Bicz (45,48%).

Suprafețe mai mici ale terenurilor arabile (sub 5% din teritoriu) se întâlnesc în localitățile: Baiut (0,83%), Cavnic (0,97%), Baia Mare (1,33%), Vișeu de Sus (1,95%), Poienile de sub munte (2,61%), Repedea (2,41%), Groșii Țibleșului (2,80%), Săpânța (3,09%), Bistra (3,93%), Desesti (14,40%), Cristioru de jos (4,09%), Budești (4,93%).

Ponderi mari ale suprafețelor ocupate cu pășuni (peste 30%) din totalul suprafeței administrative au fost raportate în localitățile: Boiu Mare (33,62%), Copalnic Manastur (33,47%) Moisei (31,12%), Vima Mica (30,23%), Coroieni (30,43%).

Ponderi mai mici (sub 5%) ale suprafețelor ocupate cu pășuni regăsim în localitățile: Vadu Izei (1,01%), Rona de Jos (1,01%), Ruscova (1,22%), Petrova (1,64%), Leordina (3,21%), Poienile Izei (3,24%), Rona de sus (4,28%), Vișeu de jos (4,40%).

Suprafețele cele mai mari ocupate de fânețe sunt identificate în localitățile: Poienile Izei (49,35%), Giulești (47,96%), Stramtura (47,40%), Vișeu de jos (45,27%), Ocna Șugatag (43,63%), Leordina (43,35%), Budești (42,89%), Petrova (42,35%), Calinești (41,42%).

Cele mai mici ponderi ocupate de fânețe (sub 5%) întâlnim în localitățile: Baiut (4,98%), Cărlău (4,93%), Tăuții Magheraus (4,76%), Asajiu de sus (4,48%).

Cele mai mari suprafețe ocupate de vii și pepiniere viticole sunt prezente în: Seini (53 ha), Cărlău (48 ha), Ulmeni (24 ha), Băsești (19 ha), Bicăz (18 ha).

Suprafețele cele mai mari ocupate de livezi și pepiniere pomicele sunt în localitățile: Somcuta Mare (704 ha), Sighetul Marmăției (421 ha), Seini (391 ha), Remetea Chiorului (336 ha), Cernești (308 ha), Dumbrăvița (307 ha), Ieud (250 ha), Mireșu Mare (215 ha), Rona de Sus (209 ha).

Suprafețe de terenuri cultivate cu principalele culturi

În anul 2020 în județul Maramureș au fost cultivate 65.341 hectare de terenuri. Principalele culturi au fost cele de: porumb, legume, cartofi, secară, porumb boabe, orz, orzoaică, floarea soarelui, rapiță, soia boabe, legume, furaje verzi din teren arabil. Terenurile destinate culturilor în sere sunt de 6 hectare în anul 2020, cu o tendință de creștere. O tendință descendentă se identifică la terenurile necultivate, aflate în repaus. Pentru această categorie de terenuri, în anul 2020, se înregistrează 9 ha, în scădere de la 7.228 ha înregistrate în anul 2015, respectiv cu 29 ha față de anul precedent. Aceste suprafețe de terenuri sunt necultivate necontribuind la producția agricolă anuală.

Culturi agricole care au înregistrat creșteri ale suprafețelor cultivate, în perioada 2010-2020, sunt: culturile de porumb (+451.647 ha), floarea soarelui (+379.558 ha), soia (+100.738 ha), orz (+29.051 ha), leguminoase pentru boabe (+69.440 ha).

Producția agricolă

Valoarea producției ramurii agricole din județul Maramureș este de 1.702.655 mii lei în anul 2020, cu un aport al mediului privat de 99%. Valoarea producției agricole la nivel de județ a înregistrat o creștere de 25,66% în perioada 2010-2020, creștere ce a provenit în principal din producția animală (creștere de 49,53%), respectiv producția vegetală (creștere de 10,57%).

Valoarea producției ramurii agricole pe forme de proprietate - județul Maramureș, 2010-2020

	Forme de proprietate	Ani		
		Anul 2010	Anul 2020	Dinamica 2020/2010
		Mii lei RON	Mii lei RON	
Total	Total	1,354,934	1,702,655	25.66%
-	Proprietate privata	1,328,905	1,682,035	26.57%
Vegetala	Total	827,318	914,757	10.57%
-	Proprietate privata	802,142	894,630	11.53%
Animala	Total	526,894	787,845	49.53%
-	Proprietate privata	526,706	787,405	49.50%
Servicii agricole	Total	722	53	-92.66%
-	Proprietate privata	57	0	-100.00%

Tabelul 16 Valoarea producției ramurii agricole pe forme de proprietate - județul Maramureș, 2010-2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

Județul Maramureș înregistrează producție vegetală în valoare de 1.702.655 mii lei în anul 2020, cu o contribuție a mediului privat de 98,8%. Prin producția animală se realizează o valoare economică a producției de 787.845 mii lei în anul 2020, cu o contribuție majoritară de 99.99% a mediului privat.

Serviciile agricole contribuie cu 53 mii lei la formarea valorii producției agricole județene (2020). Serviciile agricole realizate la nivel de județ, urmează o tendință de scădere față de anul 2010, prin scăderea valorii de la 722 mii ron(anul 2010) la 53 mii ron(anul 2020).

Din valoarea producției agricole la nivel de județ, 53,7% provine din producția vegetală, 46,3% din producția animală.

Producția agricolă vegetală, principalele culturi și mecanizarea activității

Suprafața cultivată cu principalele culturi în Regiunea Nord-Vest 2020

	Bihor	Bistrița-Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
Secara	426	19	225	0	289	4
Grau - total	90,709	3,352	11,621	3,044	39,721	7,613
Orz si orzoaica	13,220	2,408	12,926	558	4,940	1,659

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Suprafețele cultivate cu principalele culturi în județul Maramureș sunt ocupate de culturile de grâu, orz și orzoaică, ovăz, porumb, floarea soarelui, legume, cartofi, suprafețele cultivate oscilând anual datorită rotației culturilor, datorită cererii de pe piața internă și externă, datorită avantajelor economice urmărite de producătorii agricoli.

În privința suprafețelor cultivate cu grâu județul Maramureș ocupă ultimul loc în cadrul regiunii având o pondere de 2 % din totalul suprafețelor cultivate cu grâu din regiune.

Județul Maramureș a raportat în anul 2020 18.516 ha plantate cu porumb, situându-se pe ultimul loc în cadrul Regiunii Nord-Vest, culturile de porumb din Maramureș au o pondere de 7% la nivel regional.

Județul Maramureș a raportat în anul 2020 1.022 ha plantate cu floarea soarelui, reprezentând 3% din totalul suprafeței cultivate cu floarea soarelui la nivelul regiunii, plasând județul pe locul 5 în regiune.

Suprafața cultivată cu cartofi a fost în anul 2020 în județul Maramureș de 9.748 ha situând județul pe locul 1 în clasamentul regional, cu o pondere de 29 % din totalul suprafețelor ocupate de culturile de cartofi din regiune.

Datorită reliefului preponderant montan și a suprafețelor neagricole ocupate de păduri, suprafețele arabile care pot fi cultivate au suprafețe foarte mici, rezultând ponderi reduse la nivel regional.

Evoluția suprafețelor cultivate cu principalele culturi în județul Maramureș

Principalele culturi	Ani			
	Anul 1990	Anul 2000	Anul 2010	Anul 2020
	UM: Ha			
	Hectare	Hectare	Hectare	Hectare
Secara	932	67	3	0
Grau - total	11,661	7,765	3,084	3,044
Orz si orzoaica	2,828	1,277	389	558
Orz	2,470	753	189	333
Ovaz	7,181	6,274	4,447	2,125
Porumb boabe	24,971	24,406	17,054	18,516
Leguminoase pentru boabe	174	47	74	82
Floarea soarelui	583	1,500	833	1,022
Rapita	0	0	2	0
Soia boabe	0	0	0	0

Cartofi - total	10,671	14,925	12,349	9,852
Legume - total	1,410	2,250	1,910	1,852

Tabelul 18 Evoluția suprafețelor cultivate cu principalele culturi în județul Maramureș

Sursa: INS baza de date TEMPO

Cele mai întinse suprafețe cultivate din județul Maramureș în anul 2020 au fost la culturile de porumb (18.516 ha), cartofi (9.852 ha), grâu (3.044 ha), ovăz (2.125 ha)

În privința suprafețelor cultivate cu grâu se constată că în 2020 suprafața cultivată este de 4 ori mai redusă față de anul 1990 și aproximativ egală cu suprafața cultivată în anul 2010.

Suprafața cultivată cu porumb în anul 2020 este în scădere față de anii 1990 și 2000, fiind totuși cu 8% mai întinsă față de suprafața cultivată cu porumb în 2010.

Suprafețele cultivate cu floarea soarelui în 2020 sunt de 2 ori mai întinse față de anul de referință 1990, și cu 23 % mai întinse față de valoarea raportată în anul 2010.

Suprafețele ocupate de culturile de cartofi în anul 2020 au fost de 9.852 ha, suprafață mai redusă față de anii 1990, 2000, 2010.

Productia vegetala medie la hectar pentru principalele culturi în Regiunea Nord-Vest 2020

	Regiunea Nord-Vest	Bihor	Bistrița-Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
Secara	2,909	3,205	1,390	2,221	0	3,123	2,118
Grau - total	3,803	4,073	3,784	3,111	3,457	3,471	3,534
Orz și orzoaica	2,721	2,811	2,050	2,656	2,512	3,099	2,425
Ovaz	2,321	2,617	2,373	1,971	2,076	2,374	2,462
Porumb boabe	6,067	6,593	4,517	5,555	4,159	6,811	5,254
Floarea soarelui	2,397	2,369	2,151	2,494	2,453	2,447	2,095
Rapita	2,698	2,648	3,525	2,840	0	2,738	2,526
Cartofi - total	14,939	13,359	13,091	17,997	12,415	16,623	18,529

Tabelul 19 Productia vegetala medie la hectar pentru principalele culturi în Regiunea Nord-Vest 2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

În cazul producției medii/hectar județul Maramureș se remarcă prin:

- producția medie/hectar de 3.453 kg la cultură de grâu plasează județul pe locul 5 în regiune, producția fiind mai scăzută decât media regiunii
- producția la hectar pentru cultura de porumb a fost în anul 2020 în județul Maramureș de 4.159 kg, producție ce plasează județul pe ultimul loc în regiune, fiind mai redusă decât media regională
- producția medie la hectar obținută la orz și orzoaică în județul Maramureș a fost în 2020 de 2.512 kg/ha, producție ce plasează județul pe locul 4 în regiunea nord-vest, fiind mai mică decât media regiunii
- cultura de floarea soarelui a avut în județul Maramureș în 2020 o producție medie de 2.453 kg/ha, mai mare decât media regională, plasând județul Maramureș pe locul 2 în regiunea nord-vest.

- Producția medie la hectar obținută la cultura cartofului în județul Maramureș a fost în anul 2020 de 12.415 kg/ha fiind cea mai scăzută producție din regiune

La nivelul județului Maramureș, conform MADR, în anul 2020 erau înregistrați 419 operatori economici certificați în agricultura ecologică. Dintre aceștia 409 agenți economici sunt producători agricoli certificați pentru agricultura ecologică, situând județul Maramureș pe locul 6 la nivel național.

Gradul de mecanizare a agriculturii

În ceea ce privește gradul de mecanizare a agriculturii, județul Maramureș se situează pe primul loc în cadrul Regiunii de dezvoltare Nord-Vest din punct de vedere a numărului de tractoare.

Categorii de tractoare si masini agricole	Ani				Evoluție 2019-1990
	Anul 1990	Anul 2000	Anul 2010	Anul 2020	
	UM: Numar				
Tractoare agricole fizice	1,501	2,723	4,955	10,838	722.05%
Pluguri pentru tractor	527	2,071	2,899	6,253	1186.53%
Cultivatoare mecanice	81	87	168	337	416.05%
Semănatori mecanice	187	362	554	1,060	566.84%
Masini de imprastiat ingrasaminte chimice	96	41	0	0	0.00%
Masini de stropit si prafuit cu tractiune mecanica	165	63	19	56	33.94%
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale	152	269	267	322	211.84%
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje	39	13	14	24	61.54%
Combine si masini pentru recoltat cartofi	41	28	185	354	863.41%
Prese pentru balotat paie si fan	103	39	198	885	859.22%
Vindrovere pentru furaje	40	14	6	11	27.50%

Tabelul 20 Categorii de tractoare și mașini agricole.

Sursa: INS baza de date TEMPO

Numărul tractoarelor și a utilajelor din agricultură este în creștere conform datelor analizate. Numărul tractoarelor agricole fizice existente în 2020 este de aproape 7 ori mai mare decât valoarea raportată în 1990, și în creștere față de numărul de tractoare existente în Maramureș în anii 2000 și 2010.

Numărul semănătorilor mecanice din Maramureș a fost în 2020 de 5 ori mai mare față de anul 1990, valoarea fiind în creștere și față de anii 2000 și 2010.

Numărul cultivatelelor și semănătorilor mecanice a crescut în anul 2020 față de anii anteriori.

Combinele și mașinile pentru recoltat cartofii au fost în anul 2020 de 8 ori mai multe față de anul 1990, numărul utilajelor fiind în creștere față de anul 2010.

Se poate concluziona ca este un interes crescut pentru agricultura eficientă, mecanizată, care implica eficiență mai mare și pe termen lung costuri mai mici de producție.

Totuși multe terenuri sunt fragmentate și de mici dimensiuni, proprietarii făcând agricultură de subzistență, muncind manual sau cu pluguri cu tracțiune animală. De asemenea nu se cunoaște gradul de uzură fizică și morală a parcurilor de tractoare și mașini agricole, și acesta ar putea fi un impediment pentru obținerea de productivități mari în sectorul agricol.

Producția agricolă animală, efective de animale

Creșterea animalelor și producția agricolă animală, reprezintă o componentă importantă pentru sectorul agricol, zootehnic și prelucrător al zonei, având o contribuție importantă a mediului rural din județ.

	Regiunea Nord-Vest	Bihor	Bistrița Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
Bovine	361,401	75,029	73,029	73,092	64,507	73,393	27,702
Porcine	547,087	163,116	56,887	74,467	68,767	114,241	69,609
Ovine	1,764,746	277,486	335,890	430,988	196,265	282,960	241,157
Caprine	121,900	21,174	18,352	27,770	28,676	9,815	16,113
Pasari	6,813,085	2,271,747	590,671	1,378,243	590,444	1,378,869	603,111
Familii albine	308,674	60,244	27,425	44,529	47,646	30,536	98,294

Tabelul 21 Efective de animale din județul Maramureș în 2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

Efectivele de bovine din județul Maramureș plasează județul pe locul 5 în regiune, având o pondere de 18% din totalul exemplarelor din regiune.

În privința numărului de porcine, județul Maramureș deține 68.767 exemplare, clasând județul pe locul 5 în regiune cu o pondere de 13% din numărul total de exemplare..

În județul Maramureș au fost raportate 196.265 capete din familia ovinelor, situându-se pe locul 6 în regiunea nord -vest cu o pondere de 11% din totalul efectivelor de ovine raportat în regiunea nord-vest.

În județul Maramureș a fost raportat un număr de 28.676 caprine, reprezentând o pondere de 23,5% din numărul total de exemplare raportat în regiunea nord-vest, situând județul Maramureș pe locul 1 în regiune.

În Maramureș au fost raportate în anul 2020 47.646 familii de albine, reprezentând 15% din totalul raportat la nivelul regiunii, județul Maramureș având al treilea cel mai mare număr de familii de albine din regiune.

În municipiul Sighetu-Marmației a funcționat Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Bovine, din subordinea Academiei de Științe Agricole, care însă adusă într-o situație financiară dificilă a fost preluată de către Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Creșterea Bovinelor din Sângeorgiu de Mureș.

Sectorul pomicol

	Regiunea Nord-Vest	Bihor	Bistrița Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
Prune	132,395	14,404	12,651	11,051	19,151	29,633	45,505
Mere	141,773	13,958	34,656	7,735	49,862	11,547	24,015
Pere	7,929	1,437	895	1,012	2,036	1,115	1,434
Cireșe și vișine	10,943	1,488	2,150	507	2,718	3,051	1,029
Caise	3,006	1,773	10	240	25	455	503
Nuci	10,118	1,436	1,285	617	3,684	1,640	1,456

Tabelul 22 Producția de fructe din județul Maramureș în 2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

În privința producției de fructe, județul Maramureș are următoarele caracteristici:

- producția de prune de 19.151 tone obținută în anul 2020 este a 3 a din regiune, reprezentând 14,5% din producția regiunii
- producția de mere a fost în 2020 de 49.862 tone, cea mai mare producție de mere din regiune, reprezentând 35% din producția totală a regiunii
- în județul Maramureș s-a raportat în 2020 cea mai mare producție de pere din regiunea nord-vest, reprezentând 25,7% din producția totală a regiunii
- producția de cireșe raportată de județul Maramureș a fost în 2020 de 2.718 tone, fiind cea mai mare din regiunea nord-vest, reprezentând 24,8% din producția regiunii
- producția de nuci din Maramureș a fost în 2020 de 3.684 tone, plasând județul pe locul 1 în Regiunea Nord-Vest, cu o pondere de 36,4% din producția totală

Județul Maramureș ocupă locul II la nivel național (după Brașov) la numărul de produse tradiționale atestate (56), acestea fiind un adevărat brand gastronomic al județului. Cele mai multe dintre acestea sunt produse de panificație, cofetărie și patiserie, de legume-fructe, de băuturi, de produse lactate etc. Produsele tradiționale – alimentare, care prezintă o varietate deosebită sunt apreciate atât la nivel național, cât și la nivel internațional. La fabricarea acestor produse se folosesc doar materii prime locale, care nu au în compoziția lor aditivi alimentari, care prezintă o rețetă tradițională, un mod de producție și/sau de prelucrare și un procedeu tehnologic tradițional și care se distinge de alte produse similare aparținând aceleiași categorii.

Exploatații Agricole

În județul Maramureș, dar și la nivel național, se practică o agricultură la limita profitabilitatii, neperformantă, în general bazată pe autoconsum. Lipsa asocierii, fărâmițarea terenurilor aflate în proprietate privată, lipsa irigațiilor, unitățile de producție mici și slaba dotare tehnologică sunt câteva din cauzele care conduc la practicarea unei agriculturi ineficiente și necompetitive. Așadar, se individualizează două categorii de proprietate, și anume terenuri mici (sub 20 ha), necompetitive și valorificate pentru producție proprie și terenuri mari de peste 50 ha, bine tehnologizate, în general, deținute de companii mari, care practică o agricultură cu productivitate mai ridicată. În ceea ce privește gradul de asociere a fermierilor, atât la nivel local, cât și la nivel județean, acesta este redus, forme de asociere înregistrându-se la nivel județean.

Cooperative agricole

Conform Registrului Național al cooperativelor Agricole, în anul 2020 la nivelul județului Maramureș funcționau 45 cooperative agricole.

Nr CRT	FIRMA	JUDET	LOCALITATE
1	COOPERATIVĂ AGRICOLĂ NORDVEST CARM	Maramureș	Baia Mare
2	DUMBRAVA GIULEȘTI COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Giulești
3	SĂLMAR AGROPIG COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Baia Mare
4	COOPERATIVA AGRICOLĂ ZUCĂREAN	Maramureș	Basești
5	VALEA LAZULUI-BERBEȘTI COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Berbești
6	DUMBRAVA -BERBEȘTI COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Berbești
7	ZELENA ZEMNIA COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Repedea
8	COOPERATIVĂ AGRICOLĂ PRO SAPIENTIA MARAMUREȘ	Maramureș	Sapanta
9	PIETROSUL BORSA MARAMUREȘ COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Borsa
10	COOPERATIVA AGRICOLA AGRO SUCIU	Maramureș	Cetatele
11	COOPERATIVA APICOLA TARA LAPUSULUI COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Târgu Lăpuș
12	COOPERATIVA AGRICOLA VISEU-TISA MARAMURES	Maramureș	Valea Viseului
13	RUGAS RIJI COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Poienile de sub Munte
14	COOPERATIVĂ AGRICOLĂ LĂSCHIANA	Maramureș	Lăschia
15	MARAMUREȘUL AGRO COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Baia Mare
16	FERMA BERBEȘTI COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Berbești
17	VALEA VIȘEULUI COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Valea Viseului
18	SPICUL DE AUR AGROSTAR COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Viile Apei
19	BIOAPIS MARAMUREȘ COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Satu Nou de Sus
20	FERMA OCNA ȘUGATAG COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Ocna Șugatag
21	SOMEȘ CODRU COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Rodina
22	FERMIERUL MOROȘAN COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Cernești
23	TARINA VISEU COOPERATIVA AGRICOLĂ	Maramureș	Vișeu de Jos

24	ABATOR FERESTI COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Giulești
25	ZOOTEHNIE SOMEȘ COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Someș-Uileac
26	HORTIGRUP FRUCO COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Vărai
27	VALEA LĂPUȘULUI COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Suciu de Jos
28	RUNCU BICAZ COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Bicaz
29	ROMSUIN TRANSILVANIA COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Basești
30	DELICIOUS BERRY COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Seini
31	BUNĂȚĂȚI MOROȘENEȘTI COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Baia Mare
32	AGRO TRADIȚIONAL MESTECENI COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Berinta
33	AGRIMARACREATIV COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Fânațe
34	BIOLACT MARAMUREȘ COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Surdești
35	GRĂDINA MARAMUREȘULUI COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Dumbravita
36	MARIȘ-IAPA COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Sighetu Marmăției
37	LIMOUSIN LAND COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Oarța de Sus
38	AGROPLANT PRISLOP COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Prislop
39	MARMATIA TURISM COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Strâmtura
40	SPERANȚA FERMIERILOR COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Arduzel
41	GRADINA COAS COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Coaș
42	CRESCĂTORII VACILOR DE LAPTE - OARȚA DE SUS COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Oarța de Sus
43	TRANSILVANIA BERRY COOP COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Baia Mare
44	AVIMED ECO COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Seini
45	MARAMUREȘANA NORD COOPERATIVĂ AGRICOLĂ	Maramureș	Sieu

Tabelul 23 Cooperative agricole județul Maramureș în 2020

Sursa: <https://www.madr.ro/cooperative-agricole.html>

MEDIUL DE AFACERI

În județul Maramureș sunt prezenți agenți economici care activează în următoarele subramuri ale sectorului agricol:

1. **Cultivarea cerealelor (exclusive orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase:** 32 de firme funcționează în acest sector, raportând cifră de afaceri cumulată de 7 mil lei. Cele mai mari vânzări sunt raportate de: AGRO LEG (2,5 MIL LEI), ELECTRON COMPANY (1 MIL LEI), ANIMARI, STEGERAN FOREST, VLADARIA AGRO LAND
2. **Cultivarea orezului:** MOBI LUX TEAM (CA 1,9 mil lei), BUTUCUL IMPORT-EXPORT
3. **Cultivarea legumelor și a pepenilor, a radacinoaselor:** AGROVERDE MARKET, AGRITUR FERESTEANU, YULDE TRANSPORTERS, AGRODOVLANDMIAD, GRĂDINA SOMEȘANĂ
4. **Cultivarea fructelor semintoase și sămburoase:** POMICOLA SA, MECANOCHIM AGRO, MATFRULAND, GOLD STRELITIA, LUCĂCEAN

5. **Cultivarea arbuștilor fructiferi, căpșunilor, nuciferilor și a altor pomi fructiferi:** RENARD OLUNDEN (CA 11,5 MIL LEI), VOLS BLUEBERRIES (CA 2,1 MIL LEI), GREEN BINOMINAL (CA 1,1 MIL LEI), HITH ECO PLANT, AFINE LAZAR
6. **Cultivarea condimentelor , plantelor aromatice, medicinale:** ALU LAVANADA
7. **Cultivarea altor plante permanente:** MIRA FRUCT (CA 1,5 MIL LEI), BMM SAPIN (CA 1,2 MIL LEI), AGROMARTEHNOPROD
8. **Cultivarea plantelor pentru înmulțire:** NATURAL INVEST (CA 1,6 MIL LEI), BASIS AGRO PLANT
9. **Creșterea bovinelor de lapte:** ZIAN EXPO PROD (CA 1,5 MIL LEI), EUROAGRO-PROVAC, ANDRE DREAM WORLD, FERMA HUSTI, AGRO PETROVANA
10. **Creșterea altor bovine:** ADINCRIST (CA 2, MIL LEI), COW CENTER (CA 1,6 MIL LEI), NOVA INTERMAX (CA 1,5 MIL LEI), BOVINA RANCH (CA 1,5 MIL LEI), RALY&AMBO
11. **Creșterea ovinelor și caprinelor:** SMART (CA 3,2 MIL LEI), FERMA VERDE NDN, FERMA DIN VALE, PIATRA HOYLOSAR, ECOAGRART DURUSA
12. **Creșterea porcinelor:** în acest sector activează 15 agenți economici, care au realizat în anul 2020 cifră de afaceri cumulată în valoare de 77,6 mil lei (17,6 mil eur) având 123 angajați. Pe primele locuri se situează: AGRO PIG (CA 21,3 MIL LEI), AXPOPROD (CA 10,3 MIL LEI), PIG CENTER (CA 9,3 MIL LEI), SELECT FERM (CA 9,2 MIL LEI), LEUL DIN SISEȘTI (CA 6 MIL LEI)
13. **Creșterea păsărilor:** ECO BROILER (CA 19 MIL LEI), FILSTAR (CA 4,6 MIL LEI), ROMAVIS(CA 3,3 MIL LEI), KARIN (CA 3 MIL LEI), IONEL&MARIANA (CA 2,2 MIL LEI)
14. **Creșterea altor animale:** APICOLA READIVAS, API ANIELA, API COFA, PIA UNIQUE GROUP, PATRU-I FLOARE
15. **Activități în ferme mixte:** AGRITEHNICA MARA (CA 4,6 MIL LEI), COMPLEX COMERCIAL GIUTELEC (CA 1,4 MIL LEI), AGROGEX GS, ALFA CULT, BIOAGROTUR
16. **Activități auxiliare după producția vegetală**

Depozitarea producției agricole

Situația centralizatoare a operatorilor economici care exploatează spații de depozitare autorizate, actualizată

Nr. Crt.	Autorizația de depozit (serie/ număr)	Date identificare operator economic (denumire, adresă, telefon, e-mail)	Date identificare spațiu de depozitare aflat în exploatare (denumire, adresă, telefon)	Capacitatea totală autorizată (tone)	Din care	
					Siloz (tone)	Magazie (tone)
1	Seria MM nr.0002942 nr.0002975	MPG.COM.SRL Baia Mare,B-dul Bucuresti nr.41	Depozit cereale (Morărit, panificație) Remetea Chioarului nr. 11B, Baia Mare,B-dul Bucuresti nr.41	825	0	825

2	* Seria MM nr.0002944 nr.0002968 nr.0002973 nr.0005612	PISANO Grup SRL Baia Mare str. Independenței nr. 19,	Moara de porumb Pisano Grup, Baia Mare str. Independenței nr.19	3420	2220	1200
3	Seria MM nr. 0002945	COMBIMAR SA Baia Mare str. Fabricii nr.5,	Fabrica de nutreturi combinate Baia Mare str. Fabricii nr.5	4100	4000	100
4	Seria MM nr. 0005622	BUCIUMANA SRL Buciumi nr.110	Moară de grâu și porumb (Panificație) Buciumi nr 110	700	100	600
5	Seria MM nr. 0002978	SC VASFLOR SRL Bârsana, str.Principală nr.25	Depozit de cereale (Procesare furaje) Bârsana, str.Principală nr.25	50	0	50
6	Seria MM nr. 0002979	SC SĂBIȘANA SRL Săbișa, str.Principală nr.208	Depozit de cereale (Fermă Zootehnică, producție de cereale) Seini, str.Principală nr.2	100	0	100
7	Seria MM nr.0005601	SC EXEMPLU SRL Baia Mare, B- dul Republicii nr.15, Ap.89,	Depozit de cereale (Fermă Zootehnică) Hideaga, nr.592	60	60	0
8	Seria MM nr.0005602; nr. 0005618	SC ULTRA SUIN SRL Oarta De Sus nr.236/A	Depozit de cereale (Fermă Zootehnică, producție de cereale) Oarta De Sus nr.236/A	1690	1540	150
9	Seria MM nr.0005605	SC ALFA CULT SRL Viile Apei nr. 5D	Depozit cereale (Fermă Zootehnică, producție de cereale) Viile Apei nr. 5D	550	250	300
10	Seria MM nr.0005607	AGRITEHNIC A MARA SRL loc Vălenii Șomcutei nr.22/A	Depozit cereale (Moară de grâu și porumb, panificatie) Mireșu Mare nr. 210	7000	1500	5500
11	Seria MM nr.0005609	HORDO IOAN GHEORGHE II Copalnic- Mănăștur	Depozit cereale (Moară de grâu și porumb), Copalnic Mănăștur nr.86	30	0	30

		Nr.86				
12	Seria MM nr.0005611	SC GALINUS SRL loc. Seini, str.Somes nr.2,	Depozit de cereale (Fermă Zootehnică) Seini str. Someș, nr.2	100	0	100
13	Seria MM nr.0005613	SC FILSTAR SRL loc. Seini, str.Somes nr.2A,	Depozit de cereale (Fermă Zootehnică) Seini str. Someș, nr.2A	200	0	200
14	Seria MM nr.0005614	MĂDĂIAN SORIN MIHAI PFA loc. SEINI, str. Externe, nr. 19,	Depozit de cereale (Fermă Zootehnică) Seini str. Eroilor, nr. 23	300	0	300
15	Seria MM nr.0005615	SC PAIDOS SRL loc. SEINI, str. Cuza Vodă , nr.18,	Distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice Seini str. Eroilor, nr. 22; 24D	1800	0	1800
16	Seria MM nr.0005616	SC RAMISA IMPEX SRL loc.CEHU SILVANIEI, str. PETOFI SANDOR , nr.89,	Depozit cereale (Ferma gaini ouatoare) loc.Basesti, nr.310	1700	1700	0
17	Seria MM nr.0005617	SC ROMAVIS SRL loc.SEINI, str. SOMEȘ , nr.2A,	Drpozit cereale (Fermă păsări) loc.Seini, str. Someș nr. 2A	200	0	200
18	Seria MM nr.0005619	SC CMI BEST SRL com.Recea sat Lăpușel str. Aleea Lăpușel nr. 1, tel	Depozit de cereale, Recea sat Lăpușel str. Al. Lăpușel nr. 1,	432	0	432
19	Seria MM nr.0005621	ZOO CODREANCA S.R.L. Loc. sat Orțița, com. Oarța de Jos	Depozit de cereale (Fermă Zootehnică) Loc. sat Orțița, com. Oarța de Jos	140	0	140

	23397	11370	12027
Total			

Tabelul 24 Situația centralizatoare a operatorilor economici care exploatează spații de depozitare autorizate, actualizată

Sursa: <https://www.madr.ro/lista-spatii-autorizate-pentru-depozitarea-produselor-agricole.html>

La nivelul județului Maramureș există 19 unități de depozitare a produselor agricole, cu o capacitate totală de 23.297 tone, dintre care 11.380 tone în silozuri și 12.027 tone în magazii.

2.4.2. Silvicultura

Fondul forestier

Fondul forestier reprezintă totalitatea suprafețelor de păduri, a terenurilor destinate împăduririi, a terenurilor care servesc nevoilor de cultura, producție sau administrație silvică.

Fondul forestier mai cuprinde suprafețele cu iazuri, albiile pâraielor și alte terenuri cu destinație forestieră, inclusiv cele neproductive, indiferent de forma lor de proprietate.

Suprafața pădurilor reprezintă terenurile cu o suprafață de minim 0,25 ha acoperite cu arbori. Totodată, se va ține cont de unele caracteristici ale arborilor, aceștia trebuie să atingă o înălțime minimă de 5 m la maturitate, în condiții normale de vegetație.

Suprafața altor terenuri care fac parte din fondul forestier cuprinde terenurile neîmpădurite, care servesc nevoilor de cultură, producție și administrație silvică, terenuri ocupate de construcții și curțile aferente acestora, terenuri în clasa de regenerare, iazurile, albiile pâraielor, terenurile destinate împăduririi, terenurile neproductive, fâșie frontieră, terenurile scoase temporar din fondul forestier și terenurile forestiere deținute de diverse persoane fizice și juridice fără titlu definitiv de proprietate și pentru care există acțiuni de revendicare în justiție sau pe cale administrativă.

Suprafața fondului forestier în Regiunea Nord-Vest în anul 2020

	Regiunea Nord-Vest	Bihor	Bistrița Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
Total	1010.5	211.2	192.6	178.2	260	72.6	95.9
Rășinoase	306.3	33.6	81.2	76.5	107.1	2.6	5.3
Foioase	683.7	173.4	106.8	99.4	146.6	68.4	89.1
Alte terenuri	20.5	4.2	4.6	2.3	6.3	1.6	1.5

Tabelul 25 Suprafața fondului forestier în Regiunea Nord-Vest în anul 2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

În anul 2020, suprafața fondului forestier din județul Maramureș este de 260 mii hectare, reprezentând 25,7% din suprafața totală a fondului forestier al regiunii.

În privința pădurilor de foioase, județul Maramureș are a doua cea mai mare suprafață din regiune (146,6 mii ha), reprezentând 21,44% din totalul padurilor de foioase din Regiunea Nord-Vest. Pădurile de rășinoase din Maramureș au cea mai mare suprafață raportat la județele din regiune – 107,1 mii ha, reprezentând 35% din totalul suprafețelor ocupate de păduri de rășinoase din regiune.

Suprafața fond forestier Maramureș 2020 (mii ha)

	1990	2000	2010	2020	Evoluție 2020-1990
Total	262.2	263	258.9	260	99.16%
Rășinoase	100.2	95.4	109.3	107.1	106.89%
Foioase	157.3	162.8	142.6	146.6	93.20%
Alte terenuri	4.7	4.9	7	6.3	134.04%

Tabelul 26 Suprafața fond forestier Maramureș 2020 (mii ha)

Sursa: INS baza de date TEMPO

Suprafața pădurilor din județ, ocupă 253,7 mii hectare, reprezentnd 97,6% din suprafața fondului forestier din județul Maramureș, în anul 2020. Alte categorii de vegetații forestiere sunt extinse pe 6,3 mii hectare, reprezentând 2,4% din suprafața fondului forestier din județ.

Analizând suprafețele de păduri, pe specii de păduri, constatăm că cele mai extinse sunt suprafețele împădurite cu foioase (146,6 mii ha), reprezentând 56,4% din suprafața totală a pădurilor din județ și 41,2% sunt păduri de rășinoase (107,1 mii ha).

În perioada 1990-2010 se constată o ușoară scădere a a suprafeței fondului forestier total din județ , în anul 2020 se constată o creștere cu 1,1 mii ha a fondului funciar raportându-ne la anul 2010.

În anul 2020, pădurile de foioase sunt mai întinse cu 4 mii ha față de anul 2010, reprezentând o creștere de 2,8%, valoarea înregistrată în anul 2020 este mai mică cu 7% față de valoarea raportată în anul 1990 . Pădurile de rășinoase au crescut în anul 2020 cu doar 7% față de suprafața înregistrată în anul 1990. Suprafața ocupată de pădurile de rășinoase în anul 2020 este în scădere cu 2% față de anul 2010.

Volumul de lemn recoltat

Funcția economică a pădurii joacă un rol important în dezvoltarea județului, însă aceste activități trebuie realizate în condițiile unei dezvoltări durabile, păstrând o relație echilibrată între mediul natural și cel economic.

Volumul de lemn recoltat în anul 2020, este de 628,3 mii mc, volum în scădere cu 22% față de anul 1990, respectiv 2% față de anul 2010. Se constată reducerea volumului de lemn recoltat, în perioada 2010-2020.

Volumul de lemn recoltat pe specii, în județul Maramureș, în perioada 1990-2020

	1990	2000	2010	2020	Evoluție 2020-1990
Total	809.5	475	639.8	628.3	77.62%
Rășinoase	295.1	168.6	302.3	217.7	73.77%
Fag	421.8	260.6	279.6	336	79.66%
Stejar	21.4	22.3	27.9	27.2	127.10%
Diverse specii tari	58.5	20.3	25	27.2	46.50%

Diverse specii moi	12.7	3.2	5	10.2	80.31%
--------------------	------	-----	---	------	--------

Tabelul 27 Volumul de lemn recoltat pe specii, în județul Maramureș, în perioada 1990-2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

Analizând volumul de lemn recoltat în anul 2020 pe speciile de pădure, se constată faptul că lemnul de fag a fost recoltat în volum de 336 mii mc, reprezentând 53% din volumul de lemn recoltat în județului Maramureș, urmat de lemnul rășinoaselor (217,7 mii mc), volumul recoltat al lemnului dde stejar a fost în 2020 de 27,2 mii mc, reprezentând 4% din totalul lemnului recoltat în județul Maramureș.

Volumul de lemn recoltat ce a provenit de la diverse specii tari de arbori a fost de 27,2 mii mc, reprezentând 4% din total volum de lemn recoltat în anul 2020. În cantități mai reduse au fost recoltate speciile moi cu un volum recoltat de 10,2 mii metri cubi, reprezentând 1,6% din total lemn recoltat în județ.

Volumul de lemn recoltat în Regiunea Nord-Vest în anul 2020

	Regiunea Nord-Vest	Bihor	Bistrița Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
Total	2461.1	577.2	623.6	257.1	628.3	152.3	222.6
Rășinoase	896.8	152.3	390.6	127	217.7	3.9	5.3
Fag	920.1	236.4	176.9	49.7	336	44.8	76.3
Stejar	341	108.3	17.7	34.8	27.2	68.1	84.9
Diverse specii tari	253.1	68.9	30.5	36.5	37.2	32.1	47.9
Diverse specii moi	50.1	11.3	7.9	9.1	10.2	3.4	8.2

Tabelul 28 Volumul de lemn recoltat în Regiunea Nord-Vest în anul 2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

În județul Maramureș în anul 2020 s-a recoltat un volum de 628,3 mii mc, reprezentând 25,5% din totalul volumului de lemn recoltat în Regiunea Nord-Vest. Din punct de vedere al volumului de lemn recoltat, județul Maramureș se plasează pe primul loc în regiune.

În privința lemnului de fag recoltat în 2020, județul Maramureș a recoltat cel mai mult material lemnos din aceasta specie, 36,5% din total recolatat la nivel regional.

În anul 2020 în județul Maramureș s-au recoltat 217,7 mii mc de lemn din categoria rășinoaselor, fiind a doua valoare din regiune, reprezentând 24,3% din totalul lemnului din categoria rășinoaselor recoltat la nivelul regiunii.

Un volum mare de lemn recoltat aduce beneficii atât proprietarilor de păduri cât și companiilor care prelucurează, comercializează și distribuie materialul lemnos. Trebuie avut în vedere ca pădurile trebuie exploatate responsabil, și autoritățile trebuie să urmărească atât exploatarea cât și campaniile de replantare. Principiile dezvoltării durabile, și de protejare a resurselor regenerabile trebuie respectate, pentru ca respectivele resurse să poată fi valorificate și pe viitor.

Lucrări de regenerare a pădurilor

Regenerarea suprafețelor de pădure de pe care s-a recoltat masa lemnoasă se face de regulă pe cale naturală, iar în cazurile în care aceasta nu este posibilă, reconstrucția ecologică a acestor suprafețe se face pe cale artificială prin împăduriri.

Se constată că în anul 2020, în județul Maramureș au fost executate regenerări artificiale pe o suprafață de 302 ha. În funcție de speciile de pădure, regenerările artificiale au fost executate pe o suprafață de 81 ha de păduri de foioase (26,8% din total suprafețe regenerare) și pe 221 ha păduri de rășinoase (reprezentând 73,2% din pădurile regenerare din județ)

Categorii de regenerari artificiale (pe specii de paduri)	Ani						
	Anul 2010	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Ha						
Regenerari artificiale - total	342	441	433	496	521	482	302
Rasinoase	276	351	360	416	441	400	221
Foioase	66	90	73	80	80	82	81

Tabelul 29 Categorii de regenerări artificial la nivel județean 2010- 2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

În anul 2020 suprafața regenerată a fost cu 12% mai redusă decât suprafața regenerată în anul 2010. În anul 2018 s-au regenerat artificial 521 ha de pădure, mai mult cu 72,5% față de anul 2020.

În anul 2020 suprafața de păduri regenerare a fost de 302 ha, fiind cea mai redusă suprafață regenerată din perioada 2010-2020.

În sectorul **Silvicultură și alte activități forestiere** activează 28 agenți economici care au realizat în anul 2020 cifră de afaceri cumulate în valoare de 19,1 milioane lei (4,3 mil eur), firmele având 178 angajați. Cele mai performante firme din sector după cifra de afaceri realizată în anul 2020 sunt: OCOLUL SILVIC MUNICIPAL BAI A MARE (CA -5,5 MIL LEI), OCOLUL SILVIC ALPINA BORȘA (CA – 1,4 MIL LEI), GRIGRAZUS (CA – 1,3 MIL LEI), GHEHORJ 76 (CA 1,3 MIL LEI), OVI-OLI (CA -1,3 MIL LEI)

În sectorul **Exploatare forestieră** activează 159 agenți economici, raportând în anul 2020 cifră de afaceri cumulată în valoare de 126,5 milioane lei (28,8 mil eur), având 607 angajați. Cele mai mari cifre de afaceri din sector au fost raportate de: BKT FOREST (CA 9,2 MIL LEI), OCT TRANS (CA 8,3 MIL LEI), MARSINCA TRUCK (CA 5,9 MIL LEI), LEOPET COM (CA 5,3 MIL LEI), VOR ZAKONE (CA 4,7 MIL LEI).

2.4.3. Piscicultura și acvacultura

Acvacultură în ape dulci se realizează de un număr de 12 societăți comerciale, care au în structură un număr redus de salariați.

Principalele firme din domeniul piscicol, din județul Maramureș

Nr Crt	Denumire agent economic	Localizare	Cifră afaceri	Nr salariați
--------	-------------------------	------------	---------------	--------------

1	ROMANITA IMPEX	BAIA MARE	5.486.598	20
2	TIMALEX&CO	BORSA	760.766	4
3	CHEIA NORDULUI	BORSA	533.892	1
4	FLG SRL	SARASAU	210.284	0
5	PESCARIA CASCADEA	BORSA	193.156	1
6	LUMIROM	BAIA MARE	117.766	1
7	SALMO-SPRIA	BAIA MARE	97.053	1
8	IZVOR ȚIBLEȘ CMG	SUCIU DE SUS	31.589	1
9	ACVATIC STAR	ASUAJU DE SUS	27.960	1
10	EXPERT GRUP PAS	SIGHETU MARMATIEI	2.980	0

Tabelul 30 Principalele firme din domeniul piscicol, din județul Maramureș

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

Societatea cu cele mai bune rezultate ale cifrei de afaceri din domeniu în anul 2020 este SC ROMANITA IMPEX, societate realizează o valoare a cifrei de afaceri de 5.586.598 lei, cu 20 salariați, având sediul în Baia Mare. Pe locul secund se afla firma TIMALEX&CO care a realizat în 2020 cifră de afaceri de 760.766 lei având 4 salariați. Pe al treilea loc se afla compania CHEIA NORDULUI care a realizat în 2020 cifră de afaceri de 533.892 lei având 1 salariat.

Acvacultura este o activitate economică care se dezvoltă și este prezentă în economiei, tot mai des în ultimii ani. Acvacultura se practică cu precădere în localitățile rurale, dar este întâlnită tot mai frecvent și în localități urbane.

Amenajări piscicole în județul Maramureș

Amenajările piscicole din județul Maramureș, localizarea acestora și alte elemente specific acestora se prezintă în tabelul alăturat.

Nr.crt.	Proprietar	Amenajarea	Adresa amenajare	Suprafata totala	SPECII
---------	------------	------------	------------------	------------------	--------

1	S.C. COSMA S.R.L.	AMENAJAREA PISCICOLA ARINIS - CRESCATORIE	LOC. BASESTI, NR. 331, JUD. MARAMURES	56	CA, CAs, R
2	S.C. COSMA S.R.L.	AMENAJAREA PISCICOLA ARINIS - PEPINIERA	LOC. BASESTI, NR. 331, JUD. MARAMURES	26	CA, CAs, R
3	S.C. TURISM PALTINIS CERBUL S.R.L.	AMENAJAREA PISCICOLA PALTINIS - CRESCATORIE	LOC. BORSA, JUD. MARAMURES	00,184	PĂSTR
4	S.C. ALEXIS PROD PAN S.R.L.	AMENAJAREA PISCICOLA PASTRAVARIA MARA - CRESCATORIE	SAT MARA, FN, COM. DESESTI, JUD. MARAMURES	01,088	PĂSTR
5	S.C. TURISM PALTINIS CERBUL S.R.L.	AMENAJAREA PISCICOLA PASTRAVARIA PALTINIS - PEPINIERA	LOC. BORSA, JUD. MARAMURES	00,184	PĂSTR
6	OCOLUL SILVIC BAIA MARE	PASTRAVARIA FIRIZA - CRESCATORIE	LOC. VALEA NEAGRA, NR. 6, BAIA MARE, JUD. MARAMURES	0,224	PĂSTR
7	OCOLUL SILVIC BAIA MARE	PASTRAVARIA FIRIZA - PEPINIERA	LOC. VALEA NEAGRA, NR. 6, BAIA MARE, JUD. MARAMURES	0,096	PĂSTR
8	OCOLUL SILVIC BAIA MARE	PASTRAVARIA PISTRUJIA-BLIDARI - CRESCATORIE	LOC. BLIDARI NR. 127, BAIA MARE, JUD. MARAMURES	01,745	PĂSTR
9	OCOLUL SILVIC BAIA MARE	PASTRAVARIA PISTRUJIA-BLIDARI - PEPINIERA	LOC. BLIDARI, NR. 127, BAIA MARE, JUD. MARAMURES	00,534	PĂSTR
10	S.C. ROMANITA IMPEX S.R.L.	PASTRAVARIA ROMANITA - CRESCATORIE	STR. BLIDARI NR. 13B, BAIA MARE, JUD. MARAMURES	01,163	PĂSTR
11	S.C. ROMANITA IMPEX S.R.L.	PASTRAVARIA ROMANITA - PEPINIERA	STR. BLIDARI NR. 13B, BAIA MARE, JUD. MARAMURES	003	PĂSTR

12	Roman Gavril și Roman Maria	PASTRAVARIA Lostrița PEPINIERA	STR. BLIDARI NR. 13B, BAI MARE, JUD. MARAMURES	004	PĂSTR
13	Roman Gavril și Roman Maria	PASTRAVARIA Lostrița Crescătorie	STR. BLIDARI NR. 13B, BAI MARE, JUD. MARAMURES	0,086	PĂSTR
14	R.N.P. "ROMSILVA" - OCOLUL SILVIC SIGHET	PASTRAVARIA SAPANTA - PEPINIERA	COM. SAPANTA, JUD. MARAMURES	0,065	PĂSTR
15	SC TIMALEX & CO SRL	Păstrăvăria Gura Repezii	Borșa, str. Apelor nr. 1	00,103	PĂSTR
16	SC TIMALEX & CO SRL	Păstrăvăria Gura Repezii	Borșa, str. Apelor nr. 1	00,932	PĂSTR
17	SC Turist Șuio SRL	Păstrăvăria Șuio	Baia Spriei, str. G Coșbuc nr. 121	00,492	PĂSTR
18	BOZAI GHEORGHE ȘI BOZAI IRINA	AMENAJAREA PISCICOLĂ SAT ȘUGATAG	SAT ȘUGATAG, NR. 287, JUD. MARAMUREȘ	0,325	PĂSTRĂV
19	SC LUMIROM SRL	PĂSTRĂVĂRIA BLOAJA	SAT IZVOARELE, NR.24, COMUNA CERNEȘTI, JUD. MARAMUREȘ	03,079	PĂSTRĂV CURCUBEU
20	SC LUMIROM SRL	PĂSTRĂVĂRIA BLOAJA	SAT IZVOARELE, NR.24, COMUNA CERNEȘTI, JUD. MARAMUREȘ	00,004	PĂSTRĂV CURCUBEU
21	RNP ROMSILVA DIR. SILV. MARAMUREȘ O.S. SIGHET	PĂSTRĂVĂRIA SĂPÂNȚA	COM. SĂPÂNȚA, NR.1162, AMENAJ. SILVIC UP III, JUD.	0,240,691	PĂSTRĂV CURCUBEU

			MARAMUREȘ		
22	SC ALEXIS PROD PAN SRL	Păstrăvăria ALEX	Sat Mara, nr.89, Comuna Desești, Județul Maramureș	01,751	PĂSTRĂV CURCUBEU
23	SC ELLETI COM TRANS SRL	Păstrăvăria Sofia	Str. George Coșbuc, nr.120A, Loc. Baia Sprie, Județul Maramureș	02,884	CRAP, PĂSTRĂV CURCUBEU
24	SC FILIPCIUC- MOARA DIN DEAL SRL	Păstrăvăria Moara din Deal	Sat Crasna Vișeuului, Nr.35, Comuna Bistra, Județul Maramureș	0,227	PĂSTRĂV CURCUBEU
25	SC PESCĂRIA CASCADA SRL	Păstrăvăria Cascada	Str. Al. I. Cuza, Nr.76A, Loc. Borșa, Județul Maramureș	00,955	PĂSTRĂV CURCUBEU, PĂSTRĂV INDIGEN, PĂSTRĂV FÂNTÂNEL

Tabelul 31 Amenajările piscicole la nivel județean.

Sursa: <http://www.anpa.ro/>

Amenajările piscicole funcționează la nivel teritorial, prin licențe emise și reevaluate periodic de RUA, prin Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură. Conform informațiilor disponibile (31.12.2020), în județul Maramureș sunt 25 amenajări piscicole licențiate ce realizează activități în crescătorii de pești dar și pepiniere destinate acestora. Principale specii de pești întâlnite în aceste amenajări piscicole, sunt cele de păstrăv, crap, caras.

CONCLUZII

În județul Maramureș se identifică un potențial natural important, favorabil creșterii producției agricole și zootehnice, cu implicații favorabile asupra dezvoltării industriei alimentare. Populația ocupată în agricultură reprezintă 25,61% din populația ocupată a județului.

Județul Maramureș deține o suprafață de 630.436 hectare, suprafață ce se menține constantă din anul 1990 și până în prezent. Suprafața agricolă reprezintă 48,44 % din totalul terenurilor din județ, în timp ce terenuri negricole 51,54%, suprafața ocupată de păduri reprezentând 46% din suprafața totală.

La formarea producției agricole la nivel de județ, aportul valoric provine în pondere de 53,73% din producția vegetale, 46,27% din producția animală. Serviciile agricole realizate la nivel de județ, urmează o tendință de regres față de anul 2010, prin reducerea valorică a producției cu la 0.

Număr mare al producătorilor agricoli autorizați pentru culturile ecologice.

În ceea ce privește gradul de mecanizare a agriculturii, județul Maramureș numărul tractoarelor și utilajelor folosite în agricultura este în creștere în intervalul analizat.

Sectorul zootehnic este bine reprezentat la nivelul județului, în Maramureș raportându-se cel mai mare număr de exemplare de caprine din Regiunea Nord-Vest.

În județul Maramureș se obține în anul 2020 cea mai mare producție de mere, pere, cireșe și nuci din Regiunea Nord-Vest.

În anul 2020, suprafața fondului forestier din județul Maramureș este de 260 mii hectare, reprezentând 25,7% din suprafața totală a fondului forestier al regiunii. Pădurile de foioase acoperă cele mai mari suprafețe, 56,4%, urmate de pădurile de rășinoase 41,2%.

Funcția economică a pădurii joacă un rol important în dezvoltarea județului, însă aceste activități trebuie realizate în condițiile unei dezvoltări durabile și armonioase, păstrând o relație echilibrată între mediul natural și cel economic.

Din punct de vedere al volumului de lemn recoltat, județul Maramureș se plasează pe primul loc în regiune cu 628,3 mii mc de lemn recoltat în anul 2020, reprezentând 25,5% din volumul recoltat la nivelul regiunii.

Majoritatea societăților comerciale care activează în domeniul piscicol din județul Maramureș, practică acvacultura în ape dulci. În județul Maramureș sunt 25 amenajări piscicole ce realizează activități în crescătorii de pești dar și pepiniere destinate acestora. Principale specii de pești întâlnite în aceste amenajări piscicole, sunt cele de păstrăv, crap, caras.

2.4.5. Industria

Resurse locale valorificare de industrie

Această ramură economică a fost favorizată în dezvoltarea sa de prezența unor importante resurse de materii prime diverse, în speță lemn, minereuri neferoase și auroargintifere, sare, materiale de construcții, o forță de muncă calificată și unele tradiții cum ar fi manufactura în evul mediu și producția de fabrică începând din secolul al XIX.

Județul Maramureș dispune de un număr relativ restrâns de tipuri de substanțe minerale utile, unele dintre ele, cum ar fi sarea gemă, minereurile neferoase (Cu, Pb, Zn, Au, Ag), acestea din urmă având o semnificație crescută la nivel național.

Structura industriei

Județul Maramureș se prezintă cu o industrie relativ diversificată, a cărei dezvoltare a fost favorizată de prezența unor importante resurse de minereuri neferoase, de lemn, sare, de materii prime pentru construcții și pentru industria textilă, precum și de apreciable tradiții meșteșugărești începând din evul mediu și de fabrică începând din secolul al XIX-lea. Astfel, sunt consemnate încă din secolul al XV-lea topitorii de aur și argint în zona orașului Baia Mare, metalele nobile fiind transformate în monedă la monetăria locală activitate care se continuă în secolul următor în exploatarea miniere de la Baia Mare și Baia Sprie, utilizându-se forța hidroelectrică pentru șteampuri.

La Baia mare prelucrarea se realiza cu ajutorul a 14 șteampuri mișcate de forța apei și cinci topitorii. Se foloseau cuptoarele domus crematoria, atelierelor domus separatoria și topitoriile conflatoris. În secolul al XVIII-lea sunt consemnate noi topitorii la Cavnic, Băiuț și Ferneziu.

Prelucrarea lână este de asemenea consemnată ca și cea a lemnului, toate acestea constituind baza de la care s-au dezvoltat ramurile industriale.

În dezvoltarea industrială a județului Maramureș se pot identifica câteva etape:

- *Prima etapă a dezvoltării industriale* poate fi cuprinsă între 1840 (când se introduc mașinile cu abur în prelucrarea minereurilor neferoase) până în 1920. fabricile aparțin de exploatarea minereurilor neferoase: în 1844 este consemnată activitatea uzinei de la Ferneziu de metalurgie neferoasă; în 1907 uzinele chimice Phoenix de la Baia mare pentru obținerea acidului sulfuric, sau de prelucrare a lemnului, așa cum este menționată în 1898 fabrica de la Sighetu Marmatei;
- *A doua etapă a dezvoltării industriale* este cuprinsă între 1920 – 1948, când are loc o diversificare a producției industriale. Se dezvoltă cu vigoare noi exploatarea miniere cât și întreprinderi chimico – metalurgice la Baia Mare, Ferneziu. Începe exploatarea și prepararea bentonitelor în 1925 la Răzoare și Baia Mare; apar întreprinderi de prelucrare a lemnului la Baia Mare (parchet), ca și cea de săpun și băuturi spirtoase;
- *A treia etapă a dezvoltării industriale* se desfășoară între 1948 – 1990, fiind cea mai masivă. Ea consemnează creșterea exploatarea minereurilor neferoase, procesarea lor (flotația) și apoi metalurgia neferoaselor. La nivelul anilor 1980 județul producea 40% din producția națională de acid sulfuric (H_2SO_4). Un important rol în industria locală a fost deținut de metalurgie neferoaselor și de prelucrarea lemnului.
- *A patra etapă a dezvoltării industriale* corespunde perioadei 1990 – prezent. Ea a debutat cu un proces involutiv, de restructurare și privatizare cu corolarul lor social negativ – șomajul. Cele mai afectate ramuri industriale au fost cele energofage și tradiționale – metalurgia neferoaselor și prelucrarea lemnului. Potențialul de dezvoltare a industriei județului este ridicat pentru unele ramuri, cum ar fi exploatarea minereurilor neferoase, exploatarea și prelucrarea lemnului, industria ușoară – alimentară și textilă, ca și industria sticlăriei.

RESURSE NATURALE

Variatatea formelor de relief, a condițiilor geologice și tectonice, stratigrafice și petrografice au determinat o diversitate relativ mare a resurselor subsolice.

Zăcămintele de metale colorate – cupru, plumb, zinc, în principal și de metale prețioase – aur și argint sunt cantonate în zăcămintele de sulfuri complexe asociate erupțiilor vulcanice neogene, andezitice, din masivele eruptive din vest – Igriș – Gutâi și intruziunilor magmatice dispuse în două zone miniere: una situată pe flancul sudic al eruptivului Igriș – Gutâi – Țibleș și a doua în zona Baia Borșa. Ele conțin importante zăcămintele de sulfuri polimetalice și metale prețioase.

Fenomenele vulcanice au fost însoțite și urmate de puternice procese de mineralizație ce au pus în loc zăcămintele din lanțul vulcanic Igniș – Gutâi – Țibleș, care s-au manifestat cu o intensitate deosebită pe direcția est – vest, de-a lungul subasementului lor sudic între localitățile Botiza în est și Ilba la vest. Această zonă cuprinde zăcămintele : Băiuț, Cavnic, Șuioara, Baia Sprie, Herja, Dealul Crucii, Valea Roșie, Săsar, Nistru și Ilba.

Extinsă în lungime pe 70 km și în lățime pe 7-12 km, zona minieră numără peste 300 de filoane de dimensiuni diferite, caracterizate printr-un minereu complex, constituit din metale prețioase și sulfuri polimetalice – galenă, blendă, calcopirită, pirită, zăcămintele grupându-se în trei sectoare:

- Sectorul de nord – vest, caracterizat prin prezența zăcămintelor de minereuri complexe cu conținuturi subordonate de metale prețioase: Ilba (Pb, Zn) și Nistru (Cu, Pb, Zn, Au, Ag);
- Sectorul de sud – est, cu zăcămintele predominant auro – argintifere: Săsar, Valea Roșie, Dealul Crucii;
- Sectorul estic, cu zăcămintele Herja, (Pb, Zn, Au, Ag, Cu), Baia Sprie (Pb, Zn, Cu, Au, Ag, Wf), Șuioara (Au, Pb, Zn), Cavnic (Pb, Zn, Cu, Au, Ag) și Băiuț (Pb, Cu, Zn, Au).

În apropierea Băii Borșa sunt cantonate zăcămintele de la Toroioaga, Burloaia, Gura Văii, Dealul Bucății, Măgura II și Baia Borșa, având caracter piritos – cuprifera și complex, cu conținut de Cu, S, Pb, Zn și Au.

Zăcămintele de metale neferoase conțin și o serie de elemente rare: cadmiu, iridiu, galiu, cobalt, taliiu, germaniu, staniu, bismut, seleniu, telur.

Zăcămintele nemetalifere

Între resursele subsolice, după metalele colorate și cele prețioase, urmează rocile nemetalifere utile de diferite origini: vulcanice, sedimentare, detritice, prezente în rezerve considerabile.

În zona eruptivă montană sunt prezente de roci magmatice, respectiv andezitele, exploatate la Blidari, Firiza, Seini, Cicârlău, Baia Sprie, Cavnic, Botiza, Huntași, Baia Borșa (Valea Fătului). Dintre oxizi se exploatează cuarțul în arealul sulfurilor polimetalice din zona Băii Mari. Pegmatitele cu mică se exploatează în arealul Copalnic Mănăștur – Târgu Lăpuș.

Bentonitele și bentonitele calcice se exploatează la Răzoare și pe Valea Chioarului, produsele semifinite fiind preparate la Baia Mare.

De asemenea se extrage sulful din piritele extrase din zona minieră a Băii mari.

Calcarele se exploatează la Buciumi (la sud de Șomcuta Mare), Chelița, Mesteacă, Stoiceni, Săcel; calcarul cristalin se exploatează la Buteasa pe Valea Ursului, Borșa, Măgureni (comuna Cernești), iar calcarul pentru var se exploatează în numeroase locații dintre care amintim valea Babei, Dealul Pietriș, Mesteacă, Remetea Chioarului, Berchezoaia.

Gresiile se exploatează la Borșa, Bistra, Hera, Săpânța, Răzoare, Țicău, Buciumi.

În zona deluroasă predomină depozitele sedimentare de nisipuri, marne, argile.

Depozite de nisipuri de vârstă neogenă (miocenă și pliocenă) sunt prezente în straturi de diferite grosimi, utilizabile la prepararea unor materiale de construcții – mortare de zidărie, straturi filtrante la drumuri, iar unele varietăți de nisipuri cuarțoase exploatate la Buciumi, Valea Borcutului, Valea Roșie, Curtuișu Mare, sunt utilizate la fabricarea sticlei.

Balast și nisipuri se extrag și din albiile râurilor Someș, Lăpuș, Tisa și Iza, mari balastiere fiind la Bârgău, Seini, Ulmeni, Mireșu Mare.

Orizonturile de nisipuri conțin uneori intercalații de gresii care, atunci când se prezintă sub formă concreționară, sunt bine cimentate și constituie o excelentă piatră de construcție, după cum o dovedesc mulțimea edificiilor medievale.

Argilele, inclusiv lutul de terasă și de costă, sunt foarte răspândite, au o utilizare mai largă la fabricarea materialelor de construcții ceramice. Argilele comune se exploatează la Tăuții de Sus și la Crăciunești lângă Sighetu Marmăției, iar argilele refractare la Poiana Botizii, Rona de Jos, Budești, Groși, Lăpuș, Nistru, Stejera.

Zăcămintele de sare

Sarea (NaCl) este o resursă prezentă în cantități considerabile în Depresiunea Maramureșului, având vârstă badeniană. A fost îndelung exploatată la Coștiui, Ocna Șugatag și Slatina, aprovizionând întreg Maramureșul și Crișana. În prezent exploatarea a încetat, din considerente economice.

Exploatarea miniere

Mineritul este o activitate veche în județul Maramureș. Bazele organizării mineritului datează din 1347. În secolul al XVIII-lea și începutul secolului XIX, existau deja instalații de prelucrare a minereurilor la Baia Sprie, Firiza de Jos, Lăpușu Românesc, Căvnic, Băița și Nistru. În anul 1840 se introduc mașini acționate cu aburi, iar în 1844 se pun bazele uzinei de la Ferneziu. În anul 1907 a luat ființă uzina Phoenix de la Baia Mare pentru obținerea acidului sulfuric, iar din 1925 sunt date în utilizare instalațiile de extragere a plumbului și cuprului.

În perioada interbelică prelucrarea minereurilor se făcea în apropierea centrelor de extracție din zona Băii mari, iar extragerea metalelor se făcea la Baia Mare și Ferneziu, unde se obținea Au, Ag, Cu, Pb.

După 1948, necesitățile mereu crescânde din perioada industrializării au dus la deschiderea unor noi exploatați miniere la Baia Borșa, Ilba și a noi uzine de preparare și prelucrare la Baia Mare, Căvnic, Baia Sprie, Nistru. Procesarea minereurilor începe cu prepararea (flotația) prin care se obțin concentrate bogate în Cu, Zn, FeS₂, Au, și Wf. Flotații există la Săsar pentru minereul obținut în minele Ilba, Nistru, Săsar și Baia Mare, la Flotația centrală pentru minele Herja, Șuioara, Căvnic, iar alte mine au flotații proprii: Baia Borșa, Băiuț, Baia Sprie, Căvnic.

Plumbul și zincul, respectiv galena (PbS) și blenda (ZnS) apar împreună în zăcământ, în cantități mai însemnate în zona minieră Baia mare, la Baia Sprie, Herja, Nistru, Ilba, Căvnic, Jereapăn, Văratec, Băiuț, unde mineralizațiile au fost condiționate de erupțiile andezitice din ponțian. Obținerea plumbului se face la Baia mare și Ferneziu.

Metalele prețioase – aur și argint sunt frecvent întâlnite în aria metalogenetică a Băii Mari.

Aurul apare în munții vulcanici din grupa nordică, unde sunt prezente numeroase centre de exploatare grupate în jurul Băii Mari. Cele mai importante sunt la Baia Sprie, Nistru, Săsar, Băiuț, Căvnic, Ilba, Jereapăn, Valea Roșie, Dealul Crucii, Șuioara.

Zăcămintele aurifere sunt formate din filoane de cuarț cu aur nativ și sulfuri metalice, ca rezultat al erupțiilor andezitice care au avut loc în ponțian. Argintul nu apare singur, fiind asociat în toate cazurile cu aurul, sub forma sulfurilor auro-argintifere. Prelucrarea prin amalgamare, cianurare și flotare se făcea la Săsar.

În cantități foarte mici apar și o serie de metale rare. Astfel, arsenul apare sub forma combinațiilor cu sulful, exploatându-se din zăcămintele complexe de la Baia Sprie, Căvnic, Toroioaga și Burloaia.

Seleniul se găsește în natură în cadrul unor sulfuri complexe. El se extrage din reziduurile rezultate după rafinarea cuprului la Combinatul chimico – metalurgic Baia Mare.

În perioada de maximă activitate minieră (anii 1980), aportul bazinului minier maramureșan la extracția, prelucrarea și rafinarea neferoaselor era de 40% la nivel național, deținând astfel primatul în țară, iar ponderea industriei extractive și a metalurgiei neferoase din industria municipiului Baia mare era de 59,8%.

Zonarea metalurgiei neferoase cuprinde unitățile de exploatare Nistru, Ilba, Săsar, Dealul Crucii, Baia Sprie, Căvnic, Șuitor, Văratec, Băiuț, iar mai spre vest: Toroioaga, Baia Borșa, Burloaia, prelucrarea făcându-se la Baia Mare, Ferneziu, Băiuț, Baia Borș. Această zona minieră este specializată în extracția și producția plumbului, zincului, aurului, argintului, iar spre est, a cuprului.

Întreaga regiune minieră producea în anii 1980, 50 de produse din gama metalelor colorate, nobile și rare. În complexul minier Baia Mare se produceau 22 de tipuri de materii prime. Complexul minier cuprinde: extracția Herja (mină importantă pentru plumb), Săsar (aur) Nistru (cupru); prepararea la Uzina centrală de preparare din Baia mare și la Uzina de la Săsar; rafinarea – la Întreprinderea metalurgică de metale neferoase din Baia Mare.

Strâns legată de extracția și metalurgia neferoaselor și de extragerea sulfului din pirite este industria chimică, respectiv fabrica de acid sulfuric de la Baia Mare care, în anii '80 producea 10% din cantitatea de H_2SO_4 produsă în România, precum și HCl.

De asemenea, utilajul minier necesar exploatării minereului și apoi a prelucrării primare era asigurat de Întreprinderea mecanică de mașini și utilaj minier și de Întreprinderea de utilaj minier și piese de schimb din Baia Mare.

Exploatarea și prelucrarea lemnului

Aceasta se constituie ca o altă activitate economică tradițională în județ, maramureșenii fiind cei mai apreciați fasonatori și țapinari. Exploatarea lemnului este o activitate veche, cu caracter protoindustrial până în secolul al XVIII și al XIX-lea, când apar primele întreprinderi mecanizate de prelucrare primară și complexă a lemnului.

De altfel, prezența masivă a suprafețelor împădurite cu esențe valoroase, în special fag și rășinoase a condus și la o arhitectură specifică a construcțiilor – în special case și biserici din lemn, fiind unul din elementele de individualizare.

Primele fabrici de mobilă, parchete și binala apar la Baia mare și apoi, în 1898, la Sighetu Marmăției. Apoi, pe măsura dezvoltării economico – sociale a țării au crescut necesitățile de material lemnos și produse finite (mobilă) și au apărut astfel întreprinderi de prelucrare primară a lemnului:

- debitare fag la Tăuții de Sus, Sighetu Marmăției și Câmpulung la Tisa;
- debitare rășinoase la Vișeu de Sus;
- fabrici de mobilă la Sighetu Marmăției, Baia Mare, Vișeu de Sus, Târgu Lăpuș;
- fabrici de binala la Borșa.

În prezent, exploatarea lemnului a scăpat de sub control, cu consecințe ecologice catastrofale; au apărut zeci de gatere pentru debitat bușteni, lemnul este slab valorificat în sensul unei valori adăugate mari prin

prelucrare, în condițiile în care produsul final rezultat este cheresteaua, pe fondul închiderii unui număr mare de fabrici de mobilă.

Resursele de muncă din industrie

POPULAȚIA OCUPATĂ ÎN INDUSTRIE

În analiză, populația ocupată civilă grupează toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit în una din activitățile economiei naționale, fiind încadrate într-o activitate economică sau socială, în baza unui contract de muncă sau în mod independent (pe cont propriu) în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură, etc.

Populația ocupată civilă din activitățile industriale în județul Maramureș, perioada 2010- 2020

	Ani					
	Anul 2010	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Mii persoane					
Total	195.1	190	192.7	194.3	196.6	195.2
INDUSTRIE	46.2	55.8	56.8	56.9	56.7	57.3
B INDUSTRIA EXTRACTIVA	0.4	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	43	52.3	53.2	53.3	53.1	53.5
D PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT	0.7	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	2.1	2.3	2.5	2.5	2.5	2.6

Tabelul 32 Populația ocupată civilă din activitățile industriale în județul Maramureș, perioada 2010- 2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

Populația ocupată civilă din sectorul industrial al județului Maramureș este de 57,3 mii persoane în anul 2020, reprezentând 29,35% din populația ocupată în economia județului.

Distribuția populației ocupate civile, pe ramuri ale industriei, evidențiază o ocupare de 93,36% în industria prelucrătoare; 4,5% în industria de distribuție a apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; 1% în industria de furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; și 1% din industria extractivă.

Prin evoluția populației ocupate în activități ale industriei, se constată o creștere cu 24% în perioada 2010-2020. Raportând populația ocupată din industrie în anul 2020, față de anul precedent se înregistrează o creștere a populației ocupate din industrie cu 600 persoane.

Industria prelucrătoare generează modificări ale sectorului industrial în ansamblu, având în componență 93,4% din populația ocupată în industrie județul Maramureș. Populația ocupată din industria prelucrătoare, este în creștere cu 24,4% față de anul 2010, în creștere cu 1% față de anul 2019.

NUMĂRUL DE SALARIAȚI ÎN INDUSTRIE

Indicatorul numărul mediu al salariaților cuprinde persoanele angajate cu contract de muncă sau raport de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată.

Numarul mediu al salariatilor din activități ale industriei județul Maramureș 2010-2020

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Ani						
	Anul 2010	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Dinamica 2020/2010
	UM: Numar persoane						
TOTAL	86,256	95,829	101,131	102,377	106,403	103,087	19.51%
INDUSTRIE	32,015	37,465	39,156	39,509	40,788	39,497	23.37%
B INDUSTRIA EXTRACTIVA	357	474	468	475	473	567	58.82%
07 Extractia minereurilor metalifere	253	218	219	186	214	248	-1.98%
08 Alte activitati extractive	102	255	249	283	259	319	212.75%
09 Activitati de servicii anexe extractiei	2	1	:	6	:	:	#VALUE!
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	29,446	34,782	36,462	36,721	38,019	36,684	24.58%
10 Industria alimentara	2,835	3,713	3,883	3,447	3,864	3,813	34.50%
11 Fabricarea bauturilor	407	94	87	92	75	82	-79.85%
13 Fabricarea produselor textile	370	1,039	1,018	1,048	1,107	1,005	171.62%

14 Fabricarea articolelor de îmbracaminte	4,310	3,339	2,957	3,022	2,984	2,661	-38.26%
15 Tabacirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinarie, harnasamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blanurilor	437	802	911	992	1,249	1,187	171.62%
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	4,771	5,300	5,311	5,322	5,609	5,431	13.83%
17 Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	178	275	317	302	285	335	88.20%
18 Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	354	264	369	448	447	444	25.42%
20 Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	319	800	1,147	1,145	1,148	1,156	262.38%
21 Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice	160	225	208	210	202	201	25.63%

22 Fabricarea produselor din cauciuc si mase plastice	776	1,111	1,150	1,242	1,213	1,218	56.96%
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	777	872	1,045	962	896	794	2.19%
24 Industria metalurgica	823	1,051	1,232	1,514	2,042	2,018	145.20%
25 Industria constructiilor metalice si a produselor din metal, exclusiv masini, utilaje si instalatii	2,622	3,186	3,245	3,230	2,836	2,496	-4.81%
26 Fabricarea calculatoarelor si a produselor electronice si optice	223	84	50	54	56	52	-76.68%
27 Fabricarea echipamentelor electrice	2,241	3,256	3,651	3,771	3,813	4,102	83.04%
28 Fabricarea de masini, utilaje si echipamente n.c.a.	268	232	328	320	693	616	129.85%
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor si semiremorcilor	246	609	607	424	328	307	24.80%
30 Fabricarea altor mijloace de transport	:	:	:	3	:	:	#VALUE!
31 Fabricarea de mobila	7,100	8,234	8,593	8,803	8,660	8,375	17.96%
32 Alte activitati industriale n.c.a.	44	281	297	233	289	212	381.82%

33 Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	185	15	56	137	223	179	-3.24%
D PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT	659	550	574	623	613	602	-8.65%
E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	1,553	1,659	1,652	1,690	1,683	1,644	5.86%

Tabelul 33 Numarul mediu al salariatilor din activități ale industriei județul Maramureș 2010-2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

Analizând structura salariaților din activități ale industriei județului Maramureș, se constată că în anul 2020 erau 39.497 salariați, numărul lor fiind în creștere cu 23,4% față de anul 2010.

În sectorul industriei extractive, în anul 2020 s-au raportat 567 salariați, numărul lor fiind în creștere cu 59% față de anul 2010.

În sectorul industriei prelucrătoare numărul salariaților înregistrați în 2020 a fost de 36.684 persoane cu 24,6% mai mare față de anul 2010. Salariații din industria prelucrătoare reprezintă 93% din totalul salariaților din sectorul industrial, și 35,6% din totalul salariaților din județul Maramureș.

În cadrul industriei prelucrătoare, sunt prezente următoarele subramuri:

- industria alimentară 3.813 salariați, în creștere cu 34,50% față de anul 2010
- fabricarea băuturilor 82 salariați, în scădere cu 79,85% față de anul 2010
- fabricarea produselor textile 1.005 salariați în creștere cu 171,62% față de anul 2010
- fabricarea articolelor de îmbrăcăminte 2.661 salariați în scădere cu 38,26% față de anul 2010
- prelucrarea și finisarea produselor din pielărie 1.187 salariați în creștere cu 171,62% față de anul 2010
- prelucrarea lemnului și fabricarea produselor din lemn 5.431 salariați în creștere cu 13,83% față de anul 2010
- fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie 335 salariați, în creștere cu 88,2% față de anul 2010
- tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor 444 salariați, în creștere cu 24,42% față de anul 2010
- fabricarea substanțelor și a produselor chimice 1.156 salariați, în creștere cu 262,38% față de anul 2010
- fabricarea produselor farmaceutice 201 salariați, în creștere cu 25,63% față de anul 2010

- fabricarea produselor din cauciuc și a maselor plastice 1.218 salariați, în creștere cu 56,96% față de anul 2010
- industria metalurgică 2.018 salariați, în creștere cu 145,2% față de anul 2010
- industria construcțiilor metalice și a produselor din metal 2.496 salariați, în scădere cu 4,81% față de anul 2010
- fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice 52 salariați, în scădere cu 76,68% față de anul 2010
- fabricarea echipamentelor electrice 4.102 salariați, în creștere cu 83,04% față de anul 2010
- fabricarea de mașini, utilaje și echipamente 616 salariați, în creștere cu 129,85% față de anul 2010
- fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor 307 salariați, în creștere cu 24,8% față de anul 2010
- fabricarea de mobilă 8.375 salariați, în creștere cu 17,96% față de anul 2010

Industria de producere și furnizare de energie electrice, termice, gaze, apă caldă și aer condiționat se realizează cu un număr de 602 salariați, reprezentând 1,5% din totalul salariaților din industrie. În perioada 2010-2020, activitatea de producere și furnizare a energiei electrice și termice înregistrează o scădere a numărului salariaților de 8,65%

Activitățile industriei specifice distribuției de apă, salubritate, gestionarea deșeurilor și alte activități de decontaminare, sunt realizate cu un număr de 1.644 salariați în anul 2020, numărul lor fiind în creștere cu 5,86% față de anul 2010.

SUBRAMURI INDUSTRIALE

Nr crt	SECTOR	CIFRĂ DE AFACERI	NR ANGAJAȚI
1	Fabricarea de mobilă	1,800,000,000	8,122
2	Fabricarea aparatelor de control si distributie a electricitatii	1,200,000,000	2,528
3	Fabricarea de aeronave si nave spatiale	471,500,000	1,964
4	Fabricarea de mobila pentru bucatarii	425,900,000	1,934
5	Taierea si rindeluirea lemnului	365,600,000	1,254
6	Fabricarea altor echipamente electrice	347,000,000	1,413

7	Fabricarea altor produse din cauciuc	303,500,000	642
8	Fabricarea de saltele si somiere	250,200,000	1,098
9	Fabricarea produselor din carne	200,200,000	493
10	Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de ferma	178,800,000	83
11	Productia si conservarea carnii	137,100,000	355
12	Fabricarea painii, fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie	130,500,000	1,181
13	Fabricarea articolelor din material plastic pentru constructii	130,200,000	477
14	Fabricarea altor masini si utilaje specifice n.c.a.	124,400,000	528
15	Fabricarea de constructii metalice si parti componente ale structurilor metalice	120,900,000	947
16	Fabricarea de usi si ferestre din metal	108,800,000	373
17	Fabricarea incaltamintei	107,600,000	924
18	Fabricarea de mobila pentru birouri si magazine	92,500,000	295
19	Fabricarea de articole confectionate din textile	90,200,000	695
20	Fabricarea altor articole din metal	88,000,000	160

21	Fabricarea altor elemente de dulgherie si tamplarie, pentru constructii	84,800,000	580
22	Captarea, tratarea si distributia apei	79,500,000	630
23	Fabricarea betonului	79,400,000	166
24	Fabricarea hartiei si cartonului ondulat si a ambalajelor din hartie si carton	78,600,000	253
25	Fabricarea altor fire si cabluri electrice si electrocasnice	78,300,000	241
26	Fabricarea articolelor din fire metalice, fabricarea de lanturi si arcuri	74,300,000	257
27	Fabricarea altor articole de imbracaminte	69,400,000	1,289
28	Fabricarea altor produse chimice	63,900,000	178
29	Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule	62,200,000	301
30	Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule	62,200,000	301
31	Fabricarea produselor metalice obtinute prin deformare plastica; metalurgia pulberilor	52,300,000	143
32	Extractia pietrisului si nisipului, extractia argilei si caolinului	50,500,000	213
33	Fabricarea subansamblurilor electronice	47,600,000	185
34	Fabricarea motoarelor, generatoarelor si transformatoarelor electrice si a aparatelor de distributie si control a electricitatii	46,500,000	53
35	Fabricarea altor masini si utilaje de utilizare generala	41,300,000	64

36	Extractia pietrei ornamentale si a pietrei pentru constructii, extractia pietrei calcaroase, ghipsului, cretei si a ardeziei	38,200,000	149
37	Fabricarea de suruburi, buloane si alte articole filetate, fabricarea de nituri si saibe	38,200,000	140
38	Fabricarea produselor lactate si a branzeturilor	36,200,000	187
39	Fabricarea produselor de morarit	33,200,000	135
40	Fabricarea mortarului	26,600,000	13
41	Fabricarea de furnire si a panourilor de lemn	25,700,000	274
42	Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de companie	24,800,000	60
43	Fabricarea altor produse alimentare	24,500,000	133
44	Fabricarea placilor, foliilor, tuburilor si profilelor din material plastic	19,600,000	37
45	Fabricarea produselor farmaceutice de baza	19,500,000	74
46	Fabricarea altor produse din material plastic	19,000,000	89
47	Fabricarea condimentelor si ingredientelor	14,900,000	40
48	Fabricarea articolelor de feronerie	14,000,000	99
49	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier	13,200,000	6
50	Fabricarea de echipamente casnice neelectrice	12,900,000	61
51	Prelucrarea si fasonarea sticlei plate	12,900,000	45
52	Fabricarea de instrumente si dispozitive pentru masura, verificare, control, navigatie	12,600,000	37
53	Fabricarea altor articole de imbracaminte si accesorii	12,200,000	218

54	Extractia altor minereuri metalifere neferoase	11,300,000	294
55	Fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice si masticurilor	11,300,000	64
56	Finisarea materialelor textile	11,300,000	173
57	Productia de dispozitive, aparate si instrumente medicale si de laborator	11,200,000	134
58	Fabricarea fibrelor din sticla	9,400,000	72
59	Distilarea, rafinarea si mixarea bauturilor alcoolice	8,100,000	41
60	Fabricarea produselor din beton pentru constructii	8,000,000	82
61	Fabricarea articolelor ceramice pentru uz gospodaresc si ornamental	7,800,000	164
62	Fabricarea ambalajelor din lemn	7,600,000	53
63	Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din pluta, paie si din alte materiale vegetale impletite	7,500,000	111
64	Prelucrarea si conservarea fructelor si legumelor	7,400,000	35
65	Fabricarea sapunurilor, detergentilor si a produselor de intretinere	7,300,000	4
66	Fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei si a produselor zaharoase	7,000,000	103
67	Fabricarea preparatelor farmaceutice	6,400,000	84
68	Fabricarea altor produse manufacturiere	5,900,000	84
69	Fabricarea inghetatei	5,700,000	38
70	Fabricarea biscuitilor si piscoturilor, fabricarea prajiturilor si a produselor conservate de patiserie	5,500,000	45
71	Taierea, fasonarea si finisarea pietrei	5,400,000	77
72	Fabricarea masinilor si utilajelor pentru agricultura si exploatare forestiere	4,900,000	25
73	Fabricarea echipamentelor de ridicat si manipulat	4,600,000	19

74	Fabricarea calculatoarelor si a echipamentelor periferice	4,200,000	11
75	Fabricarea gazelor industriale	4,100,000	17
76	Fabricarea parchetului asamblat in panouri	3,500,000	19
77	Fabricarea de produse abrazive	3,000,000	16
78	Fabricarea ingrasamintelor si produselor azotoase	2,500,000	10
79	Fabricarea de echipamente electrice de iluminat	2,400,000	79
80	Fabricarea articolelor de imbracaminte pentru lucru	2,300,000	18
81	Fabricarea bijuteriilor si articolelor similare din metale si pietre pretioase	2,200,000	17
82	Productia de bauturi racoritoare nealcoolice, productia de ape minerale si alte ape imbuteliate	2,100,000	21
83	Fabricarea articolelor de imbracaminte din piele	1,900,000	18
84	Productia de radiatoare si cazane pentru incalzire centrala	1,800,000	24
85	Fabricarea masinilor-unelte portabile actionate electric	1,600,000	14
86	Fabricarea echipamentelor de ventilatie si frigorifice, exclusiv a echipamentelor de uz casnic	1,600,000	3
87	Fabricarea de textile netesute si articole din acestea, cu exceptia confectiilor de imbracaminte	1,500,000	35
88	Productia de energie electrica	1,500,000	17
89	Productia de tuburi, tevi, profile tubulare si accesorii pentru acestea, din otel	1,200,000	5
90	Fabricarea altor articole din hartie si carton	1,200,000	13
91	Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic	1,200,000	5
92	Fabricarea utilajelor pentru prelucrarea produselor alimentare, bauturilor si tutunului	924,000	6
93	Fabricarea produselor de taiat	823,000	6
94	Fabricarea parfumurilor si a produselor cosmetice	823,000	7
95	Fabricarea de mancaruri preparate	799,000	27

96	Fabricarea prin tricotare sau crosetare a altor articole de îmbracaminte	745,000	14
97	Fabricarea macaroanelor, taiteilor, cus-cus-ului și a altor produse făinoase similare	713,000	8
98	Fabricarea maturilor și perilor	701,000	12
99	Fabricarea articolelor de voiaj și marochinarie și a articolelor de harnasament	694,000	12
100	Fabricarea de articole tehnice și industriale din textile	586,000	14
101	Fabricarea produselor de uz gospodăresc și sanitar, din hartie sau carton	565,000	5
102	Fabricarea de instrumente optice și echipamente fotografice	530,000	4
103	Fabricarea articolelor din sticlă	529,000	4
104	Fabricarea altor articole textile	472,000	16
105	Fabricarea articolelor din blană	451,000	11
106	Fabricarea sucurilor de fructe și legume	442,000	4
107	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	347,000	9
108	Fabricarea berii	318,000	23
109	Fabricarea de odgoane, franghii, sfori și plase	315,000	0
110	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor	290,424	2
111	Extractia petrolului brut	279,095	9
112	Fabricarea produselor din ipsos pentru construcții	278,000	1
113	Turnarea oțelului	268,000	3
114	Productia de caroserii pentru autovehicule, fabricarea de remorci și semiremorci	264,000	9
115	Fabricarea uneltelor	221,000	0
116	Fabricarea materialelor plastice în forme primare	218,000	4
117	Fabricarea mașinilor și echipamentelor de birou (exclusiv fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice)	207,000	1
118	Productia de profile obținute la rece	202	7
119	Laminare la rece a benzilor înguste	191,000	2

120	Fabricarea imitațiilor de bijuterii și articole similare	178,000	2
121	Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer, resaparea și refacerea anvelopelor	135,000	4
122	Turnarea metalelor neferoase usoare	130,000	5
123	Fabricarea de motoare hidraulice	118,000	4
124	Fabricarea prin tricotare sau croșetare a ciorapilor și articolelor de galanterie	116,000	1
125	Fabricarea altor produse chimice organice, de baza	92,000	0
126	Fabricarea de articole de lenjerie de corp	85,000	3
127	Turnarea altor metale neferoase	73,600	1
128	Fabricarea lagarelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie	71,000	0
129	Fabricarea produselor de cocserie	68,000	3
130	Fabricarea preparatelor alimentare omogenizate și alimentelor dietetice	57,000	2
131	Fabricarea altor produse ceramice	40,000	1
132	Fabricarea placilor și dalelor din ceramica	40,000	1

Tabelul 34 Subramuri industriale

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

Sectorul industrial din județul Maramureș este dezvoltat, puternic și foarte diversificat. Întălnim domenii diverse cum ar fi industria IT, electronică, și de subansamble electrice, metalurgică, chimică, mase plastice, materiale de construcții, industria alimentară, industria textilă, componente auto, sticlăriei, a mobilei, a prelucrării lemnului.

PERFORMANȚE ÎNREGISTRATE ÎN INDUSTRIE

Performanțele în activități ale industriei sunt analizate prin indicatorul cifra de afaceri netă, realizată de mediul privat din județ. Sunt prezentate primele 10 firme care realizează cea mai mare valoare a cifrei de afaceri în anul 2020, localizarea acestor societăți și structura numărului de salariați.

Primele 10 firme din industria județului Maramureș, după cifra de afaceri realizată în anul 2020

	Denumire firmă	Specializare	Localizare	Cifra de afaceri netă 2018	Nr salariați
--	----------------	--------------	------------	----------------------------	--------------

1	ARAMIS INVEST	FABRICAREA DE MOBILA	BAIA MARE	1,183,797,690	4640
2	EATON ELECTRO PRODUCTIE	FABRICAREA APARATELOR DE CONROL SI DISTRIBUTIE A ELECTRICITATII	BUDESTI	1,117,502,017	2092
3	UNIVERSAL ALLOY CORPORATION EUROPE	FABRICAREA DE AERONAVE SI NAVE SPATIALE	DUMBRAVITA	471,530,102	1964
4	AVIVA	FABRICAREA DE MOBILA PENTRU BUCATarii	BAIA MARE	424945922	1919
5	WEIDMULLER INTERFACE ROMANIA	FABRICAREA ALTOR ECHIPAMENTE ELECTRICE	TAUTII MAGHERAUS	265,201,412	934
6	ITALSOFA ROMANIA	FABRICAREA DE SALTELE SI SOMIERE	BAIA MARE	240,668,295	1044
7	TAPARO	FABRICAREA DE MOBILA	TARGU LAPUS	225,171,687	757
8	OPTIBELT POWER TRANSMISSION	FABRICAREA ALTOR PRODUSE DIN CAUCIUC	TAUTII-MAGHERAUS	197,945,539	436
9	PLIMOB	FABRICAREA DE MOBILA	SIGHETU MARMATIEI	177,095,984	1251
10	ELECTRO SISTEM	FABRICAREA APARATELOR DE CONROL SI DISTRIBUTIE A ELECTRICITATII	BAIA MARE	104,384,281	355

Tabelul 35 Primele 10 firme din industria județului Maramureș, după cifra de afaceri realizată în anul 2020

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

Cele 10 companii cu cea mai mare cifră de afaceri din sectorul industrial activează în domenii diverse. Compania care a raportat cea mai mare cifră de afaceri din sectorul industrial are ca specializare : fabricarea de mobilă.

În topul firmelor din sectorul industrial din județul Maramureș sunt 3 companii care activează în același sector, si anume : fabricarea de mobilă, compania ARAMIS INVEST este pe locul 1 în clasament cu cifră de afaceri de 1.183.797.690 lei, TAPARO se află pe locul 7 în clasament raportând cifră de afaceri de 225.171.687 lei, PLIMOB se află pe locul 9 în clasament, având în anul 2020 cifră de afaceri în valoare de 177.095.984 lei

În clasament se mai afla companii din sectorul FABRICAREA APARATELOR DE CONROL SI DISTRIBUTIE A ELECTRICITATII: EATON ELECTRO PRODUCTIE (2) și ELECTRO SISTEM (10), o companie din sectorul fabricării aeronavelor și navelor spațiale UNIVERSAL ALLOY CORPORATION EUROPE (3), fabricarea mobilei pentru bucătării – AVIVA (4), fabricarea altor echipamente electrice -WEIDMULLER INTERFACE ROMANIA (5), fabricarea de saltele și somiere – ITALSOFA ROMANIA (6), fabricarea altor produse din cauciuc – OPTIBELT POWER TRANSMISSION (8).

Repartiția în cadrul rețelei de localități a centrelor industriale, parcuri industriale, zone Libere

Parcurile industriale joacă un rol important în dezvoltarea economiei locale, iar prin crearea acestor zone s-a reușit atragerea a numeroși investitori străini, atât în municipiul Oradea, cât și în celelalte localități din județ.

Înființarea de Parcuri Industriale în județul Maramureș reprezintă una dintre prioritățile executivului Consiliului Județean Maramureș. Astfel, primul pas realizat în acest sens a fost înființarea SC Parcuri Industriale Maramureș SA, societate care are ca scop crearea condițiilor pentru potențialii investitori care doresc să dezvolte afaceri în Maramureș.

Se dorește înființarea a patru parcuri industriale pe raza județului Maramureș, și anume Baia Sprie, Groși, Fărcașa și Șomcuta Mare. La nivelul municipiului Baia Mare se vor dezvolta doua parcuri industriale.

- Parcului Industrial Vest, având ca și delimitare str. Gării, bvd. Unirii, bvd. Independenței, limita teritorială cu orașul Tăuții Măgherauș și comuna Recea. Acesta se va dezvolta în o noua zona industrială, spațiu în care deja se află două societăți comerciale importante – Aramis (cu capital românesc) și Italsofa (cu capital integral italian), doar cele două societăți au aproape 10.000 de angajați.

- Al doilea parc industrial este legat de zona fostă industrială veche a orașului, respectiv zona Pheonix-Cuprom (fost combinat metalurgic.), dar și zona fostei societăți de construcții de perioada comunistă (Agecom), și perimetrul este delimitat de strada M. Eminescu, Oborului, Electrolizei, Vasile Lucaciu, Forestierilor.

CAPACITĂȚI DE PRODUCȚIE A ENERGIEI ELECTRICE DIN JUDEȚUL MARAMUREȘ

În 1989 în județul Maramureș erau în funcțiune doar 2 microhidrocentrale cu o putere instalată de 2.01 MW. Astăzi, după 30 de ani avem instalate alte 20 de microhidrocentrale dintre care MHC Sapanta cu o putere instalată de 9.188 MW, este centrala hidroenergetică cu cea mai mare putere instalată din domeniul privat în România. Pe teritoriul județului s-au mai dezvoltat 7 parcuri fotovoltaice și o centrală termoelectrică pe biogaz.

La nivelul județului Maramureș producția de energie electrică medie estimată pentru anul 2018 a fost de 113 GWh, în condițiile unui consum mediu estimate de 1.568 GWh, rezultând un deficit de 1.454 GWh.

La data de 1 ianuarie 2020 la nivelul județului Maramureș funcționau 30 centrale de generare a energiei electrice

Denumire Centrala	AN PIF	Localitate centrala	Judet centrala	Putere electrica actuala (MW)	Putere electrica 1989 (MW)	Denumire Energie Primara	Tip combustibil
CEF CEHU 1si 2 [MM]	2013	Arinis	Maramures	3.685		Solar	
CEF Coltau [MM]	2013	Coltau	Maramures	0.966		Solar	
CEF Coltau 2 [MM]	2013	Coltau	Maramures	2.52		Solar	
CEF Cozmircom [MM]	2013	Baia Sprie	Maramures	0.3		Solar	
CEF Remetea Chioarului [MM]	2013	REMETEA CHIOARULUI	Maramures	0.224		Solar	

CEF STEJERA [MM]	2013	Stejera [MM]	Maramures	0.996		Solar	
CEF Ulmeni EXTRUPLAST [MM]	2013	Ulmeni (MM)	Maramures	0.078		Solar	
CETB Seini	2016		Maramures	0.37		Biogaz	gunoi de grajd
MHC Baia de Fier	2008	BAIA DE FIER	Maramures	0.75		Hidro	
MHC Baicu 1 [MM]	2013	Dragomiresti [MM]	Maramures	0.746		Hidro	
MHC Baicu 2 [MM]	2013	Dragomiresti [MM]	Maramures	1.9		Hidro	
MHC Baita [MM]	2014	Baita [MM]	Maramures	0.771		Hidro	
MHC Borsa Complex	1989	Borsa [MM]	Maramures	1.418	1.418	Hidro	
MHC CHIUZBAIA	2016		Maramures	0.75		Hidro	
MHC Firiza 5	2015	Blidari	Maramures	0.998		Hidro	
MHC Firiza - Berdu [MM]	2002	Baia Mare	Maramures	1.745		Hidro	
MHC I Stramtori – Firiza	2002	Bistrita	Maramures	4.2		Hidro	
MHC II Nod presiune – Ferneziu	2002	Bistrita	Maramures	1.285		Hidro	
MHC Izvoare	1989	Desesti	Maramures	0.592	0.592	Hidro	
MHC Oltet 1	2008	BAIA DE FIER	Maramures	1.7		Hidro	
MHC Oltet 2	2008	BAIA DE FIER	Maramures	1.35		Hidro	
MHC Plopis-MHC Raul Cavnice [MM]	2013	Plopis	Maramures	2.8		Hidro	
MHC Sapanta	2005	Sapanta	Maramures	9.188		Hidro	
MHC Suci	1991		Maramures	0.336		Hidro	
MHC Suci-Minghet [MM]	2013	Grosii Tiblesului	Maramures	0.995		Hidro	
MHC Suor 1 [MM]	2012	Baia Sprie	Maramures	0.174		Hidro	
MHC Suor 2 [MM]	2013	Suor	Maramures	0.503		Hidro	

MHC Valea Neagra1 [MM]	2012	Baia Mare	Maramures	1.76		Hidro	
MHC Valea Neagra2 [MM]	2012	Baia Mare	Maramures	0.8		Hidro	
MHC Viseut	2001	Borsa [MM]	Maramures	0.718		Hidro	
Total putere (MW)				44.618	2.01		

Tabelul 36 Centrale de generare a energiei electrice la nivelul judetului Maramures, 2020.

Sursa: https://romania594.blogspot.com/2020/02/capacitati-de-productie-energiei_19.html

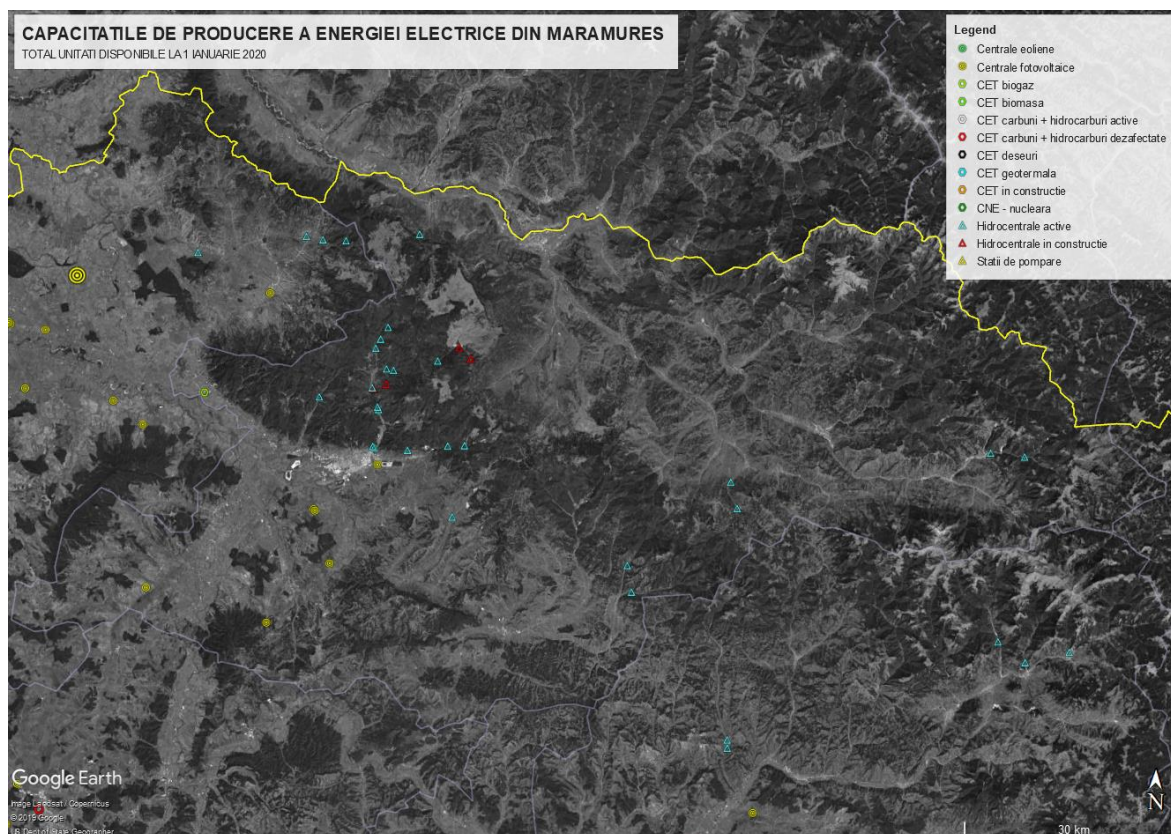

Figura 16 Capacități de producție a energiei electrice la nivelul județului Maramureș

Sursa:https://romania594.blogspot.com/2020/02/capacitati-de-productie-energiei_19.html

În ultimii ani, la nivelul județului Maramureș s-au construit parcuri solare și microhidrocentrale pentru producția de energie electrică din surse regenerabile, totuși comparativ cu potențialul hidrologic/solar/eolian sectorul producției de energie electrică din surse regenerabile este insuficient dezvoltat. Pe termen mediu și lung trebuie avut în vedere o dezvoltare a sectorului energiei regenerabile, scăzând astfel impactul pentru mediu precum și costurile de producție pentru energia electrică.

CONCLUZII

Distribuția populației ocupate civile, pe ramuri ale industriei, evidențiază o ocupare de 93,4% în industria prelucrătoare; 4,5% în distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; 1% în

industria de furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; și 1% din industria extractivă.

Ramura producției și furnizării de energie electrică și termică înregistrează o ușoară scădere în structura populației ocupate, în perioada 2010-2020, ponderea populației ocupate în sectorul distribuției de utilități a crescut în perioada analizată. Populația ocupată în industria prelucrătoare a crescut cu 24,4% în perioada 2010-2020.

Industria a înregistrat numeroase transformări de-a lungul anilor, existând progres prin privatizarea multor societăți. Acestea au absorbit forța de muncă locală, dar au contribuit și la reducerea șomajului.

Industria ușoară s-a adaptat mai ușor la condițiile pieței și a transformat activitatea productivă în sistem lohn, atrăgând în procesul economic și numeroase investiții străine. Această tendință a favorizat dezvoltarea zonelor industriale și platformelor mari de producție.

Analizând structura salariaților din activități ale industriei maramureșene, se constată că în anul 2020 erau 39.497 persoane salariate, numărul acestora fiind în creștere cu 23,4% față de anul 2010.

Industria extractivă se realizează cu un număr mediu de salariați de 567 pers. În anul 2020, numărul salariaților este mai mare cu 59% față de anul 2010.

Activitățile industriei prelucrătoare sunt cele care contribuie substanțial la creșterea numărului de salariați, acest domeniu de activitate înregistrând creșteri ale numărului de salariați de 24,58% în anul 2020 față de anul 2010. Industria prelucrătoare are în structură un număr de 36.684 persoane salariate, în anul 2020, reprezentând 92,9% din salariații industriei și 35,6% din numărul total de salariați din județ. Industria prelucrătoare, este activitatea industrială cu cele mai mari performanțe înregistrate în economie.

Activitățile industriei prelucrătoare care înregistrează o scădere a numărului salariaților în anul 2020 față de anul 2010 sunt: fabricarea băuturilor, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, industria construcțiilor metalice, fabricarea calculatoarelor, repararea, întreținerea mașinilor și echipamentelor. Industria de producere și furnizare de energie electrice, termice, gaze, apă caldă și aer condiționat se realizează cu un număr de 603 salariați, structură ce reprezintă numai 1,5% din industria județului Maramureș (2020). În perioada 2010-2020, activitatea de producere și furnizare a energiei electrice și termice înregistrează o scădere a numărului salariaților cu 57 pers., reprezentând o scădere de 8,65%.

Activitățile industriei specifice distribuției de apă, salubritate, gestionarea deșeurilor și alte activități de decontaminare, sunt realizate cu un număr de 1.644 salariați în anul 2020, înregistrând o creștere a numărului salariaților cu 5,86% în perioada analizată.

În funcție de cifra de afaceri raportată în anul 2020, cele mai performante sectoare ale industriei prelucrătoare au fost: Fabricarea de mobilă, Fabricarea aparatelor de control și distribuție a electricității, fabricarea de aeronave și nave spațiale, fabricarea de mobile pentru bucătării, tăierea și rindeluirea lemnului, fabricarea altor echipamente electrice, fabricarea altor produse din cauciuc, fabricarea de saltele și somiere, fabricarea produselor din carne, fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de fermă.

Performanțele în activități ale industriei sunt analizate prin indicatorul cifra de afaceri netă, realizată de mediul privat din județ, prin firme precum: ARAMIS INVEST, EATON ELECTRO PRODUCTIE, UNIVERSAL ALLOY

CORPORATION EUROPE, AVIVA, WEIDMULLER INTERFACE ROMANIA, ITALSOFA ROMANIA, TAPARO, OPTIBELT POWER, PLIMOB, ELECTROSITEM

Parcurile industriale joacă un rol important în dezvoltarea economiei locale, iar prin crearea acestor zone se va reuși atragerea de noi investitori atât în municipiul Baia Mare, cât și în celelalte localități din județ.

Sectorul producției de energie electrică din surse regenerabile este insuficient dezvoltat în raport cu potențialul dat de resursele existente la nivel județean.

2.4.6. Construcții

Activitatea de construcții este în plin proces de dezvoltare. În județul Maramureș, sunt 1.135 agenți economici în domeniul "lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale" care în anul 2020 au înregistrat o cifră de afaceri de 822.2 mil lei.

Există și subsectoare conexe care realizează lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor, a căilor ferate de suprafață și subterane, construcția de poduri și tuneli, lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru electricitate și telecomunicații, lucrări de construcții a altor proiecte ingineresti, lucrări de demolare a construcțiilor, lucrări de foraj și sondaj, lucrări de instalații electrice, sanitare, de încălzire și aer condiționat.

Populația ocupată civilă, în sectorul construcțiilor, județul Maramureș

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Ani						Evoluție 2020/2010
	Anul 2010	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	
	UM: Mii persoane						
TOTAL	195.1	190	192.7	194.3	196.6	195.2	0.05%
F CONSTRUCTII	10.4	12.4	12.2	12.2	12.9	12.8	23.08%

Tabelul 37 Populația ocupată civilă, în sectorul construcțiilor, județul Maramureș

Sursa: INS baza de date TEMPO

Prin evoluția populației ocupate în activități de construcții, se constată o tendință de creștere constantă în toată perioada 2010-2020. În anul 2020, se înregistrează o creștere cu 23,08% (2.400 pers.) față de anul 2010, și o ușoară scădere (100 pers.) față de anul 2019.

Numărul mediu de salariați din construcții

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Ani						
	Anul 2010	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Evoluție 2019/2010
	UM: Numar persoane						
TOTAL	92,248	106,649	110,190	111,202	113,186	111,789	21.18%
F CONSTRUCTII	6.736	8.349	8.170	8.143	8.800	8.534	26.69%

Tabelul 38 Numărul mediu de salariați din construcții

Sursa: INS baza de date TEMPO

Numărul salariaților din sectorul construcțiilor a crescut în anul 2020 față de anul 2010 cu 26,69% reprezentând o creștere cu 1.800 salariați față de anul 2010. În intervalul analizat numărul salariaților din sectorul construcțiilor a avut o evoluție oscilantă, dar are tendințe de creștere.

Performanțe înregistrate în activități de construcții

După cifra de afaceri realizată în anul 2020 în "lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale" se constată că primele 10 firme din acest sector au obținut venituri cumulate de peste 231,8 milioane lei, de unde se constată că există cerere în creștere pentru prestarea lucrărilor de construcții. De remarcat este faptul că performanța este înregistrată de firme care realizează activități de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, majoritatea având sediul social în Baia Mare.

	Denumire firmă	Specializare	Localizare	Cifra de afaceri netă 2018	Nr salariați
1	CONREP	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	WISEU DE SUS	43,351,134	194
2	PROF CON INVEST		BAIA MARE	30,807,061	15
3	EDIL-BAUSTEEL		SALISTEA DE SUS	30,684,648	37
4	TAFFO		BAIA MARE	30,318,152	23
5	GRICON		TARGU LAPUS	19,124,250	98
6	PRIMUS ART CONS		BAIA MARE	18,010,620	10
7	BLC STROOCT		BAIA MARE	15,027,294	56
8	NATANAEL COM SERV		CICARLAU	15,006,816	50
9	GDO-MOV IMPEX		BAIA MARE	14,788,711	51
10	OMA CONSTRUCT		BAIA MARE	14,691,710	24

Tabelul 39. Top firme cu activitate în construcții.

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

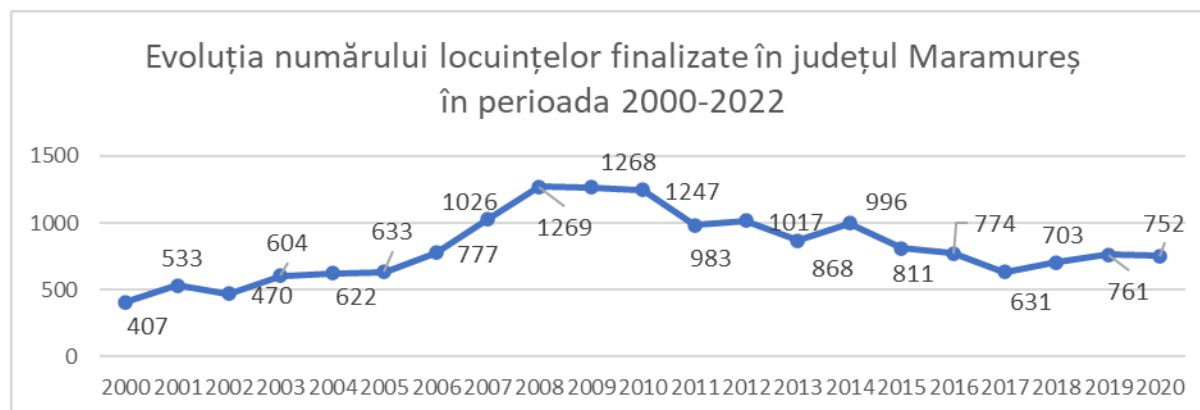

Figura 17 Evoluția numărului locuințelor finalizate în județul Maramureș în perioada 2000- 2022

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Graficul evoluției numărului locuințelor finalizate pentru perioada 2000-2008 arată o creștere anuală a numărului de locuințe nou construite indicând o creștere a cererii pentru locuințe noi la nivel județean înainte de recesiunea economică din anul 2008 și implicit creșterea sectorului construcțiilor și creșterea numărului de locuitori. În perioada 2009-2017 numărul de locuințe finalizate a scăzut, datorită cererii reduse pentru locuințe noi construite. În intervalul 2017-2020 numărul locuințelor finalizate în județul Maramureș a crescut, în anul 2020 au fost finalizate 752 noi locuințe, valoare mai mică decât maximum intervalului înregistrat în 2008 (1.269).

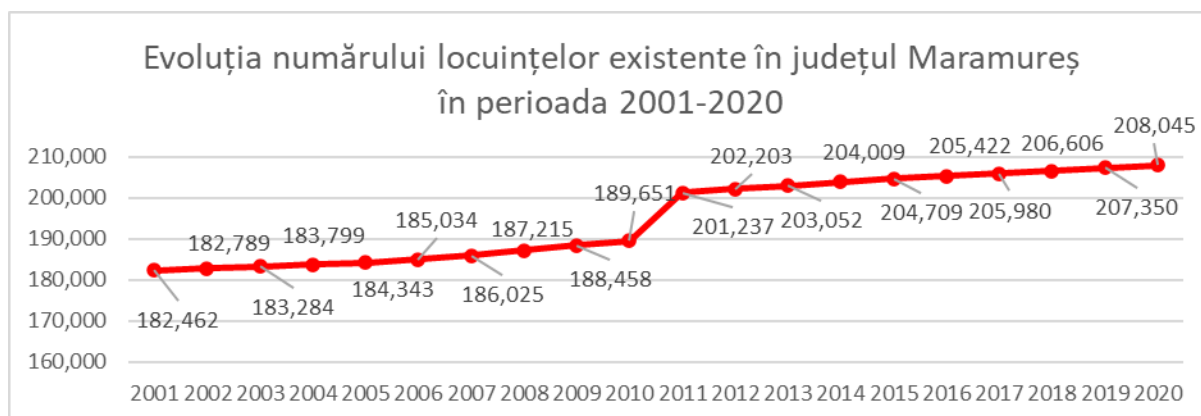

Figura 18 Evoluția numărului locuințelor existente în județul Maramureș în perioada 2001- 2020

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Numărul locuințelor existente în județul Maramureș a crescut în perioada 2000-2020 datorită numărului de locuințe noi finalizate în fiecare an. În anul 2020 numărul locuințelor existente în Maramureș a fost de 208.045, cu 25.583 locuințe mai mult decât în anul 2001, reprezentând o creștere de 14%.

CONCLUZII

În județul Maramureș funcționează 1.135 agenți economici în domeniul "lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale" care în anul 2020 au înregistrat o cifră de afaceri de 822,2 mil lei. Cea mai mare performanță este realizată de compania CONREP care a raportat în anul 2020 o cifră de afaceri în valoare de 43,35 mil lei.

În intervalul 2018-2020 numărul locuințelor finalizate în județul Maramureș a crescut, în anul 2020 au fost finalizate 752 noi locuințe, tendința fiind crescătoare.

2.4.7. Comerț

Resursele de muncă din comerț

Populația ocupată civilă care realizează activități de comerț cu amănuntul, comerț cu ridicata, inclusiv repararea autovehiculelor și motocicletelor a fost în anul 2020 de 23,9 mii persoane, reprezentând 12,24% din populația ocupată din județul Maramureș.

Populația ocupată civilă, în activități de comerț, județ Maramureș

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Ani						Evoluție 2020/2010
	Anul 2010	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	
	UM: Mii persoane						
TOTAL	195.1	190	192.7	194.3	196.6	195.2	100.05%
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	22.20	23.60	23.60	23.30	24.50	23.90	107.66%

Tabelul 40. Populația ocupată civilă, în activități de comerț, județ Maramureș

Sursa: INS baza de date TEMPO

Comparând populația ocupată în sectorul comerț din județul Maramureș în anul 2020 cu populația ocupată în sectorul comerț în anul 2010 se constată o creștere de 7,66% a populației ocupate. În perioada 2010-2019 populația ocupată din județul Maramureș a crescut până la un maxim de 24,5 mii persoane ocupate în comerț, ulterior, în anul 2020 numărul persoanelor ocupate în sectorul comercial a scăzut până la 23,9 mii, o scădere de 2,5% față de anul 2019.

Evoluția numărului de salariați din comerț

Numărul mediul de salariați care realizează activități de comerț cu ridicata, comerț cu amănuntul, dar și activități de reparare a autovehiculelor și motocicletelor a fost de 27.190 pers. salariate în anul 2018.

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Ani						Evoluție 2020- 2008
	Anul 2010	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	
	UM: Numar persoane						
TOTAL	92.248	106.649	110.190	111.202	113.186	111.789	121.18%

G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	13,788	15,635	16,026	16,223	16,449	16,104	116.80%
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

Tabelul 41. Evoluția numărului de salariați din comerț

Sursa: INS baza de date TEMPO

Numărul salariaților din sectorul comercial a crescut cu 16,8% în anul 2020 față de anul 2008. Raportat la anul 2019, numărul salariaților din sectorul comercial în 2020, a avut o ușoară scădere, cu 2%. La nivelul anul 2020 salariații din sectorul comercial reprezintă 14,4% din totalul salariaților din județul Maramureș.

Primele 10 subramuri comerciale în funcție de cifra de afaceri raportată în 2020

	Subramuri comerț	Cifra de afaceri realizată 2020	Nr firme	Top domenii Maramures dupa cifra de afaceri
1	Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare	835,800,000.00	178	4
2	Comert cu amanuntul in magazine specializate, cu vanzare prdominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	575,500,000.00	528	6
3	Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, in magazine specializate	365,600,000.00	104	9
4	Comert cu ridicata nespecializat	326,700,000.00	92	13
5	Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule	277,800,000.00	48	15
6	Comert cu ridicata al produselor farmaceutice	244,400,000.00	13	18
7	Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun	178,200,000.00	31	23
8	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse nealimentare	151,100,000.00	310	25

9	Comert cu amanuntul al articolelor de fierarie, al articolelor din sticla si a celor pentru vopsit, in magazine specializate	145,700,000.00	61	26
10	Comert cu ridicata al altor masini si echipamente	141,100,000.00	37	27

Tabelul 42. Primele 10 subramuri comerciale în funcție de cifra de afaceri raportată în 2020

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

Primele 10 subramuri din sectorul comercial au obținut în anul 2020 cifră de afaceri cumulată în valoare de 3,24 mld lei, reprezentând 16,9% din cifra de afaceri totală raportată la nivelul județului Maramureș. Sectorul "Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare" se află pe locul 4 în topul sectoarelor economice din județul Maramureș după cifra de afaceri obținută, care are o pondere de 4% în cifra de afaceri totală a județului. Pe locuri de top se afla sectoarele: "Comerț cu amănuntul în magazine specializate cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun"- CA 575,5 mil lei – locul 6 în topul județului după cifra de afaceri, "Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice" – CA 365,6 mil lei – locul 9 în topul județului după cifra de afaceri, "Comerț cu ridicata nespecializat"- CA 326,7 mil lei – locul 13 în topul județean după cifra de afaceri.

Numărul firmelor din topul domeniului comercial după cifra de afaceri a fost în 2020 de 1.402, reprezentând 44% din totalul firmelor din sectorul comercial ce funcționează în județul Maramureș(3.203).

Top firme comerț, după cifra de afaceri realizată în anul 2020

Nr crt	Companie	Sector	Cifră de afaceri 2018	Nr angajați
1	STEELCORP DISTRIBUTION	Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare	291,536,429	35
2	MARAVET	Comert cu ridicata al produselor farmaceutice	201,977,109	134
3	STORO	Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare	111,572,656	216
4	NORDPHARM	Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, in magazine specializate	87,348,771	133
5	BEN RESOURCES	Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule	86,687,106	44

Tabelul 43. Top firme după cifra de afaceri realizată în 2020.

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

Cele mai performante 15 companii din sectorul comerțului care activează în județul Maramureș au obținut în anul 2020 cifră de afaceri cumulată de 1.252.234.296 lei, reprezentând 6,5% din cifra de afaceri totală raportată la nivel județean. Companiile din acest sector au avut în 2020 1.202 salariați reprezentând 7,5% din numărul total al salariaților din sectorul comercial.

În clasament sunt companii care activează în comerțul cu material lemnos și materiale de construcții, produselor farmaceutice, pieselor auto și accesoriilor pentru autovehicule, produselor alimentare, autoturismelor.

CONCLUZII

Salariații din activitățile de comerț reprezintă 14,4 % din totalul salariaților din economia județului Maramureș la nivelul anului 2019 .

Primele 10 subramuri din sectorul comercial în funcție de valoarea vânzărilor, au obținut în anul 2020 cifră de afaceri cumulată în valoare de 3,24 mld lei, reprezentând 16,9% din cifra de afaceri totală raportată la nivelul județului Maramureș.

Numărul mediului de salariați care realizează activități de comerț cu ridicata, comerț cu amănuntul, dar și activități de reparare a autovehiculelor și motocicletelor a fost în anul 2020 de 16.104 pers, în scădere față de anii precedenți.

Sectorul comercial din județul Maramureș este diversificat și dinamic, având o contribuție importantă în economia județului.

2.4.8. Servicii

Resursele de muncă din servicii

Populația ocupată civilă în activități de servicii este de 51,2 mii persoane în anul 2020, reprezentând 26,22% din populația ocupată a județului Maramureș.

Populația ocupată civilă, în sectorul serviciilor, județ Maramureș

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Ani						Evoluție 2020/2008	Pondere din sector
	Anul 2010	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020		
	UM: Mii persoane							
TOTAL	195.1	190	192.7	194.3	196.6	195.2	0.05%	74.65%
SERVICII TOTAL	43.4	46.8	48.2	49.6	50.6	51.2	17.97%	19.58%
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	9.2	9.3	9.7	9.8	10.1	10.6	15.22%	4.05%
I HOTELURI SI RESTAURANTE	3.2	3.9	4.2	4.2	4.2	4	25.00%	1.53%
J INFORMATII SI COMUNICATII	0.8	1.2	1.3	1.3	1.5	1.5	87.50%	0.57%
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	1.5	1.7	1.5	1.5	1.7	1.7	13.33%	0.65%
L TRANZACTII IMOBILIARE	0.4	0.4	0.4	0.5	0.4	0.4	0.00%	0.15%
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI	1.5	2.3	2.3	2.6	2.3	2.4	60.00%	0.92%

TEHNICE								
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	1.8	3.1	3.3	3.3	3.3	3.4	88.89%	1.30%
O ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	3.8	3.6	3.6	3.6	3.7	3.6	-5.26%	1.38%
P INVATAMANT	9	8.6	8.6	8.7	8.9	9	0.00%	3.44%
Q SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	8.6	8.5	8.9	9.6	10.1	10.1	17.44%	3.86%
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	0.9	1	1	1.1	1.1	1.1	22.22%	0.42%
S ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	2.7	3.2	3.4	3.4	3.3	3.4	25.93%	1.30%

Tabelul 44. Populația ocupată în sectorul serviciilor, județul Maramureș.

Sursa: INS baza de date TEMPO

Repartiția populației ocupate pe diferite activități din domeniul serviciilor, se prezintă astfel:

- 20,70% în activități de transport și depozitare;
- 19,73% în activități de servicii de sănătate și asistență socială;
- 17,58% în servicii de învățământ;
- 6,64 % în activități de servicii administrative și servicii suport;
- 7,81% servicii din domeniul horeca (hoteluri și restaurante);
- 7,03% servicii ale administrației publice și apărare alături de servicii de asigurări sociale din sistemul public;
- 4,69% în servicii ce privesc activități profesionale, științifice și tehnice;
- 3,32% în intermediari financiare și asigurări
- 2,15% în activități de spectacole, culturale și recreative

În toată perioada 2008-2020 se înregistrează o tendință de creștere a populației ocupate în activități de servicii, în anul 2020 fiind cu 18% mai multe persoane ocupate în sectorul serviciilor față de anul 2008, reprezentând o creștere de aprox. 7.800 persoane ocupate, tendința este de creștere susținută, de la an la an.

Prin evoluția populației ocupate în activități de servicii, se constată o evoluție pozitivă în perioada 2008-2020 în următoarele sectoare:

- servicii administrative și servicii suport acestora +88,89%
- servicii în hoteluri și restaurante +25%
- servicii de transport și depozitare +15,22%
- servicii în informații și comunicații +87,5%
- activități culturale +22,22%
- Sănătate și asistență socială +17,44%
- Activități profesionale și științifice +60%

Activitățile de servicii care au înregistrat regres în rândul populației ocupate, în perioada 2008-2020 sunt:

- Administrație publică -5,26%

Numărul mediu de salariați din activitățile de servicii

Numărul mediu de salariați din activitățile de servicii este de 51,2 pers. salariate, în anul 2020, structură ce se află în continua creștere, de la an la an, structura salariaților fiind cu 18% mai mare față de anul 2010. În județul Maramureș, numărul salariaților din activitățile de servicii, raportați la numărul total de salariați din economia județeană, reprezintă 26% în anul 2020.

Numarul mediu al salariatilor în sectorul serviciilor în perioada 2008-2020

Rezultatele cautarii - Numarul mediu al salariatilor pe activitati ale economiei nationale (sectiuni si diviziuni) CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete							
CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Ani						
	Anul 2010	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Evoluție 2020/2008
	UM: Numar persoane						
TOTAL	86,256	95,829	101,131	102,377	106,403	103,087	
SERVICII TOTAL	34,216	36,676	38,039	38,939	39,555	38,968	16%
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	3,766	4,342	5,133	4,682	4,949	4,603	31%
I HOTELURI SI RESTAURANTE	2,043	3,403	3,215	3,370	3,654	3,272	79%
J INFORMATII SI COMUNICATII	797	1,125	1,149	1,282	1,375	1,293	73%

K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	1,443	1,210	1,177	1,223	1,178	1,104	-18%
L TRANZACTII IMOBILIARE	265	350	331	437	300	381	13%
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	1,045	1,572	1,697	2,104	1,773	1,831	70%
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPT	1,766	2,755	2,927	2,870	2,860	3,002	62%
O ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	3,737	3,406	3,483	3,472	3,510	3,489	-6%
P INVATAMANT	9,118	8,224	8,066	8,146	8,154	8,179	-11%
Q SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	8,010	7,929	8,344	8,674	8,873	9,171	11%
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	799	871	913	952	1,068	904	34%
S ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	1,427	1,489	1,604	1,727	1,861	1,739	30%

Tabelul 45. Numarul mediu al salariatilor în sectorul serviciilor în perioada 2008-2020

Sursa: INS baza de date TEMPO

Așa cum se observă în tabelul atașat, se identifică activități de servicii unde numărul salariaților înregistrează o tendință de creștere, în perioada 2008-2020. Aceste activități sunt:

- activități în hoteluri și restaurante +79%;
- servicii în domeniul informațiilor și comunicațiilor +73%;
- activități profesionale, științifice și tehnice +70%;
- activități de servicii administrative și suport pentru acestea +62%;
- activități de spectacole culturale și recreative +34%
- activități de transport și depozitare +31%;
- alte activități de servicii +30%;

Activități din domeniul serviciilor care înregistrează scăderea numărului salariaților, în perioada 2008-2020, sunt :

- servicii în intermediere financiară și asigurări -18% ;
- servicii în învățământ (-11%).

Ponderea salariaților din ramurile sectorului servicii în total salariați în sectorul servicii:

- salariați sănătate și asistență socială 24% din total salariați în servicii
- salariați învățământ 21 % din total salariați în Servicii
- salariați transport și depozitare 12% din total salariați în Servicii
- salariați administrație publică și apărare 9% din total salariați în Servicii
- salariați hoteluri și restaurante 8% din total salariați în servicii
- salariați servicii administrative și activități suport 8% din total salariați în servicii
- salariați activități profesionale științifice și tehnice 5% din total salariați în servicii

Primele 10 subramuri în domeniul serviciilor în funcție de cifra de afaceri raportată în 2020

	Subramuri servicii	Cifra de afaceri realizată 2020	Nr firme	Top domenii Maramures dupa cifra de afaceri
1	Transporturi rutiere de mărfuri	1,100,000,000.00	1056	3
2	Întreținerea și reparaarea autovehiculelor	327,800,000.00	330	12
3	Alte activitati de creditare	183,200,000.00	20	21
4	Activitati de realizare a soft- ului la comanda	171,300,000.00	147	24
5	Activitati de design specializat	128,000,000.00	43	31
6	Restaurante	121,300,000.00	260	34
7	Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	88,600,000.00	263	47
8	Intermedieri în comerțul cu produse diverse	77,600,000.00	103	57
9	Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate	75,500,000.00	208	58
10	Colectarea deșeurilor nepericuloase	74,100,000.00	14	61

Tabelul 46. Primele 10 subramuri în domeniul serviciilor în funcție de cifra de afaceri raportată în 2020

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

Primele 10 subramuri din sectorul serviciilor au obținut în anul 2020 cifră de afaceri cumulată în valoare de 2,35 mld lei, reprezentând 12% din cifra de afaceri totală raportată la nivelul județului Maramureș. Sectorul "Transporturi rutiere de mărfuri" se află pe locul 1 în topul sectoarelor economice din județul Maramureș după cifra de afaceri obținută (1,1 mld lei), care are o pondere de 5,75% în cifra de afaceri totală a județului. Pe locuri de top se afla sectoarele: "Întreținerea și repararea autovehiculelor"- CA 327,8 mil lei – locul 12 în topul județului după cifra de afaceri, " Alte activități de creditare" – CA 183,2 mil lei – locul 21 în topul județului după

cifra de afaceri, ” Activități de realizare a soft-ului la comandă”- CA 171,3 mil lei – locul 24 în topul județean după cifră de afaceri.

Numărul firmelor din topul domeniului servicii după cifra de afaceri a fost în 2020 de 2.444, reprezentând 47,6% din totalul firmelor din sectorul servicii ce funcționează în județul Maramureș (5.135).

Top firme servicii, după cifra de afaceri realizată în anul 2020

Nr crt	Companie	Sector	Localitate	Cifră de afaceri 2018	Nr angajați
1	ATP MOTORS	Întreținerea și reparaarea autovehiculelor	BAIA MARE	182,602,183	195
2	BERTUS	Alte activitati de creditare	BAIA MARE	178,920,523	403
3	FRAGRA DESIGN	Activitati de design specializat	BAIA MARE	116,447,975	30
4	TRENCADIS CORP	Activitati de realizare a soft-ului la comanda	BAIA MARE	99,332,340	73
5	HAGERO	Transporturi rutiere de mărfuri	BUDESTI	52,845,484	123
6	PROIECT PERSONAL LEASING	Transporturi rutiere de mărfuri	BAIA SPRIE	47,298,258	79
7	DRUSAL	Colectarea deșeurilor nepericuloase	BAIA MARE	33,179,770	234
8	FRITZ MAYER	Transporturi rutiere de mărfuri	BAIA MARE	32,773,522	65
9	TAXAT	Transporturi rutiere de mărfuri	WISEU DE SUS	30,774,340	70
10	KST VERVOER	Transporturi rutiere de mărfuri	BAIA MARE	21,310,190	71

Tabelul 47. Top firme servicii după cifra de afaceri realizată în 2020

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

Cele mai performante 10 companii din sectorul serviciilor care activează în județul Maramureș au obținut în anul 2020 cifră de afaceri cumulată de 795.484.585 lei, reprezentând 4% din cifra de afaceri totală raportată la nivel județean. Companiile din acest sector au avut în 2020 1.343 salariați reprezentând 3,44% din numărul total al salariaților din sectorul serviciilor.

Clasamentul este dominat de companiile din sectorul rutier de mărfuri, 5 companii din acest sector au realizat în anul 2020 cifre de afaceri între 52,85-21,3 milioane lei. În clasament mai sunt companii din sectoarele: intermediari în întreținerea și repararea autovehiculelor, alte activități de creditare, design specializare, realizare software la comandă,colectare deșeuri nepericuloase.

CONCLUZII

Numărul mediu de salariați din activitățile de servicii este de 38.968 persoane, în anul 2020, structură ce se află în creștere cu 16% față de anul 2010. În domeniul serviciilor lucrează 37,8% din salariații județului.

Prin distribuția numărului mediu de salariați din activitățile de servicii, pe principale activități ale domeniului, se constată că: cele mai mari repartiții a salariaților din servicii se găsesc în: sănătate și asistență socială 24% din total salariați în servicii, învățământ 21 % din total salariați în servicii, transport și depozitare 12% din total salariați în servicii, administrație publică 9%, hoteluri și restaurante 8% din total salariați în servicii

Activități din domeniul serviciilor care înregistrează scăderea numărului salariaților, în perioada 2008-2020, sunt : intermedieri financiare și asigurări -18%; servicii învățământ -11% ; administrație publică -6%.

Cele mai performante firme din domeniul serviciilor, clasamentul după cifra de afaceri realizată în anul 2020, își au sediul în mun. Baia Mare (7), localitățile Budești (1) Vaia Spie (1) și Viseu de sus¹, Domeniile de activitate în care performează aceste unități sunt în întreținerea și repararea autovehiculelor, alte activități creditare, servicii de transport mărfuri, activități design, realizare software colectare deșeuri.

Cifra de afaceri realizată de cele mai performante 10 firme din sectorul serviciilor, reprezintă 43,46% din cifra de afaceri realizată în sub-domeniile de care aparțin din sectorul serviciilor în anul 2020.

2.4.9. Turism

Potențialul turismului rural

Pensiunea turistică rurală, ca exponent principal și de referință al turismului rural, a apărut ca o structură de primire turistică adaptată situației din mediul rural, axată cu deosebire pe valorificarea resursele turistice locale, cu grad ridicat de specificitate și autenticitate. Ideea de plecare, valabilă și astăzi, se baza pe faptul că “omul din urban”, stresat de un mediu de viață devenit tot mai automatizat și artificial, dorea să evadeze undeva în trecutul său, într-un spațiu cât mai puțin atins de progresul științei, dar în condiții de igienă și confort. Astfel, pătrunderea în modul de viață al familiei rurale, considerat a fi în anumite regiuni ale României încă nealterat, supus unui conservatorism accentuat, reprezintă o opțiune serioasă pentru turist. În plus, turismul rural poate dezvolta un produs turistic personalizat, situat la polul opus ideii de “industrie a turismului”, corespunzătoare unui turism foarte aglomerat și depersonalizat.

Practic, turismul rural se bazează pe existența unui cadru natural atrăgător, cât mai îndepărtat de urban, completat cu rezultatele activității umane din mediul rural, într-o formă cât mai autentică și diferită de oraș, cu elemente materiale și spirituale păstrate din timpuri străvechi într-o formă cât mai arhaică. Toate acestea urmau a fi sprijinite de o infrastructură de primire turistică supusă unor reguli minime stabilite prin lege. Studiile noastre demonstrează faptul că activitatea de turism rural mai are nevoie încă de un „ingredient” obligatoriu, adică existența în acea comunitate rurală a unor oameni cu calități de lider și desigur cu spirit antreprenorial. Este important de subliniat faptul că primele inițiative pe linia turismului rural în Maramureș au apărut sub impulsul și îndrumarea unor asociații non-profit din Europa Occidentală, cu precădere în localitățile Botiza și Vadu Izei, în jurul anilor 1993-1995.

Prin potențial turistic se înțelege **gruparea spațială și funcțională a elementelor de atractivitate turistică** (fondul turistic natural și antropic), **a infrastructurii turistice** (baze de cazare, alimentație, tratament, agrement, animație și divertisment, centre de dezvoltare și informare turistică, căi de comunicație și mijloace de transport etc.)” și **a resurselor umane cu pregătire de specialitate, toate evaluate cantitativ și**

calitativ pe baza următoarei idei: potențial turistic = cu posibilități de valorificare turistică, nu valorificare turistică efectivă.

În cadrul Județului Maramureș se disting patru areale cu amprentă etno-culturală proprie, regiuni geografice de tip „țară”, deosebit de favorabile practicării turismului rural. Aceste regiuni beneficiază și de statutul de brand turistic, dispunând și de elemente incluse în Patrimoniul UNESCO.

1. Țara Codrului

Reprezintă teritoriul situat în partea de sud-vest a județului, pe partea stângă a râului Someș, reprezentând o doar o parte din Țara Codrului cunoscută la nivel național, restul teritoriului fiind situat în perimetrul județelor Satu Mare și Sălaj. Pentru această regiune se recomandă o valorificare turistică comună cu celelalte județe învecinate. Până în prezent nu s-a înregistrat o preocupare deosebită față de practicarea turismului rural, concluzie desprinsă din lipsa infrastructurii de cazare specifice turismului rural (pensiuni turistice.) O situație incipientă ar putea fi remarcată totuși prin prisma festivalul organizat în luna septembrie la Asuaju de Sus (Festivalul „Cepelor”)

2. Țara Chioarului

Teritoriul acestui ținut se situează la sud de Municipiul Baia Mare, având ca axă principală cursul inferior al râului Lăpuș, aval de satul Sâlnița.

Punctele forte ale acestui areal sub aspect turistic, utilizabile și în construirea brandului de destinație sunt:

- Bisericele de lemn incluse în Patrimoniul UNESCO, de la Șurdești și Plopiș, prima fiind, până nu demult, cea mai înaltă biserică de lemn din România și a doua din Europa. Totuși, ca biserică veche de lemn, poate fi considerată și în prezent ca fiind cea mai înaltă;
- Obiectivele de proveniență istorică: Castelele Contelui Teleki de la Satulung, Coltău și Pribilești, Cetatea Chioarului de pe malul râului Lăpuș
- Elementul de natură gastronomică: „plăcinta creață de Țara Chioarului”;
- Bisericele de lemn situate în localitățile Coltău, Săcălășeni, Coruia, Culcea, Coaș, Berința, Cărpiniș, Buciumi, Vălenii șomcutei, Stejera, și Vărai;
- Satele care dispun de un potențial turistic de natură etno-culturală cum sunt localitățile Satulung, Mireșu Mare, Coltău, Săcălășeni, Remecioara și Valea Chioarului;
- Situarea pe o axă importantă de circulație Dej - Baia Mare cu legături spre Satu Mare și Sighetu Marmăției
- Existența la periferia regiunii Țara Chioarului a două areale turistice cu caracter complementar turismului rural:
 - Municipiul Baia Mare, cu statut de reședință de județ și cu numeroase elemente de atractivitate turistică de factură urbană dar și specifice mineritului;
 - Amenajările pentru practicarea schiului de la Cavnic, Moșoșa și Șuor.

Sub aspectul dezvoltării infrastructurii turistice specifice turismului rural, Țara Chioarului se situează pe locul al doilea, la mare distanță după Țara Maramureșului, cu câteva locații mai importante, reprezentate de Coltău, Șișești și Valea Chioarului.

3. Țara Lăpușului

Reprezintă arealul situat în bazinul superior al râului Lăpuș, amonte de defileu, incluzând și câteva localități situate în extremitatea sudică a județului, ce gravitează hidrografic spre dud, spre axul Someșului. Acest teritoriu dispune de identitate proprie, având următoarele elemente de sprijin:

- Biserica de lemn de la Rogoz, inclusă în Patrimoniul UNESCO;
- Mănăstirea Rohia, ca loc de pelerinaj de rezonanță națională;
- Bisericele din lemn de la Suci de Jos, Boiereni, Dobricu Lăpușului, Stoiceni, Costeni, Ungureni, Poiana botizii, Băiuț, Vima Mică, Peteritea, Dumbrava, Inău, Răzoare și Groape;
- Folclorul lăpușean promovat prin intermediul artistului Grigore Leșe;

- Edificiile arheologice specifice Culturii Suci de Sus.

4. Țara Maramureșului

Reprezintă jumătatea nord-estică a județului Maramureș, fiind și regiunea a cărei denumire a fost extinsă la nivelul întregului județ. În acest teritoriu potențialul turistic specific mediului rural este la cel mai înalt nivel din România, dispunând de un cadru natural de excepție, o moștenire etno-culturală bine conturată și conservată, completată cu o infrastructură turistică, în special pensiuni turistice, destul de extinsă.

Țara Maramureșului reprezintă un spațiu devenit brand turistic datorită mării concentrări de atracții turistice de interes național și internațional, existând o combinație deosebită între cadrul natural și rezultatele activității umane pe parcursul a secole de existență.

Cadrul natural se remarcă, atât prin rolul de suport al tuturor activităților umane, în special prin intermediul reliefului, cât și prin propriile valențe de atractivitate turistică. Sub aspectul valorificării economice a fondului turistic apar două categorii importante, reprezentate de atracții turistice potențiale și branduri turistice. În prima categorie se încadrează totalitatea elementelor de atractivitate turistică din cuprinsul Țării Maramureșului, chiar dacă multe dintre acestea încă nu au generat activitate de turism în mod direct. De regulă, asemenea informații sunt prezente pe hărțile turistice și în cadrul ghidurilor de turism, încercând să extindă paleta de atracții spre care s-ar putea orienta fluxurile de turiști. În cea de-a doua categorie sunt incluse acele elemente de atractivitate turistică care în decursul timpului au generat turism, iar în cadrul ofertei naționale sau chiar internaționale dețin un loc bine definit. Acestea au devenit branduri turistice pe baza unor însușiri de mare valoare, astfel încât denumirile lor au reușit să pătrundă în mintea potențialilor turiști la distanțe apreciabile de locul de destinație, contribuind foarte mult la actul de decizie privind alegerea pachetului de servicii turistice. De asemenea, nu trebuie neglijat faptul că însuși denumirea de Maramureș este un brand turistic de nivel național și chiar internațional. Tocmai acesta este motivul pentru care majoritatea agențiilor de turism din România doresc să aibă în ofertă și Maramureșul.

Cadrul natural contribuie, alături de produsele activității umane, la geneza unor peisaje de mare specificitate pentru Maramureș. Nu este vorba de peisaje naturale, comune de altfel cu cele din alte regiuni, ci de acele peisaje cu mare încărcătură de specificitate, ca rezultat al metamorfozei dintre natural și antropic. De regulă satul maramureșean este amplasat pe o vale, dispune de ulițe cu trasee dictate de configurația reliefului, cu un număr deloc neglijabil de case vechi din lemn cu acoperișul ascuțit, acoperit cu șindrilă (draniță), realizat în patru ape, gospodării cu porți cioplite în lemn, cu acoperișuri din draniță, cu o mare încărcătură de ornamente și simboluri ale căror origine este pierdută în negura timpului. Cel mai răspândit, și în același timp reprezentativ simbol este cel al funiei. Peisajele rurale maramureșene sunt completate și de modul de organizare a terenurilor agricole, cu antropoterase dispuse pe versanții dealurilor până la altitudini de peste 1000m (vezi bazinul superior al Izei în preajma localităților Săcel și Săliștea de Sus), cu suporturi din bârne pentru uscatul fânului în bazinul Vișeuului etc. Deși în spațiul Țării Maramureșului trăiesc alături de români și alte etnii (ucraineni, maghiari, germani), elementele de atractivitate turistică reprezentative pentru Maramureș, sunt cele întâlnite în ruralul românesc. Introducerea satelor cu populație de etnie ucraineană și maghiară în cadrul fenomenului turistic ar putea contribui la o mai mare varietate a ofertei turistice, pentru noi segmente de piață, mai ales că unele dintre acestea au sărbătorile de iarnă decalate, după calendarul vechi.

În categoria brand-urilor turistice ale Maramureșului pot fi considerate următoarele elemente

- Bisericile vechi din lemn (în număr de 35), a căror siluete le diferențiază net față de alte asemenea lăcașe de cult din România sau străinătate;
- Cimitirul „Vesel” din Săpânța, inclus în patrimoniul UNESCO;
- Mănăstirea Bârsana, așezământ monahal de călugărițe, devenit cunoscut prin faptul că reușește să concentreze în clădirile realizate arta maramureșeană a cioplitului în lemn;
- Bisericile de lemn incluse în Patrimoniul UNESCO, situate la Desești, Budești-Josani, Bârsana, Poienile Izei și Ieud;

- Biserica de lemn a Mănăstirii Săpânța-Peri, situată în localitatea Săpânța, considerată a fi cea mai înaltă biserică de lemn din Europa (75 m), construită în ultimii ani din lemn de stejar;
- Porțile tradiționale din lemn, construite pe 3, 5 sau 6 stâlpi bogat ornamentați, cu acoperiș din draniță;
- Arhitectura caselor din lemn, realizate din bârne de stejar, brad sau molid, cu șatră pe latura din față, continuându-se adesea și pe cele două fațete laterale, dispunând de stâlpi cu ornamente cioplite, iar acoperișul piramidal, în patru ape, foarte ascuțit, placat cu draniță;
- Biserica din Deal de la Ieud, considerată a fi cea mai veche biserică de lemn din România (Anul 1364), în podul căreia a fost descoperit cel mai vechi text scris în limba română (1391), cunoscut sub numele de „Codicele de Ieud”;
- Portul popular maramureșean, cu piese de vestimentație de neconfundat. Se evidențiază clar prin zadiile costumului femeiesc, prin dungi orizontale intercalate, cel mai frecvent cu roșu și negru sau galben și negru, prin cojoace, pieptare, gube, căciuli, clopuri (pălării) etc.;
- Muzica populară tradițională, foarte ritmată, produsă de o orchestră formată din trei instrumentiști: ceteraș (violonist), zongurar (chitară utilizată în poziție oblică) și dobaș (la toabă);
- Meșteșugurile tradiționale reprezentate de cioplitul în lemn, olărit (Săcel), țesut la țară (război de țesut), clopărit (confecționarea de pălării), cusut cămăși tradiționale, îndesat lână pentru pănura necesară confecționării gubelor, confecționat cruci de tipul celor din cimitirul „Vesel” Săpânța, cojocărit, confecționat pietre de moară (Glod) etc.
- Instalațiile tehnice țărănești acționate de forța apelor curgătoare reprezentate de mori, vâltori, piue, batoze și gateri, foarte răspândite pe văile Cosăului, Marei, Săpânței, Izei și afluenților săi;
- Modul de viață al populației rurale, conservat pe alocuri într-o formă arhaică, cu efecte vizibile la nivel de mentalitate, obiceiuri, modul de-a acționa și reacționa la stimulii interni și externi regiunii;
- Muzeul Satului Maramureșean, situat în partea estică a Municipiului Sighetu Marmăției, pe Dealul Dobăieș, concentrează pe un teritoriu apreciabil esența ruralului maramureșean din ultimele secole, întreaga civilizație a lemnului cioplit, constând în biserică, porți, case, anexe gospodărești, instalații tehnice țărănești etc. Alături de impresionantul patrimoniu etnografic aparținător populației românești, muzeul include mai recent și câte o gospodărie pentru fiecare etnie care trăiește sau a trăit în Țara Maramureșului (ucrainieni, maghiari și evrei);
- Activitatea de turism rural, unde Maramureșul reprezintă una dintre cele mai solicitate destinații din România. Cele mai avansate localități în domeniu sunt Vadu Izei, Botiza, Bârsana, Oncești, Șieu și Ieud; Potențialul turistic specific mediului rural din Țara Maramureșului dispune și de o serie de elemente de atractivitate turistică cu rol complementar, cum sunt muzeele și obiectivele evreiești din Municipiul Sighetu Marmăției, Mocănița de pe Râul Vaser, băile sărate de Coștiui și Ocna Șugatag și amenajările pentru schii de la Borșa Căvnic, Șuior, mogoșa și Izvoare, alături de elementele spațiului montan adiacent.

Cunoscut fiind faptul că satele Țării Maramureșului sunt situate în exclusivitate pe văile râurilor, se poate spune că sub aspectul apariției și dezvoltării activității de turism rural cea mai activă vale este cea Izei, urmată la mare distanță de celelalte văi. Analizând întreaga activitate desfășurată în acest domeniu în ultimul deceniu se poate spune, fără a se greși, că între bogăția de atracții turistice ale unui sat și nivelul de dezvoltare a turismului rural nu există o corelație directă. Ca exemplu poate fi luată localitatea Vadu Izei unde, deși nu dispune de atracții turistice primare de mare rezonanță, a devenit numărul unu în Țara Maramureșului în turismul rural. Situația se datorează probabil unor elemente cum ar fi:

- oportunitatea oferită în anul 1995 de către partenerii belgieni;
- accesarea unor proiecte de finanțare nerambursabile la începutul activității, perioadă în care se ofereau fonduri inclusiv pentru construirea camerelor de baie, situație nemaiîntâlnită în anii care au urmat;
- Situarea în apropierea Municipiului Sighetu Marmăției;
- Faptul că proprietarii de pensiuni rurale aveau un anumit nivel de siguranță oferită de deținerea în paralel a unor locuri de muncă în Municipiul Sighetu Marmăției sau propria localitate;
- Situarea într-un nod de circulație.

Între localitățile rurale cu cel mai ridicat potențial turistic se detașează net Săpânța, leud și Budești, în timp ce intensitatea cea mai mare a turismului rural se realizează în localitățile Vadu Izei și Botiza.

Comuna **Săpânța** beneficiază de numeroase avantaje sub aspectul resurselor turistice primare, însă foarte puțin valorificate la nivel de activitate efectivă. Ca poziție, prezintă o serie de avantaje prin faptul că:

- se situează pe una dintre cele mai importante „porți” de intrare în Țara Maramureșului, cea vestică reprezentată de Pasul Huta;
- localitatea este amplasată pe un drum național (DN 19);
- la 15 Km de capitala simbolică a Țării Maramureșului, Municipiul Sighetu Marmăției ce constituie un nod de convergență atât rutieră („În Maramureș toate drumurile duc la Sighet”) cât și hidrografică;
- Satul nu dispune de o vatră de localitate de tipul risipit, ci de tip adunat, sub forma literei T, dispusă de-a lungul DN 19 și a drumului județean care pornește perpendicular din centru comunei spre defileul Săpânței în sud.

Ca elemente de atractivitate turistică, dispune de două brand-uri internaționale și de un număr foarte mare de alte atracții, atât de proveniență naturală cât și de factură antropică. Fondul turistic natural se axează predominant pe teritoriul platoul vulcanic al Munților Igriș, cu un abrupt spectaculos spre nord, către localitate, cu Piatra Săpânței, defileele Săpânței și afluenților, cascadele Covătar, Șipot și Strungi, izvoarele cu ape minerale, rezervații naturale etc. Fondul turistic antropic dispune de Cimitirul „Vesel”, Mănăstirea Săpânța-Peri, numeroase ateliere meșteșugărești axate pe țesutul cergilor din lână de oaie, fabricarea crucilor din Cimitirul „Vesel”, cioplitul în lemn, realizarea pălăriilor din paie, pictatul icoanelor pe sticlă, fierărie, instalații tehnice țărănești reprezentate de vâltori și tiare (războaie de țesut).

Comuna **leud** este cea de-a doua localitate din Țara Maramureșului unde resursele turistice abundă. Situat pe râul leud, afluent de stânga al Izei, într-un cadru natural dominat de dealuri înalte în bazinul inferior și munte în cel superior, satul dispune de un impresionant fond turistic de proveniență antropică. Vechimea mare este demonstrată atât de vârsta înaintată a unor edificii, de existența încă în trecutul îndepărtat a unei scrieri în limba română, cât și de prezența unor vechi familii maramureșene menționate în primele documente ale vremii, dar și unele chiar mai îndepărtate sesizate prin diverse corelații ca fiind din perioada daco-celtică. Atracțiile sunt reprezentate de satul propriu-zis, cu oamenii, obiceiurile și gospodăriile acestora, Biserica de lemn din Deal, cea mai veche din România(1364), în podul căreia a fost descoperit „Codicele de leud”, Biserica veche de lemn din Vale(sec. al XVII-lea), instalațiile tehnice țărănești, Muzeul etnografic al familiei Pleș, toate sprijinite de un număr însemnat de pensiuni rurale.

Cea de-a treia localitate rurală sub aspectul bogăției fondului turistic este **Budești**, sat situat pe cursul superior al Cosăului. Și în acest caz este vorba de un cadru natural atrăgător, dominat de Munții Văratecului, parțial Munții Gutâi, piemonturile Văratecului și Gutâiului, peste care s-a dezvoltat o cultură materială foarte bine conservată până în zilele noastre. Satul dispune de un număr foarte ridicat de case și porți vechi din lemn, cu una dintre cele mai bogate ornamentații din spațiul maramureșean, două mari biserici vechi din lemn, numite „Susani”(1595) și „Josani”(1643), instalații tehnice țărănești (vâltori, mori, piue, batoza) și desigur modul de viață cu un specific tranșant. Cu toate acestea sectorul turismului rural sub aspect economic este puțin valorificat.

Alături de cele trei sate menționate, în Țara Maramureșului există multe altele deosebit de bogate în atracții turistice, unele ajungând la un nivel ridicat de valorificare turistică (Vadu Izei, Bârsana, Șieu, Săcel, Ocna Șugatag etc.)

Potențialul turistic al centrelor urbane

Centrele urbane din Județul Maramureș care dispun de elemente ce pot contribui la dezvoltarea turismului urban sunt Baia Mare și Sighetu Marmăției.

Baia Mare

Elementele de sprijin în dezvoltarea unui turism urban sunt:

- funcția de reședință de județ, ceea ce îi conferă automat un rol în turismul de afaceri;
- Muzeul de Mineralogie, brand de nivel internațional;
- Muzeele județene: Muzeul de Etnografie și Artă Populară Baia Mare, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Baia Mare
- centrul vechi al orașului, reabilitat recent;
- poziționarea pe axa de legătură spre Țara Maramureșului și chiar Bucovina;

Disfuncționalități:

- Păstrarea unei șosele de tranzit rutier prin perimetrul centrului vechi al orașului;
- Lipsa unui sistem de semnalizare și orientare turistică performant.

Sighetu Marmăției

Elemente de sprijin în dezvoltarea turismului urban:

- Existența Specializării universitare de Geografia Turismului în cadrul Universității „Babeș-Bolyai” la Sighetu marmăției, fiind și un element promotor al numeroaselor proiecte de dezvoltare și cercetare derulate în zonă;
- Deținerea unui perimetru foarte extins al orașului vechi (cca. 2500 Ha), cu clădiri de patrimoniu din perioada sec. XVII-XX;
- Situată într-un nod de circulație în Țara Maramureșului;
- Dispunerea sa pe axa de tranzit spre Bucovina;
- Deținerea unor muzee de interes internațional: Muzeul Etnografic al Maramureșului, Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței, Casa-Muzeu Ellie Wiesel.

Disfuncționalități:

- Lipsa unui plan funcțional de amenajare corespunzătoare a centrului vechi al orașului;
- Inexistența unui sistem de informare, orientare și semnalizare turistică urbană;
- Nu există o concentrare spațială a serviciilor de alimentație și cazare specifice turismului;
- Dispunerea de un transport urban învechit, la nivelul anului 1980;
- Inexistența animației turistice din centrul vechi al orașului, specifice orașelor turistice asemănătoare din centrul și vestul Europei.

Structuri de primire turistica 1990-2021

Tipuri de structuri de primire turistica	Ani								Evoluție 2021-2010
	Anul 1990	Anul 2000	Anul 2010	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	
Total	36	66	191	277	264	262	298	392	205.24%
Hoteluri	15	16	22	29	34	33	34	34	154.55%
Hosteluri	0	0	3	7	3	4	3	5	166.67%
Hoteluri	0	0	1	0	0	0	0	0	0.00%

apartament									
Hanuri si moteluri	0	7	0	0	0	0	0	0	-
Moteluri	0	7	4	7	7	6	6	6	150.00%
Vile turistice	5	3	3	1	3	3	3	3	100.00%
Cabane turistice	13	7	2	3	4	3	5	5	250.00%
Campinguri	0	0	0	2	1	2	1	2	#DIV/0!
Tabere de elevi si prescolari	2	5	3	1	1	0	0	0	0.00%
Pensiuni turistice	0	6	49	79	66	63	60	70	142.86%
Pensiuni agroturistice	0	22	104	147	144	147	185	264	253.85%

Tabelul 48. Structuri de primire turistică 1990- 2021

Sursa: INS baza de date TEMPO

Infrastructura turistică a județului Maramureș este bine dezvoltată. În anul 2021 sunt înregistrate 298 unități de primire turistică: 34 hoteluri, 5 hosteluri, 6 moteluri, 3 vile turistice, 5 cabane, 70 pensiuni turistice, 264 pensiuni agroturistice. În anul 2021 la nivelul județului Maramureș funcționau cu 201 mai multe unități turistice față de anul 2010, reprezentând o creștere de 105%.

Comparând numărul de unități turistice existente în anul 2021 față de anul 2010 se constată:

- numărul hotelurilor a crescut cu 54,5%, de la 22 de unități în 2010 la 34 de unități în 2021
- numărul hostelurilor prezente în 2021 este de 5, la nivelul anului 2010 existând 3 astfel de unități de cazare
- pensiunile turistice care funcționează în anul 2021 sunt de 70 unități număr cu 42,8% mai mare față de anul 2010 când funcționau 49 unități la nivelul județului Maramureș
- numărul pensiunilor agroturistice a fost de 264 unități în anul 2021, număr de 2,5 ori mai mare față de anul 2010

Structuri de cazare turistică pe localități

Structuri turistice/localități	Anul 2021	Pondere în total
	Numar	
TOTAL	392	-
106318 MUNICIPIUL BAI A MARE	46	11.73%
106559 MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	19	4.85%
106684 ORAS BAI A SPRIE	10	2.55%

106746 ORAS BORSA	32	8.16%
106782 ORAS CAVNIC	6	1.53%
108892 ORAS SALISTEA DE SUS	1	0.26%
108963 ORAS SEINI	1	0.26%
109176 ORAS SOMCUTA MARE	3	0.77%
106817 ORAS TARGU LAPUS	5	1.28%
106461 ORAS TAUTII-MAGHERAUS	2	0.51%
106979 ORAS VISEU DE SUS	16	4.08%
107083 ASUAJU DE SUS	1	0.26%
107154 BAIUT	2	0.51%
107314 BARSANA	9	2.30%
107270 BISTRA	1	0.26%
107403 BOGDAN VODA	1	0.26%
107485 BOTIZA	9	2.30%
107519 BUDESTI	5	1.28%
107546 CALINESTI	2	0.51%
107662 CICARLAU	1	0.26%
179846 COLTAU	5	1.28%
107733 COPALNIC-MANASTUR	8	2.04%
107975 DESESTI	10	2.55%
108035 DUMBRAVITA	3	0.77%
108151 GIULESTI	5	1.28%
179622 GROSII TIBLESULUI	1	0.26%
108204 IEUD	4	1.02%
108268 MIRESU MARE	1	0.26%
108348 MOISEI	23	5.87%
108400 OCNA SUGATAG	69	17.60%
179864 ONCESTI	6	1.53%
108455 PETROVA	1	0.26%
179604 POIENILE IZEI	13	3.32%
106407 RECEA	4	1.02%
108632 RONA DE SUS	1	0.26%
108669 ROZAVLEA	1	0.26%
108696 RUSCOVA	2	0.51%
108794 SACALASENI	2	0.51%
108874 SACEL	8	2.04%
108945 SAPANTA	15	3.83%
106620 SARASAU	2	0.51%

108712 SATULUNG	2	0.51%
179613 SIEU	5	1.28%
109096 SISESTI	5	1.28%
109005 STRAMTURA	3	0.77%
109041 SUCIU DE SUS	1	0.26%
106648 VADU IZEI	15	3.83%
109354 VALEA CHIOARULUI	2	0.51%
109504 VISEU DE JOS	3	0.77%

Tabelul 49 Structuri de cazare turistică pe localități

Sursa: INS baza de date TEMPO

Cea mai mare pondere a unităților de cazare turistică din județul Maramureș o deține localitatea Ocna Șugatag, aici funcționând 69 unități de cazare turistică, reprezentând 17.6% din unitățile de cazare din județ. În municipiul Baia Mare funcționează 46 unități de cazare turistică, reprezentând 11,73% din totalul unităților de cazare prezente în Maramureș. În Borșa funcționează 32 unități de cazare turistică, reprezentând 8,16% din din totalul unităților de cazare din Maramureș.

Capacitatea de cazare turistica

Tipuri de structuri de primire turistica	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani						Pondere capacitate turistică în Regiune
		Anul 2010	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Evoluție 2021/2010	
		UM: Locuri- zile						
Total	Regiunea NORD-VEST	26,103	40,897	40,154	42,451	44,007	168.59%	-
	Bihor	9,152	14,203	13,552	14,253	14,304	156.29%	32.50%
	Bistrita-Nasaud	2,626	3,364	3,449	3,453	3,775	143.75%	8.58%
	Cluj	6,960	11,830	11,911	12,760	12,557	180.42%	28.53%
	Maramures	4,368	7,223	7,213	7,694	8,816	201.83%	20.03%
	Satu Mare	1,616	2,379	2,232	2,648	2,719	168.25%	6.18%
	Salaj	1,381	1,898	1,797	1,643	1,836	132.95%	4.17%

Tabelul 50 Tipuri de structuri de cazare turistică regiunea Nord- Vest, 2010- 2021

Sursa: INS baza de date TEMPO

La nivelul anului 2021 județul Maramureș are o capacitate de 8.816 locuri-zile cu 102% mai mare comparativ cu anul 2010. Comparând numărul locurilor de cazare din Maramureș cu numărul locuri de cazare la nivel

regional, județul Maramureș are 20% locuri cazare din totalul regiunii, fiind pe locul al treilea după județele Cluj și Bihor.

Numărul locurilor de cazare din județul Maramureș

Localitati	Ani						Pondere	Evoluție 2021/2010
	Anul 2010	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021		
	UM: Locuri							
	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri		
TOTAL	4,368	7,157	7,223	7,213	7,694	8,816	-	101.83%
106318 MUNICIPIUL BAIA MARE	1,610	2,126	2,140	2,197	2,212	2,125	24.10%	31.99%
106559 MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	440	507	527	549	539	549	6.23%	24.77%
106684 ORAS BAIA SPRIE	90	310	286	286	310	313	3.55%	247.78%
106746 ORAS BORSA	393	654	610	612	623	817	9.27%	107.89%
106782 ORAS CAVNIC	143	227	237	237	243	193	2.19%	34.97%
108892 ORAS SALISTEA DE SUS	18	63	:	63	63	63	0.71%	250.00%
108963 ORAS SEINI	0	21	21	21	21	21	0.24%	#DIV/0!
109176 ORAS SOMCUTA MARE	33	63	63	61	61	61	0.69%	84.85%
106817 ORAS TARGU LAPUS	48	70	60	60	76	76	0.86%	58.33%
106461 ORAS TAUTII- MAGHERAUS	0	44	44	44	38	38	0.43%	#DIV/0!
109265 ORAS ULMENI	16	59	28	28	28	0	0.00%	-100.00%
106979 ORAS VISEU DE SUS	134	365	375	353	400	548	6.22%	308.96%
107083 ASUAJU DE SUS	0	0	0	0	0	10	0.11%	#DIV/0!
107154 BAIUT	0	14	14	14	14	36	0.41%	#DIV/0!
107314 BARSANA	88	140	127	127	151	177	2.01%	101.14%

107270 BISTRA	0	0	0	0	0	16	0.18%	#DIV/0!
107350 BOCICOIU MARE	6	0	0	0	0	0	0.00%	-100.00%
107403 BOGDAN VODA	14	19	19	19	19	19	0.22%	35.71%
107485 BOTIZA	237	135	115	113	123	108	1.23%	-54.43%
107519 BUDESTI	6	44	54	54	70	84	0.95%	1300.00%
107546 CALINESTI	0	16	32	32	50	26	0.29%	#DIV/0!
107582 CERNESTI	0	0	14	0	0	0	0.00%	#DIV/0!
107662 CICARLAU	0	16	16	16	16	16	0.18%	#DIV/0!
179837 COAS	0	0	63	0	0	0	0.00%	#DIV/0!
179846 COLTAU	31	75	75	75	75	75	0.85%	141.94%
107733 COPALNIC- MANASTUR	11	11	11	11	37	69	0.78%	527.27%
107975 DESESTI	38	105	87	49	127	164	1.86%	331.58%
108035 DUMBRAVITA	19	26	20	20	23	37	0.42%	94.74%
108151 GIULESTI	8	58	48	48	73	73	0.83%	812.50%
179622 GROSII TIBLESULUI	0	0	0	0	16	16	0.18%	#DIV/0!
108204 IEUD	24	27	27	27	47	53	0.60%	120.83%
108268 MIRESU MARE	0	9	9	9	9	9	0.10%	#DIV/0!
108348 MOISEI	28	164	186	186	214	354	4.02%	1164.29%
108400 OCNA SUGATAG	427	560	515	599	570	885	10.04%	107.26%
179864 ONCESTI	50	53	85	85	117	107	1.21%	114.00%
108455 PETROVA	0	20	30	30	30	30	0.34%	#DIV/0!
179604 POIENILE IZEI	66	104	99	114	142	163	1.85%	146.97%
106407 RECEA	49	128	138	138	137	137	1.55%	179.59%

108614 RONA DE JOS	0	8	8	0	8	0	0.00%	#DIV/0!
108632 RONA DE SUS	0	36	36	36	36	36	0.41%	#DIV/0!
108669 ROZAVLEA	0	0	0	0	0	12	0.14%	#DIV/0!
108696 RUSCOVA	0	0	30	30	43	43	0.49%	#DIV/0!
108794 SACALASENI	52	80	80	80	80	80	0.91%	53.85%
108874 SACEL	12	77	136	54	88	205	2.33%	1608.33%
108945 SAPANTA	70	177	183	183	186	306	3.47%	337.14%
106620 SARASAU	0	49	82	60	60	82	0.93%	#DIV/0!
108712 SATULUNG	0	36	36	36	36	36	0.41%	#DIV/0!
179613 SIEU	14	49	55	55	67	75	0.85%	435.71%
109096 SISESTI	14	84	84	84	84	110	1.25%	685.71%
109005 STRAMTURA	25	62	62	62	62	62	0.70%	148.00%
109041 SUCIU DE SUS	6	16	16	16	14	14	0.16%	133.33%
106648 VADU IZEI	96	183	173	173	205	220	2.50%	129.17%
109354 VALEA CHIOARULUI	32	33	33	33	31	31	0.35%	-3.13%
109504 VISEU DE JOS	20	34	34	34	20	36	0.41%	80.00%

Tabelul 51 Numărul de locuri de cazare din județul Maramureș 2010- 2021

Sursa: INS baza de date TEMPO

În anul 2021 în județul Maramureș au fost raportate 8.816 locuri de cazare, valoare cu 101,83% mai mare față de anul 2010. Cele mai mari creșteri ale locurilor de cazare raportând valorile raportate în 2021 față de anul 2010 le regăsim în localitățile: Sacel (+ 1608%), Budești (+1300%), Moisei (+1164%), Giulești (+812.5%), Sisești (+685%), Copalnic Manstur (+527%).

Cele mai mari ponderi din totalul locurilor de cazare din județ sunt deținute de următoarele localități: Baia Mare 24,10%, Ocna Șugatag 10%, Borșa 9,27%.

Performanța firmelor din sectorul turistic

La nivelul județului Maramureș funcționează 59 agenți economici în domeniul "Hoteluri și alte facilități de cazare similare" care au raportat în anul 2021 cifră de afaceri cumulată de 46,1 milioane lei, având 467 angajați.

Nr crt	Companie	Sector	Localitate	Cifră de afaceri 2018	Nr angajați
1	ALBROM	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	BORSA	7,718,160	53
2	DARKNESS	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	WISEU DE SUS	4,858,757	43
3	TURIST SUIOR	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	BAIA SPRIE	4,430,328	56
4	HOTEL GRADINA MORII	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	SIGHETU MARMATIEI	3,522,773	21
5	CASTEL TRANSILVANIA	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	BAIA MARE	3,353,238	27
6	COMPLEX MARA	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	BAIA MARE	2,714,498	40
7	MY LADY ANGEL	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	BORSA	2,523,553	15
8	TRIPLU R	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	RECEA	2,408,883	16
9	BILARDI PRODUCT	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	BAIA MARE	1,746,643	26
10	CREDOS PRODCOM	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare	SISESTI	1,695,209	22

Tabelul 52 Performanța firmelor din sectorul turistic

Sursa: prelucrare proprie date www.topfirme.com

Primele 10 companii după cifra de afaceri realizată în anul 2020 cifră de afaceri de 34,97 mil lei reprezentând 76% din cifra de afaceri totală realizată la nivelul sectorului. Primele 10 companii după cifra de afaceri au avut 319 angajați reprezentând 68,3% din totalul angajaților din sector. În clasament întâlnim 3 firme din localitatea Baia Mare, 2 firme din localitatea Borșa, câte 1 firmă din localitățile Vișeu de Sus, Baia Sprie, Sighetu Marmatiei, Recea, Sisești.

Compania ALBROM a raportat în 2020 cifră de afaceri de 7,7 mil lei, reprezentând 16,7% din cifra de afaceri totală la nivelul domeniului. DARKNESS, companie situată pe locul secund în clasamentul companiilor din sectorul "hoteluri și alte facilități de cazare similare" a raportat în 2020 cifră de afaceri de 4,86 mil lei, având o pondere de 10,5% din cifra totală a sectorului. Compania TURIST SUIOR situată pe locul 3, a avut în 2020 cifră de afaceri în valoare de 4,43 mil lei, reprezentând 9,6% din cifra de afaceri totală a sectorului.

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică în județul Maramureș și în localitățile acestuia (anii 2010, 2021)

Localități	Ani		Dinamica 2021/2010	Pondere in SOSIRI
	Anul 2010	Anul 2021		
	Numar persoane	Numar persoane		
TOTAL	92,500	216,514	134.07%	-
106318 MUNICIPIUL BAIA MARE	55,467	87,759	58.22%	40.53%
106559 MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	7,379	16,899	129.01%	7.81%
106684 ORAS BAIA SPRIE	4,424	6,885	55.63%	3.18%
106746 ORAS BORSA	4,400	20,204	359.18%	9.33%
106782 ORAS CAVNIC	1,393	2,883	106.96%	1.33%
108892 ORAS SALISTEA DE SUS	39	492	1161.54%	0.23%
108963 ORAS SEINI	0	330	#DIV/0!	0.15%
109176 ORAS SOMCUTA MARE	829	1,559	88.06%	0.72%
106817 ORAS TARGU LAPUS	237	500	110.97%	0.23%
106461 ORAS TAUTII-MAGHERAUS	79	265	235.44%	0.12%
109265 ORAS ULMENI	198	:	#VALUE!	#VALUE!
106979 ORAS VISEU DE SUS	4,197	24,548	484.89%	11.34%
107083 ASUAJU DE SUS	0	96	#DIV/0!	0.04%
107154 BAIUT	0	270	#DIV/0!	0.12%
107314 BARSANA	928	890	-4.09%	0.41%
107270 BISTRA	0	139	#DIV/0!	0.06%
107403 BOGDAN VODA	50	151	202.00%	0.07%
107485 BOTIZA	357	902	152.66%	0.42%
107519 BUDESTI	76	1,323	1640.79%	0.61%
107546 CALINESTI	0	272	#DIV/0!	0.13%
107582 CERNESTI	0	160	#DIV/0!	0.07%
179846 COLTAU	270	631	133.70%	0.29%
107733 COPALNIC-MANASTUR	19	1,272	6594.74%	0.59%
107975 DESESTI	232	3,438	1381.90%	1.59%
108035 DUMBRAVITA	119	565	374.79%	0.26%
108151 GIULESTI	0	717	#DIV/0!	0.33%
106363 GROSU	59	:	#VALUE!	#VALUE!
179622 GROSII TIBLESULUI	0	18	#DIV/0!	0.01%
108204 IEUD	44	814	1750.00%	0.38%
108268 MIRESU MARE	0	88	#DIV/0!	0.04%
108348 MOISEI	243	5,153	2020.58%	2.38%
108400 OCNA SUGATAG	6,617	9,175	38.66%	4.24%
179864 ONCESTI	180	1,399	677.22%	0.65%
108455 PETROVA	0	2,510	#DIV/0!	1.16%
179604 POIENILE IZEI	291	1,135	290.03%	0.52%
106407 RECEA	1,716	5,566	224.36%	2.57%
108632 RONA DE SUS	0	607	#DIV/0!	0.28%
108669 ROZAVLEA	0	6	#DIV/0!	0.00%
108696 RUSCOVA	0	741	#DIV/0!	0.34%
108794 SACALASENI	1,130	426	-62.30%	0.20%

108874 SACEL	45	681	1413.33%	0.31%
108945 SAPANTA	71	2,287	3121.13%	1.06%
106620 SARASAU	67	2,242	3246.27%	1.04%
108712 SATULUNG	0	570	#DIV/0!	0.26%
179613 SIEU	10	535	5250.00%	0.25%
109096 SISESTI	100	2,910	2810.00%	1.34%
109005 STRAMTURA	158	661	318.35%	0.31%
109041 SUCIU DE SUS	2	431	21450.00%	0.20%
106648 VADU IZEI	923	4,518	389.49%	2.09%
109354 VALEA CHIOARULUI	122	272	122.95%	0.13%
109504 VISEU DE JOS	29	619	2034.48%	0.29%

Tabelul 53 Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică în județul Maramureș și în localitățile acestuia (anii 2010, 2021)

Sursa: INS baza de date TEMPO

Cel mai mare număr de sosiri ale turiștilor în anul 2021, s-a înregistrat în mun. Baia Mare(87.759), reprezentând 40,53% din totalul sosirilor în structurile de cazare din județul Maramureș. În localitatea Vișeu de Sus s-au înregistrat 24.548 sosiri ale turiștilor în structurile de cazare, reprezentând 11,34% din numărul totalul turiștilor sosiți în județ. În localitatea Borșa au fost în 2021 20.204 turiști sosiți în structurile turistice din teritoriul, reprezentând 9,33 % din totalul turiștilor sosiți în structurile din județ.

La nivelul județului Maramureș sunt o serie de localități care nu au raportat pentru anul 2010 sosiri ale turiștilor motivul fiind ca nu au avut date sau sectorul turistic nu era dezvoltat la nivelul anul 2010, în schimb au raportat sosiri pentru anul 2021: Seini, Asuaju de Sus, Baiut, Barsana, Bistra, Calinesti, Cernesti, Giulesti, Petrova, Rona de Sus, Rozavlea, Ruscova, Satulung.

Se constată o creștere a numărului de turiști sosiți în unitățile de cazare din teritoriu, în perioada 2010-2021, în principal în: Suciul de sus (21450%), Copalnic Manastur (6.594%) Sieu (5.250%), Sarasau (3246%), Sapanta (3121%), Sisesti (2.810%), Moisei (1750%), Ieud (788%). În municipiul Baia Mare, numărul sosirilor a crescut în anul 2021 raportandu-ne la anul 2010 cu 32.292, reprezentând o creștere de 58,22%.

Obiective turistice județul Maramureș

Cimitirul Vesel din Săpânța

Unul dintre cele mai vizitate obiective turistice din Maramureș, Cimitirul Vesel din Săpânța a devenit celebru pentru crucile mormintelor viu colorate într-o nuanță specială de albastru (denumit "albastru de Săpânța"), cu motive tradiționale, și pentru mesajele amuzante inscripționate pe cruci.

Devenit faimos în întreaga lume pentru că oferă o abordare diferită despre moarte, Cimitirul Vesel este locul în care moartea nu este tratată cu jale și tristețe, ci mai degrabă cu veselie, ocupând astfel un loc fruntaș în topul obiectivelor turistice din România.

Figura 19 Cimitirul Vesel din Săpânța

Cascada Cailor

Una dintre cele mai frumoase cascade din România, Cascada Cailor este situată în apropierea stațiunii Borșa, în partea nord-estică a Munților Rodnei, fiind vizitată anual de mii de turiști.

Aici, apa de pe Muntele Cailor se adună într-un cerc glaciari și se scurge în mai multe trepte peste un versant abrupt calcaros intitulat "Podul Cailor". Cu o înălțime de aproximativ 90 de metri, Cascada Cailor este cea mai mare cascadă din România și unul dintre cele mai frumoase obiective turistice din Maramureș, fiind accesibilă dinspre Borșa-Complex, cu telescaunul sau pe jos, pe un traseu de o oră și jumătate.

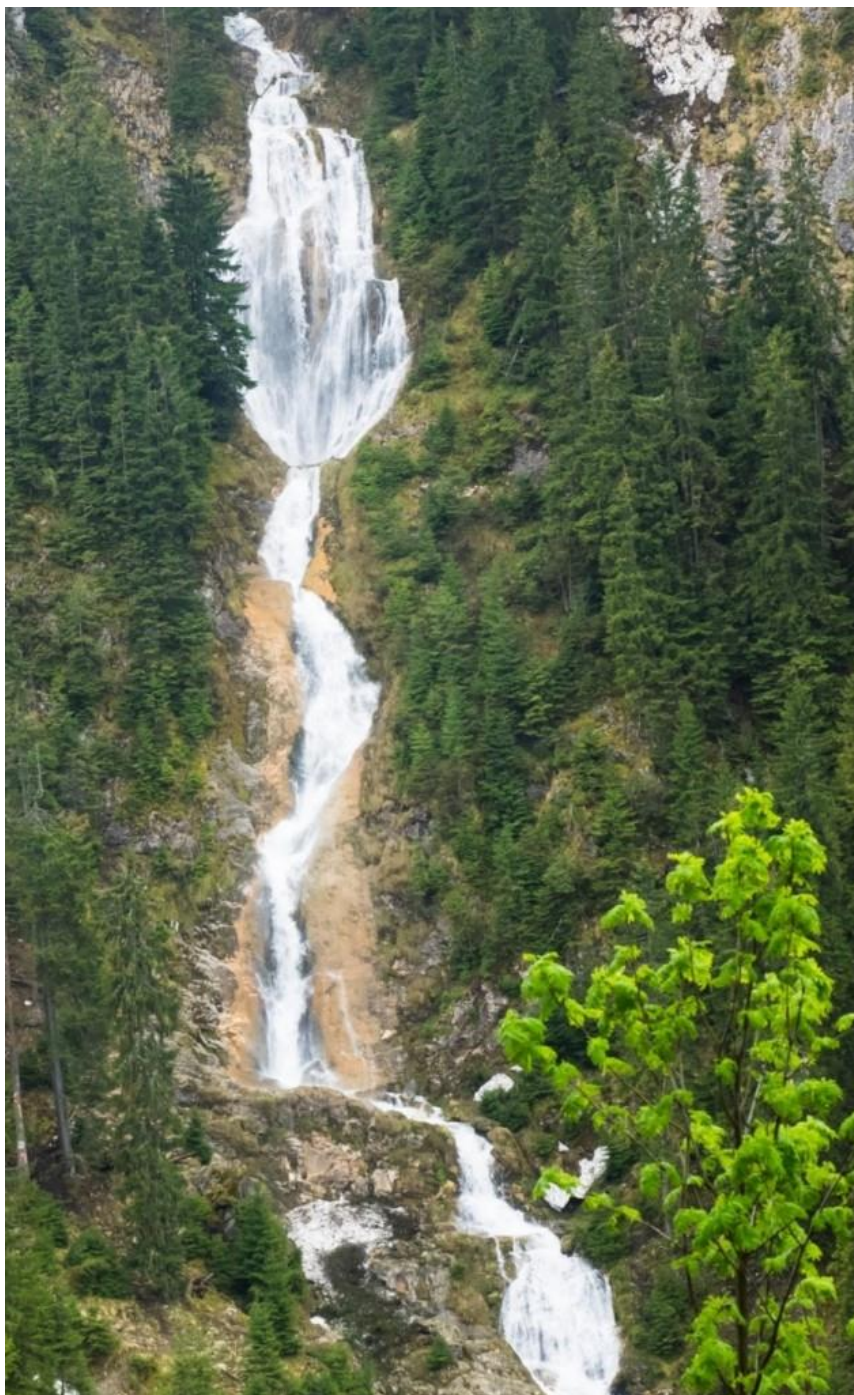

Figura 20 Cascada Cailor

Lacul Albastru din Baia Sprie

Unic în lume prin modul său de formare, Lacul Albastru din Baia Sprie a fost declarat rezervație naturală, fiind unul dintre puținele obiective turistice din Maramureș despre care multă lume nu știe.

Lacul Albastru este situat într-o zonă sălbatică și neamenajată de la poalele munților Gutâi, într-un loc parcă uitat de lume.

Apa lacului își schimbă culoarea în funcție de temperatură și poziția soarelui iar faptul că are nuanțe schimbătoare îl face cu totul deosebit: primăvara, apa este albastră iar vara devine verde închis cu nuanțe de smarald.

Procesul de formare al lacului reprezintă explicația științifică care stă la baza acestui fenomen. Astfel, lacul s-a format după prăbușirea unei mine, mineralele reziduale fiind cele care influențează culoarea apei.

Pentru a ajunge la acest obiectiv turistic din Maramureș, poți merge cu mașina pe un drum relativ îngust, asfaltat,

Figura 21 Lacul Albastru din Baia Sprie

Satul Breb

Satul Breb este cel mai vizitat sat din Maramureș și unul dintre cele mai frumoase sate din România, fiind inclus de National Geographic Traveler în Top 20 de destinații de vizitat.

Situat în partea central-nordică a Maramureșului, la baza munților Gutâi, satul Breb este amplasat la 25 km de Sighetul Marmăției, aparținând de comuna Ocna Șugatag – situată la 7 km distanță.

Cunoscut ca Valea Castorilor, satul Breb este unul dintre cele șapte sate situate pe Drumul Verde din aria ecoturistică Mara – Cosău – Creasta Cocoșului. Conservat cu mare grijă, satul tradițional românesc este bogat în gospodăria tradițională cu căsuțe și porți din lemn.

Aici, încă se mai îmbracă portul popular iar tradițiile și obiceiurile datează de secole.

Figura 22 Satul Breb

Mocănița

Mocănița reprezintă unul dintre cele mai deosebite obiective turistice din Maramureș întrucât este singurul tren cu aburi de calibru îngust din Europa care încă este complet funcțional.

Bucură-te de experiența de basm a unei plimbări cu Mocănița pentru a admira Maramureșul de poveste. Trenul pleacă din Vișeu de Sus și traversează Parcul Natural al Munților Maramureșului, călătorind pe Valea Vaserului.

Cu o durată de la 6-7 ore, plimbarea include o oprire pentru prânz în Paltin iar pretul unui bilet pentru Mocănița variază între 45 lei pentru studenți și 65 lei pentru adulți.

Figura 23 Mocănița

Mănăstirea Bârsana

Mănăstirea Bârsana este una dintre cele mai frumoase mănăstiri din România, fiind construită la începutul secolului al XVIII-lea.

Situată pe Valea Izei într-un cadru natural de vis printre coline și păduri, mănăstirea este un colț de rai în inima Maramureșului, impresionând prin picturile interioare în care predomină scenele religioase în stil baroc. A fost inclusă în Patrimoniul UNESCO din România.

Mănăstirea Bârsana este amplasată în satul Bârsana, la 23 km de orașul Sighetul Marmăției, pe DJ185.

Odată ajunși aici, veți găsi o parcare mare unde îți poți lăsa mașina, iar de aici trebuie să urci aproximativ 100 m pe un drum care duce la intrarea principală a mănăstirii.

Figura 24 Mănăstirea Bârsana

Această trecătoare este una dintre cele mai frumoase obiective turistice din Maramureș, și te va încânta cu un peisaj natural spectaculos.

Figura 26 Pasul Prislop

Mănăstirea Rohia

Amplasată în Țara Lăpușului, în sudul județului Maramureș, la doar 50 km distanță de Baia Mare, mănăstirea Rohia este locul unde a trăit Nicolae Steinhardt, autorul operei “Jurnalul fericirii”.

Mănăstirea a fost ctitorită în 1923 de Gherman Nicolae, în amintirea fiicei sale pe nume Ana, care murise la vârsta de 10 ani.

Figura 27 Mănăstirea Rohia

Memorialul Sighet

Amenajat pe locul unei foste închisori din Sighetu Marmăției, Memorialul este cunoscut drept Închisoarea Miniștrilor întrucât aici au fost închiși și torturați mai multe personalități ale epocii interbelice. Fără doar și poate, este unul dintre obiectivele turistice din Maramureș care merită vizitate.

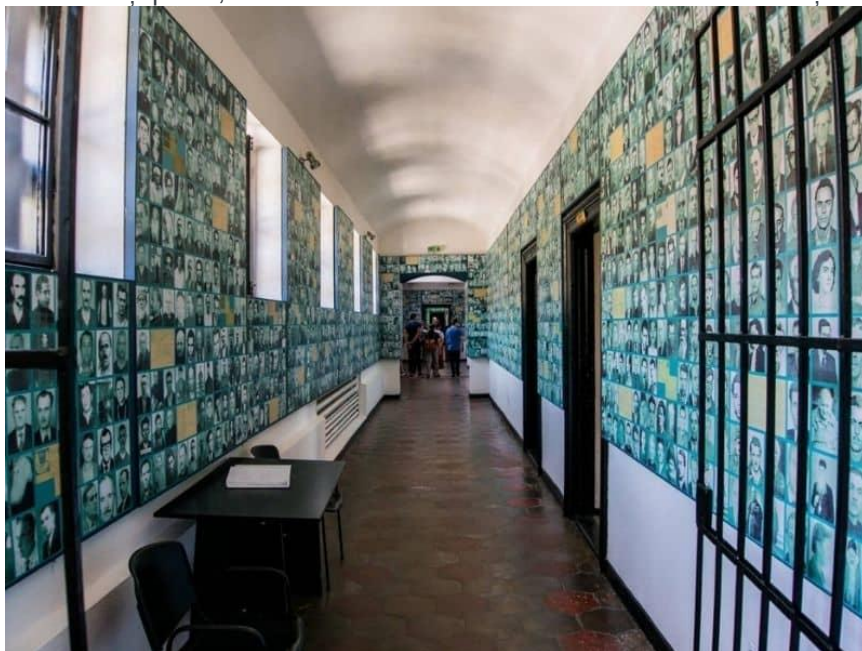

Figura 28 Memorialul Sighet

Muzeul Satului Maramuresean

Muzeul Satului Maramureșean este un obiectiv turistic situat în Sighetu Marmăției, fiind inaugurat în 1981. Muzeul grupează o serie de case specifice din zona Maramureșului. Deschis zilnic între 10:00 și 18:00, prețul unui bilet oscilează între 5 lei pentru elevi, studenți și pensionari, respectiv 10 lei pentru adulți.

Figura 29 Muzeul Satului Maramureșean

Muzeul de mineralogie din Baia Mare

Obiective incluse in Patrimoniul UNESCO- Ansamblul Bisericilor de lemn Maramures

		Localitatea	Orașul/comuna
1	Biserica veche de lemn "Intrarea Maicii Domnului în Biserică"	Bârsana	Bârsana
2	Biserica veche de lemn "Nașterea Fecioarei" (Biserica din Deal)	Ieud	Ieud
3	Biserica veche de lemn "Sfânta Paraschiva"	Desești	Desești
4	Biserica veche de lemn "Sfânta Paraschiva"	Poienile Izei	Poienile Izei
5	Biserica veche de lemn -Josani "Sf. Nicolae"	Budești	Budești
6	Biserica veche de lemn "Sf. Arhangheli"	Rogoz	Târgu Lăpuș
7	Biserica de lemn "Sfinții Arhangheli"	Plopiș	Șișești
8	Biserica din lemn "Sfinții Arhangheli"	Șurdești	Șișești

Tabelul 54 Obiective incluse în Patrimoniul UNESCO- Ansamblul Bisericilor de lemn Maramureș

Regionarea turistică a Județului Maramureș sub aspectul potențialului turistic existent

O asemenea regionare presupune divizarea teritoriului Județului Maramureș în areale reprezentative pentru turism, luând în considerare întregul volum de atracții și infrastructură turistică, utilizând drept criterii următoarele elemente:

- distribuția în teritoriu și densitatea elementelor de atractivitate turistică;
- prezența unor elemente de specificitate microregională;
- configurația reliefului;
- poziția căilor de comunicație;
- posibila funcționalitate în cadrul sistemului turistic;
- identitatea unor areale în privința tipului de turism care se pretează.

Pe baza acestor criterii au fost delimitate 10 diviziuni:

1. Sectorul Săpânța. Include partea de nord-vest a regiunii, areal favorabil turismului de circuit, agroturismului și turismului montan. În măsura în care s-ar realiza o infrastructură adecvată, condițiile naturale (configurația reliefului și expoziția versanților, grosimea și durata stratului de zăpadă) favorizează practicarea în condiții excelente a sporturilor de iarnă în bazinul superior al râului Săpânța;

2. Sectorul Mara-Cosău. Corespunde ca întindere bazinului hidrografic al râului Mara, amonte de localitatea Vadu Izei, remarcându-se printr-un foarte bogat fond turistic de factură etnografică (biserici vechi din lemn, porți și case din lemn, instalații tehnice țărănești, ateliere meșteșugărești). Tipurile de turism

pretabile arealului sunt turismul de circuit, agroturismul, turismul de agrement (Stațiunea Izvoare), turismul montan și cel balnear (Ocna Șugatag). Gradul de accesibilitate este foarte ridicat, beneficiind și de pe urma unui turism de tranzit.

3. Sectorul Rona. Cuprinde partea central-nordică a regiunii, la est de Sighetu Marmației, fiind vorba de un important mozaic etnic, reprezentat de români (Rona de Jos), ucrainieni (Rona de Sus, Lunca la Tisa), maghiari (Coștiui) și localități mixte cu români, maghiari și ucrainieni (Tisa, Bocicioiu Mare). Microregiunea dispune de un potențial turistic favorabil agroturismului și turismului balnear (Coștiui, Crăciunești);

4. Sectorul Iza. Se constituie ca cel mai reprezentativ areal de practicare a agroturismului din Țara Maramureșului, incluzând Valea Izei de la Vadu Izei până la Săcel, în poziție aproximativ centrală. Deoarece se situează de-a lungul unei artere de circulație importantă pentru regiune, iar prin faptul că dispune de numeroasele brand-uri de sine stătătoare, sectorul Iza este favorabil și turismului de circuit, inclusiv pentru circuite mai mari spre Bucovina;

5. Sectorul Borșa-Vișeu Superior, include bazinul superior al râului Vișeu, amonte de Leordina, și cursul superior al Izei amonte de Săcel. Activitatea turistică în acest areal se axează în totalitate pe valențele turistice ale munților, constând în turism montan și turism de agrement. Este posibilă și o dezvoltare a agroturismului, dar competiția cu sectoarele Iza și Mara-Cosău poate fi foarte dură;

6. Sectorul Ruscova-Vișeu Inferior, corespunde bazinului hidrografic al râului Vișeu, aval de localitatea Vișeu de Jos, cu elemente de atractivitate turistică specifice muntelui. Reprezintă arealul cu cel mai redus grad de valorificare a fondului turistic.

7. Sectorul Lăpușul Superior

Include arealul situat amonte de Defileul râului Lăpuș, spațiu cunoscut sub numele Țara Lăpușului, unde activitatea de turism rural se poate axa pe specificul regional la nivel de port popular, folclor, obiceiuri și bineînțeles, pe existența bisericilor de lemn (Biserica Rogoz în Patrimoniul UNESCO). Poate constitui și un sector de tranzit în circuitul bisericilor de lemn maramureșene incluse în Patrimoniul UNESCO.

8. Sectorul Lăpuș Inferior sau Țara Chioarului

Reprezintă un sector unde turismul rural se poate sprijini și pe edificiile istorice de tipul castelelor și cetăților dar și pe anumite elemente de gastronomie (plăcinta crească de Chioar). Faptul că se situează pe o axă importantă de circulație spre Baia Mare și Țara Maramureșului îi conferă și un statut de tranzit, putând figura foarte bine în programele turismului pe itinerant.

9. Sectorul Codru

Dispune de o serie de îndeletniciri meșteșugărești (sticlărie, olărit) ce pot orienta activitatea de turism rural spre produse turistice animate la nivelul atelierelor meșteșugărești, stimulând apariția structurilor turistice cu funcție de cazare din categoria pensiunilor turistice rurale și agroturistice.

10. Sectorul Maia Mare

Dispune de o infrastructură urbană ce reușește, prin statutul de reședință de județ, să polarizeze întregul județ, ceea ce îi asigură premisele pentru dezvoltarea unui turism de afaceri. Prezența în zonă a elementelor specifice exploatarei și prelucrării miniere îi oferă posibilitatea dezvoltării unui turism industrial și minier, dată fiind și prezența Muzeului de mineralogie din Baia Mare și a abundenței de cristale de mină. Ca o cerință a societății umane din mediul urban, dar și pentru zonele urbane emițătoare din vecinătate (Satu Mare, Zalău) s-

a dezvoltat și se poate extinde turismul de agrement orientat spre sporturile de iarnă (Izvoare, Șuior, Mogoșa), turismul sportiv centrat pe alpinism, parapantă, dar și spre turismul nautic prin valorificarea lacului Firiza.

Regionarea turistică a Județului Maramureș prin prisma valorificării economice a patrimoniului turistic

Constă într-o identificare și delimitare a arealelor care au reușit să valorifice elementele de atractivitate și infrastructură de care dispun. Gradul de valorificare este diferit de la un areal la altul. Din acest punct de vedere au fost identificate 9 areale, denumite cu litere de la A la I, astfel:

A. Municipiul Sighetu Marmatiei.

Cel mai mare oraș din regiunea Țării Maramureșului reușește să valorifice parțial brand-urile turistice de care dispune, poziția geografică, rolul de nod de comunicație și existenței unor locuri de cazare în hotel, motel, vilă și pensiune urbană, baze de cazare de dimensiuni medii și reduse, dar cu un confort ceva mai ridicat decât pensiunile rurale din spațiul învecinat.

B. Localitatea Săpânța

Afluența de turiști este cauzată de cele două importante brand-uri (Cimitirul „Vesel” și Mănăstirea Săpânța), iar aspect economic veniturile le obțin din cazare și masă la pensiunile turistice, vânzarea produselor de artizanat, în special țesături din lână de oaie.

C. Localitatea Rona de Jos

Satul dispune de 14 pensiuni agroturistice, înființate în anul 2004, reușind, contrar lipsei de brand-uri de mare calibrul, să obțină primele venituri din activitatea de agroturism. La baza acestor incipiente rezultate stau mai mult colaborările cu agențiile de turism, sub umbrela brand-ului Maramureș, și mai puțin acțiunile de promovare turistică a localității.

D. Bazinul inferior la Izei, de la Vadu Izei până la Bârsana

Include unul dintre cele mai active spații rurale în cadrul activității de agroturism, cu localități ca Vadu Izei, Bârsana și Oncești. Rețeaua de turism rural OVR din Vadu Izei se situează în topul Țării Maramureșului, iar localitatea Bârsana se află într-un proces foarte avansat de dezvoltare pe aceeași linie. Dacă Bârsana beneficiază de existența a două branduri de calibrul (Mănăstirea Bârsana și biserica de lemn inclusă în Patrimoniul UNESCO), Vadu Izei se bazează pe valorificarea majorității brand-urilor din Țara Maramureșului, dispunând de aproape 22 pensiuni rurale și o experiență de peste 10 ani de activitate.

E. Zona Baia Mare

Acest areal reușește să atragă consumatori ai serviciilor turistice prin structurile de cazare din reședința de județ, dar și prin amenajările pentru schi de la Cavnic, Șuior, Mogoșa și Izvoare. Ceva mai la sudul arealului există și consumatori ai produselor turismului rural din localitățile Coltău și Șișești.

F. Ocna Șugatag

Alături de stațiunea balneo-climaterică, axată pe băile sărate cu saramură extrasă din sectorul fostelor saline, s-a dezvoltat și un număr însemnat de pensiuni turistice rurale, direcționate mai mult spre atragerea surplusului de turiști de la băi și mai puțin pe o activitate tipică de agroturism. În ultimii ani au fost reabilitate și fostele băi sărate situate în sectorul Pârâului Sărat, în arealul fostelor mine de sare, actualmente prăbușite, care au contribuit la geneza celor mai mari două lacuri antro-po-saline din România (Gavrilă și Bătrân).

G. Bazinul Superior al Izei, de la Rozavlea la Săcel

Este un sector axat aproape în exclusivitate pe turismul rural, cu baze de cazare omologate în ultimul deceniu, din categoria pensiunilor rurale. Sectorul reușește să valorifice economic brand-urile turistice, în special de proveniență etnografică, în cadrul unui turism rural dar și a unui de circuit. Cea mai bine poziționată localitate în ierarhia turismului rural din sector este Botiza, una dintre promotoarele acestui tip de turism în Țara Maramureșului.

H. Borșa

Borșa reprezintă un brad turistic pentru sezonul de iarnă, reușind să valorifice doar parțial caracteristicile excepționale de relief, climă și comunicație de care dispune. În sezonul estival devine și polul turismului montan, de drumeție, din Țara Maramureșului. Infrastructura de cazare este formată din hoteluri, pensiuni și cabane.

I. Valea Vaserului

Sub aspectul eficienței turistice, singurul element care reușește să susțină activitatea de turism este „mocănița” din defileul Vaserului. Lipsa bazelor de cazare și a serviciilor specifice de pe traseul „mocăniței” oferă oarecare avantaje hotelurilor și pensiunilor din localitatea Vișeu de Sus. Singurul brand turistic pe care se axează întreaga activitate de turism din zonă este prea puțin pentru a suplini o posibilă scoatere din uz a „mocăniței” în situația în care exploatarea lemnului ar înceta.

J. Zona Târgu Lăpuș

Prin capacitățile reduse de cazare reușește să genereze un consum turistic redus, prezent doar la nivelul unui număr destul de redus de pensiuni turistice rurale.

K. Valea Chioarului

Dispune de câteva pensiuni rurale axate pe specificul regional, dar beneficiază și de un consum generat de un turism de tranzit, dată fiind localizarea pe o cale de acces spre Municipiul Baia Mare, Satu Mare și Țara Maramureșului.

Cele două tipuri de regionare turistică a Țării Maramureșului pot contribui la elaborarea strategiilor de dezvoltare regională și locală, precum și la structurarea ofertei turistice a agenților economici.

CONCLUZII

În anul 2021, județul Maramureș are un număr de 392 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare, structură ce se majorează cu 201 unități față de anul 2010. În funcție de tipologia acestor unități de cazare turistică în județul Maramureș sunt: hoteluri, hosteluri, moteluri, vile turistice, cabane turistice, campinguri, pensiuni turistice și agroturistice.

Cele mai multe unități de primire turistică, cu funcțiuni de cazare, din județul Maramureș sunt cele de tip pensiuni agroturistice (264), urmate de pensiuni turistice (70), hoteluri (34). În județ mai sunt înregistrate în anul 2021 6 moteluri, 5 hosteluri, 5 cabane turistice, 3 vile turistice, 2 campinguri.

Pentru anul 2021 sunt înregistrate creșteri față de anul precedent, în categoria structurilor de cazare de tip: pensiuni agroturistice, pensiuni turistice, hosteluri.

Cea mai mare pondere a unităților de cazare turistică din județul Maramureș o deține localitatea Ocna Șugatag, aici funcționând 69 unități de cazare turistică, reprezentând 17,6% din unitățile de cazare din județ. În municipiul Baia Mare funcționează 46 de unități de cazare turistică, reprezentând 11,73 % din totalul unităților de cazare prezente în Maramureș. În Borșa funcționează 32 unități de cazare turistică, reprezentând 8,16% din totalul unităților de cazare din județ.

Județul Maramureș înregistrează în anul 2021, o capacitate de cazare turistică existentă de 8.816 locuri de cazare în structurile turistice din teritoriu. Tendința este de creștere față de anul 2020 (+14,6%).

Capacitatea de cazare turistică existentă în județul Maramureș în anul 2021 este de 8.816 locuri în unități de cazare, 24% din această capacitate este în localitatea Baia Mare (2.125 locuri), urmat de localitatea Ocna Șugatag (885 locuri) și orașul Borșa (817 locuri).

Circulația turistică: Analizând numărul de sosiri ale turiștilor în unitățile de primire turistică existente în anul 2010 și 2021, în județul Maramureș, constatăm următoarele aspecte: nr. total de sosiri în anul 2021, la nivel de județ, este de 216.514, în creștere cu 134% față de anul 2010; creșterea s-a datorat în principal nr. de sosiri ale turiștilor în unități de tip: pensiuni agroturistice, pensiuni turistice, hoteluri, campinguri, vile turistice, cabane turistice, acolo unde s-au înregistrat și creșteri ale nr. de turiști sosiți în perioada analizată;

Cel mai mare număr de sosiri ale turiștilor în anul 2021, s-a înregistrat în mun. Baia Mare (87.759), reprezentând 40,53% din totalul sosirilor în structurile de cazare din județul Maramureș. În localitatea Vișeu de Sus s-au înregistrat 24.548 sosiri ale turiștilor în structurile de cazare, reprezentând 11,34% din numărul totalul turiștilor sosiți în județ. În localitatea Borșa au fost în 2021 20.204 turiști sosiți în structurile turistice din teritoriul, reprezentând 9,33 % din totalul turiștilor sosiți în structurile din județ.

3. Evidențierea disfuncționalităților și priorități de intervenție;

Prin analiza activităților economice la nivel teritorial, au fost identificate o serie de disfuncționalități. Acestea fac referire la:

- se înregistrează un număr mai mare de șomeri în Baia Mare (664 șomeri), Ulmeni (441 șomeri), Borșa (277 șomeri), Sighetul Marmăției (183 șomeri). Poienile de sub Munte (157 șomeri)
- populația activă din economia județului înregistrează tendință de regres în perioada 1992-2020, în anul 2020 fiind mai puține persoane active cu 59,8 mii persoane față de anul 1990
- populația ocupată la nivelul județului Maramureș prezintă tendințe descrescătoare în intervalul analizat, persoanele ocupate fiind în anul 2020 cu 50,4 mii persoane mai puține raportat la anul 1990
- scăderi în structura salariaților în anul 2020 față de anul 2019 au fost înregistrate în următoarele localități: Baia Mare (-1039 salariați reprezentând o scădere de -1,92%), Sighetul Marmăției (-376 salariați- scădere - 3,63%), Baia Sprie (-231 salariați -scădere de 7,60%), Borsa (-349 salariați – scădere -5,93%), Dumbrăvița (-244 salariați scădere -9,84%)
- forță de muncă din sectorul agricol este în cea mai mare parte îmbătrânită,
- terenurile agricole sunt limitate ca și suprafață datorită reliefului ,se practică preponderent o agricultură de subzistență, pentru consum propriu în gospodăriile populației și mai puțin în centre agricole mari;
- se manifestă o lipsă a asocierilor și o fărâmițare a terenurilor aflate în proprietate privată;
- unități de producție agricolă au un număr redus de salariați
- unitățile piscicole au un număr redus de salariați dar și un număr foarte mic de firme active;
- gradul de asociere a fermierilor este redus (atât la nivel local, cât și la nivel județean), forme de asociere se manifestă doar izolat ;
- evoluția populației ocupate în agricultură, silvicultură și pescuit înregistrează scădere accentuată în perioada analizată -31%, în per. 2008-2020 ;
- suprafețele de terenuri agricole urmează o tendință descendentă (- 5.607 ha), în timp ce suprafețele neagricole urmează o tendință ascendentă
- terenurile destinate culturilor în sere nu înregistrează tendințe de dezvoltare la nivel teritorial.
- în anul 2020 se observă scăderea suprafețelor cultivate cu grâu, porumb, orz și orzoaică, ovăz
- suprafețele pe care s-au făcut regenerări în ultimii ani ale suprafețelor de pădure sunt relativ mici față de suprafețele de pe care a fost exploatat lemn
- scăderea numărului salariaților în: fabricarea băuturilor,fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, industria construcțiilor metalice, fabricarea calculatoarelor
- activitatea de producere și furnizare a energiei electrice și termice înregistrează regres în structura salariaților, de 57 pers., reprezentând o scădere de 8,65% (2010-2020).

- lipsa parcurilor industriale, incubatoare de afaceri, parcuri logistice la nivel județean
- sectorul producției de energie electrica din surse regenerabile este slab dezvoltat la nivel județean, lipsind proiectele de capacitate mare
- activități din domeniul serviciilor care înregistrează scăderea numărului salariaților, în perioada 2010-2020, sunt : servicii în intermediari financiare și asigurări (- 18%) ; servicii în învățământ (-11%), administrație publică (-6%).
- structurile de cazare de tip hotel, care oferă servicii de cazare premium, sunt relativ puține raportandu-ne la celalalte tipuri de structuri primare turistică

Priorități de intervenție

- Se propun măsuri de sprijin pentru integrarea populației șomere în activități ale economiei naționale, în domenii care necesită forță de muncă, calificarea sau reconversia profesională a potențialilor angajați.
- Se propun inițiative de asociere a micilor producători agricoli, pentru eficientizarea activității agricole, găsirea pârgurilor financiare necesare pentru irigare și mecanizarea exploatarei.
- Cultivarea terenurilor arabile pe suprafețe tot mai mari și reducerea terenurilor nerecoltate din județ.
- Dezvoltarea și promovarea domeniului piscicol și de acvacultură la nivel de județ, și creșterea productivității în domeniu.
- Încurajarea și sprijinirea mediului de afaceri local în vederea creșterii productivității în activități mai puțin dezvoltate în prezent.
- Crearea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară la nivel teritorial, pentru creșterea performanței și eficientizarea serviciilor la nivel local.
- Valorificarea resurselor locale eficiente și durabile.
- Îmbunătățirea condițiilor serviciilor turistice, ținând cont de cerințele pieței și de formele de turism care se pot practica în zonă.
- Creșterea capacității de primire turistică în unitățile pentru care există cerere mare și un grad de ocupare ridicat.
- Atragerea investițiilor la nivel județean în special în sectorul industrial și implementarea proiectelor investiționale care să conducă la creșterea economiei locale în județul Maramureș.

4. Propuneri de eliminare sau diminuare a disfuncționalităților;

Propuneri de remediere a disfuncționalităților

- Dezvoltarea sectorului agricol ar putea înregistra o evoluție favorabilă prin crearea fermelor agricole, asocierea producătorilor individuali, prin crearea de asociații și exploatații agricole, în vederea exploatații intensive a terenurilor agricole și realizării de produse de calitate conform standardelor și normelor Uniunii Europene. Trebuie avut în vedere ca exploatarea de tip intensive au nevoie de reaps. Plantațiile de tip ecologic se află pe un trend crescător al cererii.
- Resursa de muncă trebuie antrenată pentru a cunoaște tehnologiile noi în sectorul agricol calitativ, la standard actuale. Motivarea, calificarea și atragerea resurselor de muncă în economie, conduc la creșterea productivității și la eficientizarea mediului de afaceri local.
- Atragerea investițiilor autohtone și străine în activități/servicii agricole și implementarea proiectelor de dezvoltare în domeniu.
- Identificarea fondurilor pentru dezvoltarea mecanizării, creșterea gradului de tehnologizare a agriculturii.
- Incurajarea investițiilor necesare pentru sistemele de irigare a culturilor agricole.
- Identificarea pieței de desfacere pentru producția realizată la nivel de județ/regiune/național Identificarea lanțurilor de producători-furnizori-clienți.
- Dezvoltarea activităților piscicole și de acvacultură, mai ales în localitățile rurale au condiții favorabile dezvoltării acestei activități.
- Înființarea parcurilor industriale la nivelul județului poate atrage investitori straii/autohtoni sa deschidă afaceri în județ. Incurajarea dezvoltării industriei IT și a industriei creative la nivel județean. Identificarea sectoarelor industriale care sunt deficitare la nivelul județului, si atragearea (prin facilitati fiscale, concesiunea de terenuri etc) noilor investitori in acest sector. Dezvoltarea sectorului enegiei regenerabile la nivel județean.
- Exploatarea responsabilă a resurselor naturale și a fondului forestier, operațiuni de regenerare forestieră
- Atragerea de investitori/fonduri pentru dezvoltarea sectorului producției de energie electrică din surse regenerabile
- Verificarea continua a produselor comercializate de către agenții economici din județ pentru ca acestea să corespundă calitativ standardelor
- Supravegherea permanentă a prestatorilor de servicii pentru îmbunătățirea permanentă a calității serviciilor oferite atat către populație și agenți economici cât și pentru autoritățile publice
- O mai bună promovare turistică, precum și diversificarea tipurilor de turism existente. Creșterea calității serviciilor turistice oferite. Îmbunătățirea serviciilor de cazare/alimentație publică oferite turiștilor. Incurajarea dezvoltării serviciilor de cazare de tip premium. Incurajarea agroturismului și valorificarea durabilă a resurselor turistice.

5 Prognoze, scenarii sau alternative de dezvoltare;

La nivelul județului Maramureș pot fi delimitate două scenarii majore:

- Pesimist, în care evoluția și dezvoltarea economică locală vor intra în declin pe fondul lipsei de atractivitate locală precum și al pierderii interesului de dezvoltare prin migrarea investițiilor către alte piețe/ locații mai atrative. Aceste fenomene vor fi totodată amplificate de slaba diversificare a mediului economic, lipsa de eterogenitate a acestuia precum și dezvoltarea scăzută a marilor agenți economici locali care pot constitui motoare ale economiei locale.
- Optimist, ce presupune implementarea politicilor și strategiilor de dezvoltare economică la nivel regional, județean și local precum și amplificarea măsurilor destinate valorificării potențialul local de dezvoltare economică și a diversificării activităților economice existente

Abordarea scenariului pesimist de evoluție a activității economice include ca factori destabilizatori majori extinderea excesivă a suprafețelor construite, fără o strategie globală de dezvoltare a unor zone cheie din punct de vedere economic, generatoare de valoare adăugată la nivel local și valorificare a potențialului economic existent pe plan local (tehnologic, agro- cercetare, resurse umane etc.), scăderea atractivității locale pe fondul slabei promovări a resurselor existente și degradării acestora, dezvoltarea de activități economice fără a se ține cont de capacitatea de suport a mediului. Acestea vor diminua atractivitatea teritoriului și vor contribui la supra exploatarea resurselor existente, cumulat cu o scădere constantă a indicatorilor economici (produs intern brut, nivel salarial, ocupare forței de muncă, etc.)

Varianța optimistă presupune promovarea planurilor și proiectelor care au ca rezultat dezvoltarea economică locală concomitent cu o atenție deosebită acordată dezvoltării durabile, respectiv protejării și conservării resurselor locale existente (naturale, economice, tehnologice, umane). Colaborarea dintre administrația locală și mediul de afaceri va permite și o micșorare a costurilor de dezvoltare pentru ambele părți precum și creșterea șanselor de accesare a fondurilor structurale europene.

Condițiile care asigură viabilitatea soluțiilor propuse

- implicarea administrației locale în implementarea măsurilor de dezvoltare propuse
- promovarea dezvoltării în parteneriat public- privat
- creșterea gradului de accesare a finanțării prin fonduri europene
- implementarea proiectelor de interes național, prin crearea unor axe directe de finanțare și dezvoltare cu sprijinul autorităților centrale
- asigurarea terenurilor locale pentru dezvoltarea de activități economice noi ce pot constitui motoare locale de dezvoltare
- încurajarea dezvoltării unor activități economice mixte, în acord cu specificul funcțional și potențialul existent la nivelul reglementărilor urbanistice
- promovarea unor zone de dezvoltare cu reglementări urbanistice flexibile cu grad înalt de atractivitate pentru localizarea activităților economice
- susținerea mediului de afaceri local pentru diversificarea afacerilor locale existente

Operațiuni urbane potențiale- seturi preliminare de reglementări

-conservarea terenuri aflate în extravilanul localităților pentru activități agricole, dezvoltare unui parc agricol

- regenerarea zonelor industriale existente abandonate pentru noi activități economice (productive, productive superioare, logistică, servicii etc.)- reglementări flexibile, care să permită încurajarea mixității funcționale și reglementări atractive destinate facilitării dezvoltării unei game largi de funcțiuni generatoare de valoare adăugată la nivelul localităților

- dezvoltare incubator de afaceri/ parc de activități
- dezvoltare zone logistice noi
- dezvoltare centre de agrement atât în zonele turistice atractive, cât și în zonele mai puțin dezvoltate turistic
- înființarea de unități de cercetare-dezvoltare în domeniile agricol și industrial împreună cu mediul de afaceri local
- se va urmări încurajarea dezvoltării unor centre funcționale mixte (comerț servicii de interes general, culturale și de sănătate) în zonele cu densitate mare a populației precum și în zonele unde aceste servicii lipsesc
- pentru zonele noi de dezvoltare/ urbanizare se recomandă dezvoltarea mixtă, respectiv echiparea zonelor rezidențiale cu echipamente publice și zone destinate comerțului/ serviciilor cu precădere pentru zonele cu densitate medie și mare a locuitorilor
- se recomandă constituirea zonei metropolitane la nivelul municipiului Baia Mare în vederea dezvoltării în cooperare teritorială și valorificarea potențialului de dezvoltare existent la nivel teritorial. De asemenea se recomandă dezvoltarea cooperării teritoriale și dezvoltarea economică unitară pentru localitățile învecinate.

6.Sinteză.

6.1. Agricultură, piscicultură, silvicultură

Județul Maramureș este amplasat în partea de nord a țării, în care relieful montan este predominant (aproximativ 2/3 din teritoriu), terenuri agricole ocupând suprafețe mici. O parte importantă din suprafața județului este ocupată de păduri și terenuri forestiere. Agricultură este reprezentată, dar nu are o importanță mare la nivel județean, suprafețele agricole fiind de mici dimensiuni. Suprafețele ocupate de pășuni și fânețe au condus la dezvoltarea sectorului zootehnic

La nivelul anului 2020 ,populația ocupată în agricultură reprezintă 25,61% din total populație ocupată din județ.

Județul Maramureș, deține o suprafață de 630.436 hectare, suprafață ce se menține constantă din anul 1990 și până în prezent. Suprafața agricolă reprezintă 48,46% din totalul terenurilor din județ, în timp ce terenuri negricole 51,54%.

Prin pondere suprafețelor de terenuri agricole, în totalul suprafețelor de teren din UATB, se constată că 6 localități au o pondere a terenurilor agricole de peste 80% de terenuri agricole în totalul suprafeței de terenuri. Dintre localitățile cu un pronunțat caracter agrar, identificăm localitățile: Grosi (89,8%), Giulesti (84,48%), Sieu (84,75%), Dumbrăvița (83,08%), Arinis 82,79%), Sacalasei (80,88%).

Culturi agricole care au înregistrat creșteri ale suprafețelor cultivate, în perioada 2010-2020, sunt: orz și orzoaică (+43%), floarea soarelui (+22,7%), porumb (+9%).

Din valoarea producției agricole la nivel de județ, 53,7% provine din producția vegetală, 46,3% din producția animală.

În județul Maramureș funcționează 409 producători agricoli acreditați pentru culturile ecologice, numărul producătorilor clasează județul pe locul 6 la nivel național.

În privința sectorului zootehnic, județul Maramureș se evidențiază prin efectivele de caprine (23,5% din exemplarele din regiune), bovine (18% din exemplarele din regiune), familii albine (15% din exemplarele din regiune).

Sectorul pomicol este bine reprezentat la nivelul județului Maramureș, la nivelul anului 2020 s-au înregistrat producții importante de mere (35% din producția regiunii), pere (25,7% din producția regiunii), cireșe (24,8% din producția regiunii), nuci (36,4% din producția regiunii)

Numărul tractoarelor agricole fizice existente în 2020 este de aproape 7 ori mai mare decât valoarea raportată în 1990, și în creștere față de numărul de tractoare existente în Maramureș în anii 2000 și 2010.

Suprafața pădurilor din județ, ocupă 254,7 mii hectare, reprezentând 98% din suprafața fondului forestier din județul Maramureș, în anul 2020. Alte categorii de vegetații forestiere sunt extinse pe 6,3 mii hectare, reprezentând 2,4% din suprafața fondului forestier din județ.

Analizând suprafețele de păduri, pe specii de păduri, constatăm că cele mai extinse sunt suprafețele împădurite cu foioase (146,6 mii ha), reprezentând 56,4% din suprafața totală a pădurilor din județ și 41,2% sunt păduri de rășinoase (107,1 mii ha).

În perioada 1990-2020 se constată o ușoară reducere a suprafeței fondului forestier total din județ (cu 2,2 mii ha).

Funcția economică a pădurii joacă un rol important în dezvoltarea județului, însă aceste activități trebuie realizate în condițiile unei dezvoltări durabile și armonioase, păstrând o relație echilibrată între mediul natural și cel economic. Anual sunt valorificate diverse produse principale și secundare ale pădurii. Prin Direcția Silvică se conservă fondul genetic valoros din județ, pentru specii precum: urs, lup, cerb comun, cerb lopătar, căprior, mistreț.

Majoritatea societăților comerciale care activează în domeniul piscicol din județul Maramureș,

practică acvacultura în ape dulci. Amenajările piscicole funcționează la nivel teritorial, prin licențe emise și reevaluate periodic de RUA, prin Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură. Conform informațiilor disponibile (decembrie 2020), în județul Maramureș sunt 25 amenajări piscicole ce realizează activități în crescătorii de pești dar și pepiniere destinate acestora. Principale specii de pești întâlnite în aceste amenajări piscicole, sunt cele de păstrăv, crap, caras

6.2. Industrie

Analizând indicii de specializare economică pentru județul Maramureș, cu date din anul 2020, se observă că sub-sectoarele economice în care județul este mai dezvoltat, față de nivelul național, sunt: silvicultura, activități ale industriei prelucrătoare, construcții, comerț, hoteluri și restaurante, servicii de transport. Astfel, se remarcă industria de prelucrare, în special prin: Fabricarea de mobilă (8,01), Prelucrarea lemnului (5,16), fabricarea produselor din lemn, Industria alimentară (3,40), Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (2,38),

industria construcțiilor metalice (2,27) fabricarea echipamentelor electrice(3,88), industria metalurgică(1,90), tăbăcirea și finisarea pieilor(1,06)

Construcțiile au un indice de specializare ridicat raportat pentru anul 2020 – 6,72

Sectorul comercial obține cel mai mare indice al specializării din Maramureș, în valoare de 12,44

Serviciile înregistrează o valoare ridicată a indicelui de specializare economică în activitățile de: transporturi terestre (2,66), hoteluri și restaurante (2,84), activități profesionale, științifice și tehnice (1,43), servicii administrative (2,32), administrație publice (2,98), învățământ (7,24), sănătate (8,09) Industria prelucrătoare înregistrează nivel ridicat al specializării și în activități precum: Tabacirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinarie, harnasamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blanurilor; Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice; fabricarea de mobile

Populația ocupată civilă din sectorul industrial al județului Maramureș este de 57,3 mii persoane în anul 2020, reprezentând 29,35% din populația ocupată în economia județului.

Distribuția populației ocupate civile, pe ramuri ale industriei, evidențiază o ocupare de 93,36% în industria prelucrătoare; 4,5% în industria de distribuție a apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; 1% în industria de furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; și 1% din industria extractivă.

Prin evoluția populației ocupate în activități ale industriei județului Maramureș se constată o creștere cu 24% în perioada 2010-2020

Analizând structura salariaților din activități ale industriei județului Maramureș, se constată că în anul 2020 erau 39.497 salariați, numărul lor fiind în creștere cu 23,4% față de anul 2010.

În sectorul industriei extractive, în anul 2020 s-au raportat 567 salariați, numărul lor fiind în creștere cu 59% față de anul 2010.

În sectorul industriei prelucrătoare numărul salariaților înregistrați în 2020 a fost de 36.684 persoane cu 24,6% mai mare față de anul 2010. Salariații din industria prelucrătoare reprezintă 93% din totalul salariaților din sectorul industrial, și 35,6% din totalul salariaților din județul Maramureș.

Industria prelucrătoare, este activitatea industrială cu cele mai mari performanțe înregistrate în economie.

Activitățile industriei prelucrătoare care înregistrează creșterea numărului salariaților sunt: industria alimentară, fabricarea produselor textile, prelucrarea și finisarea produselor din pielărie, prelucrarea lemnului, fabricarea hârtiei, industria chimică, industria farmaceutică, industria maselor plastice, industria metalurgică, fabricarea echipamentelor electrice, fabricarea de mobilă.

Industria de producere și furnizare de energie electrice, termice, gaze, apă caldă și aer condiționat se realizează cu un număr de 602 salariați, reprezentând 1,5% din totalul salariaților din industrie. În perioada 2010-2020, activitatea de producere și furnizare a energiei electrice și termice înregistrează o scădere a numărului salariaților de 8,65%

Activitățile industriei specifice distribuției de apă, salubritate, gestionarea deșeurilor și alte activități de decontaminare, sunt realizate cu un număr de 1.644 salariați în anul 2020, numărul lor fiind în creștere cu 5,86% față de anul 2010.

Performanțele în activități ale industriei sunt analizate prin indicatorul cifra de afaceri netă, realizată de mediul privat din județ, prin firme precum: ARAMIS INVEST, EATON ELECTRO PRODUCTIE, UNIVERSAL ALLOY CORPORATION, AVIVA, WEIDMULLER INTERFACE, ITALSOFA, OPTIBELT POWER, PLIMOB, ELECTRO SISTEM

Înființarea de Parcuri Industriale în județul Maramureș reprezintă una dintre prioritățile executivului Consiliului Județean Maramureș. Astfel, primul pas realizat în acest sens a fost înființarea SC Parcuri Industriale Maramureș SA, societate care are ca scop crearea condițiilor pentru potențialii investitori care doresc să dezvolte afaceri în Maramureș. Se dorește înființarea a patru parcuri industriale pe raza județului Maramureș, și anume Baia Sprie, Groși, Fărcașa și Șomcuta Mare. La nivelul municipiului Baia Mare se vor dezvolta două parcuri industriale

6.3. Construcții

Activitatea de construcții este în plin proces de dezvoltare. În județul Maramureș, sunt 1.135 agenți economici în domeniul "lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale" care în anul 2020 au înregistrat o cifră de afaceri de 822.2 mil lei.

Există și subsectoare conexe care realizează lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor, a căilor ferate de suprafață și subterane, construcția de poduri și tuneli, lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru electricitate și telecomunicații, lucrări de construcții a altor proiecte ingineresti, lucrări de demolare a construcțiilor, lucrări de foraj și sondaj, lucrări de instalații electrice, sanitare, de încălzire și aer condiționat.

Cea mai mare performanță este realizată de compania CONREP, care a raportat în anul 2020 o cifră de afaceri în valoare de 43,35 mil lei.

Numărul salariaților din sectorul construcțiilor a crescut în anul 2020 față de anul 2010 cu 26,69% reprezentând o creștere cu 1.800 salariați față de anul 2010. În intervalul analizat numărul salariaților din sectorul construcțiilor a avut o evoluție oscilantă, dar are tendințe de creștere.

6.4. Comerț

Populația ocupată civilă care realizează activități de comerț cu amănuntul, comerț cu ridicata, inclusiv repararea autovehiculelor și motocicletelor a fost în anul 2020 de 23,9 mii persoane, reprezentând 12,24% din populația ocupată din județul Maramureș.

Primele 10 subramuri din sectorul comercial au obținut în anul 2020 cifră de afaceri cumulată în valoare de 3,24 mld lei, reprezentând 16,9% din cifra de afaceri totală raportată la nivelul județului Maramureș. Sectorul "Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare" se află pe locul 4 în topul sectoarelor economice din județul Maramureș după cifra de afaceri obținută, care are o

pondere de de 4% în cîră de afaceri totală a județului. Pe locuri de top se afla sectoarele: "Comerț cu amănuntul în magazine specializate cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun"- CA 575,5 mil lei – locul 6 în topul județului după cifra de afaceri, "Comert cu amănuntul al produselor farmaceutice" – CA 365,6 mil lei – locul 9 în topul județului după cifra de afaceri, "Comert cu ridicata nespecializat"- CA 326,7 mil lei – locul 13 în topul județean după cifra de afaceri.

6.5. Servicii

Numărul mediu de salariați din activitățile de servicii este de 51,2 pers. salariate, în anul 2020, structură ce se află în continua creștere, de la an la an, structura salariaților fiind cu 18% mai mare față de anul 2010. În județul Maramureș, numărul salariaților din activitățile de servicii, raportați la numărul total de salariați din economia județeană, reprezintă 26% în anul 2020.

Prin distribuția populației ocupate din activitățile de servicii, pe principale activități ale domeniului, se constată că: cea mai mare repartitie a populației ocupate din servicii realizează activități de transport și depozitare (20,7%), urmat de servicii de sănătate și asistență socială (19,73%), activități din învățămînt (17,58%), servicii administrative și activități support (6,64%) servicii în hoteluri și restaurante (7,81%), servicii ale administrației publice și apărării, asigurări sociale din sistemul public (7,03%).

Activități din domeniul serviciilor care înregistrează scăderea numărului salariaților, în perioada 2010-2020, sunt : activități, servicii în intermedieri financiare și asigurări (-18%); servicii în învățămînt (-11%)

Primele 10 subramuri din sectorul serviciilor au obținut în anul 2020 cifră de afaceri cumulată în valoare de 2,35 mld lei, reprezentând 12% din cifra de afaceri totală raportată la nivelul județului Maramureș. Sectorul "Transporturi rutiere de mărfuri" se află pe locul 1 în topul sectoarelor economice din județul Maramureș după cifra de afaceri obținută (1,1 mld lei), care are o pondere de de 5,75% în cîră de afaceri totală a județului. Pe locuri de top se afla sectoarele: "Întreținerea și repararea autovehiculelor"- CA 327,8 mil lei – locul 12 în topul județului după cifra de afaceri, "Alte activități de creditare" – CA 183,2 mil lei – locul 21 în topul județului după cifra de afaceri, "Activități de realizare a soft-ului la comandă"- CA 171,3 mil lei – locul 24 în topul județean după cifră de afaceri.

6.6. Turism

Infrastructura turistică a județului Maramureș este bine dezvoltată. În anul 2021 sunt înregistrate 298 unități de primire turistică: 34 hoteluri, 5 hosteluri, 6 moteluri, 3 vile turistice, 5 cabane, 70 pensiuni turistice, 264 pensiuni agroturistice. În anul 2021 la nivelul județului Maramureș funcționau cu 201 mai multe unități turistice față de anul 2010, reprezentând o creștere de 105%.

La nivelul anului 2021 județul Maramureș are o capacitate de 8.816 locuri-zile cu 102% mai mare comparativ cu anul 2010.. Cele mai mari creșteri ale locurilor de cazare raportând valorile raportate în 2021 față de anul 2010 le regăsim în localitățile: Sacel (+ 1608%), Budești (+1300%), Moisei (+1164%), Giulești (+812.5%), Sisesti (+685%), Copalnic Manstur (+527%).

Cele mai mari ponderi din totalul locurilor de cazare din județ sunt deținute de următoarele localități: Baia Mare 24,10%, Ocna Șugatag 10%, Borșa 9,27%.

La nivelul județului Maramureș funcționează 59 agenți economici în domeniul "Hoteluri și alte facilități de cazare similare" care au raportat în anul 2021 cifră de afaceri cumulată de 46,1 milioane lei, având 467 angajați

Cel mai mare număr de sosiri ale turiștilor în anul 2021, s-a înregistrat în mun. Baia Mare(87.759), reprezentând 40,53% din totalul sosirilor în structurile de cazare din județul Maramureș. În localitatea Vișeu de Sus s-au înregistrat 24.548 sosiri ale turiștilor în structurile de cazare, reprezentând 11,34% din numărul totalul turiștilor sosiți în județ. În localitatea Borșa au fost în 2021 20.204 turiști sosiți în structurile turistice din teritoriul, reprezentând 9,33 % din totalul turiștilor sosiți în structurile din județ.

7. Bibliografie

Studii. Surse alternative. Documente și documentații de urbanism:

- Strategia de dezvoltare teritorială a României- România Policentrică 2035
- Anuarul Statistic al României
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030, 2008.
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Spațială a României, Legea nr. 289/2006.
- Strategia pentru dezvoltarea durabilă a județului Maramureș pentru perioada 2014-2020
- Reactualizare plan de amenajare a teritoriului județean -PATJ- JUDEȚUL MARAMUREȘ 2010
- Plan Strategic Institutional – 2021
- Planul de acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Baia Mare 2011

Legislație

- Planul de Amenajare a Teritoriului National
 - Legea nr. 363/2006 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea I – Rețele de transport
 - Legea nr. 171/1997 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea II – Apa
 - Legea nr. 5/2000 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea III – Zone protejate
 - Legea nr. 351/2001 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea IV – Rețeaua de localități
 - Legea nr. 575/2001 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea V – Zone de risc
 - Legea nr. 90/2009 privind aprobarea P.A.T.N – Secțiunea VI – Zone turistice
- LEGE Nr. 350 / 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu modificările și completările ulterioare
- NORME METODOLOGICE din **26 februarie 2016** de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism

Documente, rapoarte europene

- Carta de la Torremolinos, 1983, Conferința Europeană a Ministrilor pentru Amenajarea Teritoriului (CEMAT) în cadrul Consiliului Europei
- Tratatul de la Amsterdam, document UE care accentuează, unele prevederi orientate către politicile de promovare a dezvoltării durabile cuprinse în Tratatul de la Maastricht din 1992.
- Conferința Informală a Ministrilor responsabili cu Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene a adoptat „**Perspectiva Dezvoltării Spațiului European**” (ESDP), la Potsdam, în mai 1999.
- Documentul „**Principii directoare pentru dezvoltarea teritorială durabilă a continentului european**”, **Hanovra, 2000**, Conferința Europeană a Ministrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT)
- AGENDA 21, adoptată la Summit-ul de la Rio, 1992
- AGENDA HABITAT, document al Comisiei ONU pentru Așezări Umane, semnat la Istanbul, 1996.

- Comisia Europeană (CE), Schema de dezvoltare a spațiului comunitar. Spre o dezvoltare spațială echilibrată și durabilă a teritoriului Uniunii Europene. Text disponibil la adresa: http://www.infocooperare.ro/Files/Schema%20de%20dezvoltare%20a%20spatiului%20comunitar_200931.pdf [02.02.2013].

- ESPON 1.1.1 (THE EUROPEAN OBSERVATION NETWORK FOR TERRITORIAL DEVELOPMENT AND COHESION) (2004/2005), Project 1.1.1: Potentials for Polycentric Development in Europe. Project Report (Final Report).

http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/ESPON2006Projects/ThematicProjects/Polycentricity/fr-1.1.1_revised-full.pdf [07.01.2013].

- ESPON 1.1.2 (2005) Project 1.1.2: Urban-rural Relations in Europe. Final Report. http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/ESPON2006Projects/ThematicProjects/UrbanRural/fr-1.1.2_revised-full_31-03-05.pdf [07.01.2013].

- ESPON DEMIFER (2010), Demographic and Migratory Flows Affecting European Regions and Cities. Final Report. Version: 30.09.2010.

http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/DEMIFER/FinalReport/Final_report_DEMIFER_incl_ISBN_Feb_2011.pdf [07.01.2013].

- ESPON DEMIFER D4 (2010), Demographic and Migratory Flows Affecting European Regions and Cities. Deliverable 4. Multilevel Scenario Model.

http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/DEMIFER/FinalReport/DEMIFER_Deliverable_D4_final.pdf [07.01.2013].

- ESPON DEMIFER D5 (2010), Demographic and Migratory Flows Affecting European Regions and Cities. Deliverable 5. Reference Scenarios.

http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/DEMIFER/FinalReport/DEMIFER_Deliverable_D5_final.pdf [07.01.2013].

- ESPON DEMIFER D6 (2010), Demographic and Migratory Flows Affecting European Regions and Cities. Deliverable 6. Report on Scenarios and a Database of Scenario Drivers. http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/DEMIFER/FinalReport/DEMIFER_Deliverable_D6_final.pdf [07.01.2013].

- ESPON DEMIFER D7 (2010), Demographic and Migratory Flows Affecting European Regions and Cities. Deliverable 6. Report on Scenarios and a Database of Scenario Drivers. http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/DEMIFER/FinalReport/DEMIFER_Deliverable_D7_final.pdf [07.01.2013].

- ESPON EDORA (2010), European Development Opportunities in Rural Areas. Draft Final Report: Version 1, 30.04.2010. Part A and Part B.

http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/EDORA/EDORA_Draft_Final_Report_Version_2.4_April_2010.pdf [07.01.2013].

- ESPON EDORA WP4 (2009), European Development Opportunities in Rural Areas. Rural-Urban Interactions.

http://www.espon.eu/main/Menu_Projects/Menu_AppliedResearch/edora.html [07.01.2013].

- ESPON TIPTAP (2010), Territorial Impact Package for Transport and Agricultural Policies. Final Report — Part A and B.

http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/TIPTAP/Final_Report_Part_A-B.pdf [07.01.2013].

Publicații

Leeuwen, E. S. van (2010), **Urban-Rural Interactions. Town as Focus Points in Rural Development**. Berlin/Heidelberg: Springer.

MDRT (Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, Autoritatea Națională pentru Programul ESPON 2013 și Punctul de Contact ESPON din România, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași) (2010), **Cercetarea teritorială în sprijinul obiectivelor europene de coeziune și de competitivitate. Prezentare sintetică a primelor proiecte finanțate în cadrul Programului ESPON 2013**. Iași: Tipografia Universității Alexandru Ioan Cuza.

Turnock, D. (1986), **The Romanian Economy in the Twentieth Century**. New York: St. Martin's Press.

Webografie

<https://www.cjmaramures.ro/>

<http://www.insse.ro/>

<https://www.ghidulprimariilor.ro>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Jude%C8%9Bul_Maramure%C8%99

www.mdrap.ro

<https://www.madr.ro/>

<http://www.anpa.ro/>

<https://www.topfirme.com>

<http://destinatie-romania.ro/obiective-turistice-din-judetul-maramures/>

<https://iturist.ro/>

<https://marastrategy.maramures.ro/strategia-investitionala-a-judetului-maramures/>

<https://europedirectmaramures.cdimm.org/>

<https://infohale.ro/>

<https://jurnalmm.ro/>

<https://cimec.ro/>

Lista figurilor

Figura 1 Evoluția PIB în județul Maramureș în perioada 2000- 2019.	3
Figura 2 Evoluția PIB/ locuitor în județul maramureș în perioada 2000- 2019.	4
Figura 3. PIB/ locuitor în Regiunea Nord- Vest în anul 2019.	4
Figura 4 Cifra de afaceri obținută în Regiunea Nord- Vest în anul 2020	6
Figura 5 Productivitatea medie obținută la nivel județean în Regiunea Nord- Vest în anul 2020	7
Figura 6 Productivitatea pe activități ale economiei naționale în județul Maramureș în anul 2020.	8
Figura 7 Productivitatea medie obținută de primele 10 domenii de activitate după cifra de afaceri din județul Maramureș în 2020.....	10
Figura 8 Populația activă în Regiunea Nord- Vest în anul 2020	16
Figura 9 Populația ocupată în Regiunea Nord- Vest în anul 2020	17
Figura 10 Structura populației ocupate pe activități ale economiei în județul Maramureș în anul 2020	18
Figura 11 Evoluția numărului de salariați în județul Maramureș în perioada 2000- 2020.....	19
Figura 12 Evoluția numărului șomerilor în județul Maramureș în perioada 2010- 2021	20
Figura 13 Câștigul salarial mediu net pe ramuri ale economiei privit comparativ România-Regiunea Nord-Vest –județul Maramureș în anul 2020	25
Figura 14 Ponderea suprafețelor în funcție de destinație în județul Maramureș în anul 2014.	29
Figura 15 Ponderea suprafețelor cultivate cu grâu, porumb și cartof din județul Maramureș în 2020	37
Figura 16 Capacități de producție a energiei electrice la nivelul județului Maramureș	77
Figura 17 Evoluția numărului locuințelor finalizate în județul Maramureș în perioada 2000- 2022.....	80
Figura 18 Evoluția numărului locuințelor existente în județul Maramureș în perioada 2001- 2020.....	81
Figura 19 Cimitirul Vesel din Săpânța	107
Figura 20 Cascada Cailor	108
Figura 21 Lacul Albastru din Baia Sprie.....	109
Figura 22 Satul Breb	110
Figura 23 Mocănița	111
Figura 24 Mănăstirea Bârsana	111
Figura 25 Valea Vaserului.....	112
Figura 26 Pasul Prislop.....	113
Figura 27 Mănăstirea Rohia	113
Figura 28 Memorialul Sighet.....	114
Figura 29 Muzeul Satului Maramureșean	114

Figura 30 Muzeul de mineralogie din Baia Mare.....	115
Figura 31 Muzeul Etnografic.....	115

Lista tabelelor

Tabelul 1. Productivitatea medie la nivelul Regiunii Nord- Est.....	6
Tabelul 2 Productivitatea medie pe activități ale economiei naționale în județul Maramureș 2020.	7
Tabelul 3 Productivitatea medie obținută de primele 10 domenii de activitate după cifra de afaceri din județul Maramureș în 2020.....	9
Tabelul 4 Domenii de specializare	13
Tabelul 5 Întreprinderi pe clae de mărime	14
Tabelul 6 Populația activă	15
Tabelul 7 Populația ocupată.....	16
Tabelul 8 Numărul mediu al salariaților.....	19
Tabelul 9 Evoluția numărului șomerilor înregistrați în județul Maramureș în perioada 2010-2020	20
Tabelul 10 Numărul șomerilor la nivelul localităților din județul Maramureș	24
Tabelul 11 Populația ocupată în sectorul agricultură în județul Maramureș.	27
Tabelul 12 Numărul mediu de salariați în sectorul agricol.....	27
Tabelul 13 Structura terenurilor la nivel județean 1990- 2014	28
Tabelul 14 Suprafața fondului funciar, la nivel de UATB - județul MARAMUREȘ	31
Tabelul 15 Repartiția terenurilor agricole în totalul suprafeței de teren din UATB –județul Maramureș	34
Tabelul 16 Valoarea producției ramurii agricole pe forme de proprietate - județul Maramureș, 2010-2020.....	36
Tabelul 17 Suprafața cultivată cu principalele culturi în Regiunea Nord-Vest 2020	37
Tabelul 18 Evoluția suprafețelor cultivate cu principalele culturi în județul Maramureș	39
Tabelul 19 Productia vegetala medie la hectar pentru principalele culturi în Regiunea Nord-Vest 2020	39
Tabelul 20 Categori de tractoare și mașini agricole.....	41
Tabelul 21 Efective de animale din județul Maramureș în 2020.....	41
Tabelul 22 Producția de fructe din județul Maramureș în 2020.....	42
Tabelul 23 Cooperative agricole județul Maramureș în 2020	44
Tabelul 24 Situația centralizatoare a operatorilor economici care exploatează spații de depozitare autorizate, actualizată	48
Tabelul 25 Suprafața fondului forestier în Regiunea Nord-Vest în anul 2020.....	48
Tabelul 26 Suprafața fond forestier Maramureș 2020 (mii ha).....	49
Tabelul 27 Volumul de lemn recoltat pe specii, în județul Maramureș, în perioada 1990-2020	50
Tabelul 28 Volumul de lemn recoltat în Regiunea Nord-Vest în anul 2020	50
Tabelul 29 Categori de regenerări artificial la nivel județean 2010- 2020.....	51

Tabelul 30 Principalele firme din domeniul piscicol, din județul Maramureș	52
Tabelul 31 Amenajările piscicole la nivel județean.	55
Tabelul 32 Populația ocupată civilă din activitățile industriale în județul Maramureș, perioada 2010- 2020	61
Tabelul 33 Numarul mediu al salariatilor din activități ale industriei județul Maramureș 2010-2020	65
Tabelul 34 Subramuri industriale	73
Tabelul 35 Primele 10 firme din industria județului Maramureș, după cifra de afaceri realizată în anul 2020	74
Tabelul 36 Centrale de generare a energiei electrice la nivelul județului Maramureș, 2020.	77
Tabelul 37 Populația ocupată civilă, în sectorul construcțiilor, județul Maramureș	79
Tabelul 38 Numărul mediu de salariați din construcții	80
Tabelul 39. Top firme cu activitate în construcții.	80
Tabelul 40. Populația ocupată civilă, în activități de comerț, județ Maramureș	82
Tabelul 41. Evoluția numărului de salariați din comerț.....	83
Tabelul 42. Primele 10 subramuri comerciale în funcție de cifra de afaceri raportată în 2020	84
Tabelul 43. Top firme după cifra de afaceri realizată în 2020.	85
Tabelul 44. Populația ocupată în sectorul serviciilor, județul Maramureș.	87
Tabelul 45. Numarul mediu al salariatilor în sectorul serviciilor în perioada 2008-2020	89
Tabelul 46. Primele 10 subramuri în domeniul serviciilor în funcție de cifra de afaceri raportată în 2020	90
Tabelul 47. Top firme servicii după cifra de afaceri realizată în 2020	91
Tabelul 48. Structuri de primire turistică 1990- 2021	98
Tabelul 49 Structuri de cazare turistică pe localități	100
Tabelul 50 Tipuri de structuri de cazare turistică regiunea Nord- Vest, 2010- 2021	100
Tabelul 51 Numărul de locuri de cazare din județul Maramureș 2010- 2021	103
Tabelul 52 Performanța firmelor din sectorul turistic.....	104
Tabelul 53 Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică în județul Maramureș și în localitățile acestuia (anii 2010, 2021)	106
Tabelul 54 Obiective incluse in Patrimoniul UNESCO- Ansamblul Bisericilor de lemn Maramureș.....	116